

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1913

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

4DE HEFT

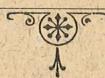
1913

I. **Fiskeriinspektør Buvik:** Beretninger:

1. Østlandsfisket (sildefisket paa sydkysten) vinteren 1912—1913.
2. Sildefisket nordenom Stat vinteren 1912—1913.
3. Sildefisket i de bergenhusiske og Stavanger amter samt utenfor Flekkefjord vinteren 1912—1913.
4. Vaartorskefisket i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsilddistrikt.
5. Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.
6. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

II. **Opsynschef Puntervold:** Beretning om skreifisket i Romsdals amt 1913.

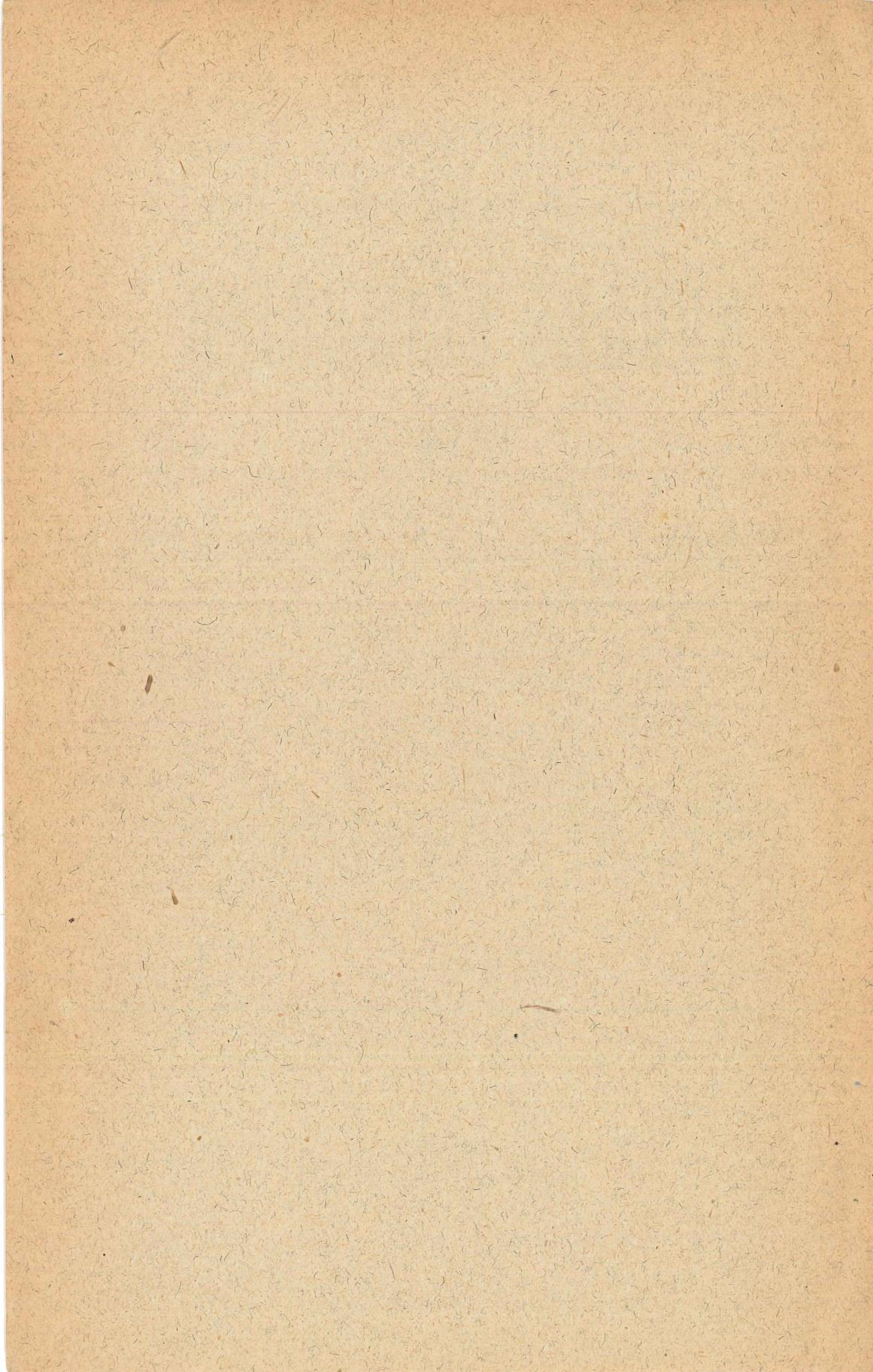
III. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om Finmarkens amts sommer- og høstfiske samt haakjærringfangsten og øvrige ishavsekspeditioner m. v. i aaret 1912.

BERGEN

A/S JOHN GRIEGGS BOKTRYKKERI

1914

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1913

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

4DE HEFTE

1913

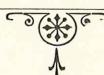

I. **Fiskeriinspektør Buvik: Beretninger:**

1. Østlandsfisket (sildefisket paa sydkysten) vinteren 1912—1913.
2. Sildefisket nordenom Stat vinteren 1912—1913.
3. Sildefisket i de bergenhusiske og Stavanger amter samt utenfor Flekkefjord vinteren 1912—1913.
4. Vaartorskefisket i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsilddistrikt.
5. Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.
6. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

II. **Opsynschef Puntervold: Beretning om skreifisket i Romsdals amt 1913.**

III. **Amtmanden i Finnmarken: Beretning om Finmarkens amts sommer- og høstfiske samt haakjærringfangsten og øvrige ishavsekspeditioner m. v. i aaret 1912.**

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1914

Østlandsfisket (sildfisket paa sydkysten) vinteren 1912—1913

mislyktes:

Paa Hvaler meldtes i de sidste 7 uker før jul fanget tilsammen henved 400 maal (600 hektoliter) brisling, som betaltes med 75—60 kroner pr. maal og forsendtes til Sverige; men om „storsild“ hørtes intet, hverken fra øst-eller vest siden av Kristianiafjorden.

Utenfor Fredriksværn, 3—5 mil av Svenør, drev nætterne til 3de og 4de januar 1 og nætterne til 9 og 10 s. m. 2 baater, hvorved fangedes henholdsvis 2, 3, 2 og 2 maal sild, som betaltes med 21—15 kroner pr. maal (hvor 900 sild); til dette halve snes maal „storsild“ indskrænket drivgarnsfisket sig. Derhos fangedes — helst med smaa kastenøster (vad) — paa og omkring Fredriksværn havn i løpet av januar, februar og mars tilsammen en 500 maal brisling eller anden smaa sild, hvorfor der paa første haand betaltes 9—3—5.50 kroner pr. maal. — I dette fiske deltok 6 motorbaater med 24 mand og 1 landkjøper; med andre ord atter færre end før, dette som følge av fiskets stadige nedgang i de 2 sidste decennier. I vintersildtiden — heter det i slutrapperten fra Fredriksværn — har her i de senere aar foregaat et ikke ubetydelig bakkefiske etter torsk og kolje, og man vil formentlig mer og mer kaste sig over dette — som det synes sikrere — fiske; skulde man faa forsøkene efter sild paafote igjen, „saa tror jeg at et par skøiter burde tildeles et mindre statsbidrag med forpligtelse til at begynde allerede i november — og da betydelig længer tilhavs end hittil.“

Paa strækningen Langesund—Lyngør tiltrak mulige forsøk efter sild og resultatet derav saa ringe opmerksomhet at der ikke foreliger en eneste officiel melding derom.

Utenfor Arendal forsøktes med drivgarn fra nogen ganske faa baater etpar nætter omkring nytaarshelgen, og man fik tilsammen et snes maal sild — av størrelse 700 og til pris 25 kroner maalet; for uken 5—11 januar meldtes „ubetydelig fangst, de sidste dage landligge — storm,“ i de følgende 14 dage „driverne landligge grundet storm“ og den 25 januar tillike: „Drivgarnsfisket formenes slut“.

Utenfor Grimstad, etpar mil av land, laa 2 drivgarnbaater ute nu og da i de første 3 uker av januar; tilsammen neppe 1 maal sild paa hver baat!

Utenom Oksø pr. Kristianssand S. begyndte nogen ganske faa baater forsøk med drivgarn straks over midten av desember, men inden jul fangedes ikke mange sild; mellem jul og nytaar, da 20—25 baater ute, intet nævneværdig. I den første trediepart av januar steg baatantallet til 40; men endda kun ussel fangst — natten til den 7de hadde 1 baat faat 15 maal, ellers hørte drætter paa etpar maal til det heldige. Og senere bare mindre og mindre, saameget mer som uroligere veir da ogsaa gjorde sig gjældende; hverken paa sjøen eller med nørerne langs landet indstiltes imidlertid forsøkene helt før midt i februar. Totalfangsten opgaves derefter til 400 maal drivgarnsild (kr. 6000) og 250 maal notsild (kr. 3500); priserne 30—9, og i maaltønden 600—1000 sild. — Det glædeligste i rapporterne fra Kristianssand S. — hvad man ogsaa østenfor burde lægge sig paa hjerte — lyder saa: „De sidste dage av januar og første dage av februar opgav de fleste forsøkene herut'enfor, og ca. 30 baater fra Flekkerø og Randøsund m. v. begav sig vestover til vaarsilddistriket, hvor de fortsatte med drivgarnene — og gjorde det godt, tildels udmerket godt!“

I henhold til det anførte antages av „storsild“ fanget østenfor Lindesnes idethéle en 1250 maal = kr. 20 000; ialt omrent 500 maal eksportertes iset, resten avhændedes herhjemme.

Til sammenligning hitsættes følgende av de officielle svenske ukे-rapporter sammensatte opgaver over sildefisket og sildesaltingen inden Göteborgs och Bohus län vinteren 1912—1913:

I tidsrummet	Fra fiskets begyndelse — $\frac{9}{10}$ — til og med															
	9/11	16/11	23/11	30/11	7/12	14/12	21/12	28/12	4/1	11/1	18/1	25/1	1/2	8/2	15/2	22/2
Totalfangst (i maal) av:																
Garnsild	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Not sild	7130	22833	39243	39767	85760	162193	192193	265060	294993	313345	337847	358330 ¹	362057 ²	362711 ³	364101 ³	365143 ³
Saltet (tønder):																
Indmatsild	—	—	—	—	—	40	65	300	310	310	310	310	863	963	963	963
Tomsild	—	—	—	—	—	5323	8181	27002	30022	30072	30072	30072	31258	35358	35358	35358
Utført (tønder) til:																
Rusland	—	—	—	—	—	—	—	—	1125	8225	8525	17424	18937	20149	20149	20149
Tyskland	—	—	—	—	—	7	687	1889	4754	5524	10712	10977	12161	13337	13603	14392
Andre fremmede lande	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Til hjemmeforbuk (tønder)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Alt — med undtagelse av henved 17 000 maal „smaasild“ — „storsild“.

²⁾ Alt — med undtagelse av 20 000 maal „smaasild“ — „storsild“.

³⁾ Alt — med undtagelse av 14 maal „halvsild“ og vel 20 000 maal „smaasild“ — „storsild“,

Efter de foreliggende oplysninger foregik fisket i oktober og november søndenfor breddeparalellen gjennem Göteborg, i desember og begyndelsen av januar i strøket Vinga—Skagen, ellers i første halvpart av januar vel saa nordlig, i sidste halvpart av januar mer spredt — snart nord- og snart sydpaa, og i februar og mars saaledes som netop nævnt for desember og første halvpart av januar; endnu i begyndelsen av april laa en og anden efter sild. Silden gik — vistnok helt fra fiskets begyndelse av — dypt og sänket sig efterhaanden mer og mer; i førstningen tokes den vel hovedsagelig med posenøter, men allerede den 5te desember meldtes en væsentlig del av dagsfangsten tat ved trawling, og efter januar maaned — da forøvrig intet nævneværdig fangedes — bruktes neppe posenot længer. — Priserne varierede i november mellem 25 og 12 kroner pr. maal, og i desember — da den meste sild fangedes — mellem 23 og 3; i januar likeledes mellem 3 og 20, og for den senere fangede ubetydelighet snart over og snart under 10 kroner maalet. Efter fiskets gang avhændedes silden saavel paa dansk som svensk side av fangstfeltet.

Sildefisket nordenom Stat vinteren 1912—1913

foregik omtrent utelukkende med drivgarn utenom ytterste skjærgården. I midten av november fangedes der med sættegarn en 50 maal omkring Titran (Sørfrøya) og et lignende parti paa strækningen Bessaker—Stoksund (den ene halvpart herav inden Roan, den anden inden Stoksund herred); tilsammen 100 maal med sættegarn. Om notfiske hørtes intetsomhelst.

Anmodninger fra Helgeland — saavel Nordre- som Søndre — i sidste halvpart av november om søker med drivgarn derutenfor, siden man her og der mente storsild tilstede, førte — saavidt vites — ikke til noget videre. De telegrammer, som omkring 10 desember utgik fra Namdalen med besked om god fornemmelse av storsild etpar mil vestenom Gjeslingerne fyr, vakte vistnok saameget større opsigt, som man netop hadde mistet den tidlige føeling med silden dernede, hvor man etter hadde samlet sig til fiske, — men ifølge vanens magt efterkom nok ingen opfordringen til at komme og prøve lykken deroppe heller; og da det akkurat 1 maaned senere, den 10 januar, het at en motorbaat etter hadde faat — sogar 7 maal — sild sammesteds, i Foldenfjordens munding, hadde jo alle andre sin fulde hyre søndenfor, som vi nedenfor skal se. Disse rapporter fra Helgeland og Namdalen gaar imidlertid sikkert ikke i glemmeboken; de bestyrket formodningen om at „storsilden aker sig nordover.“

Nordenfor Romsdals amt indskrænket fangstomraadet sig ogsaa denne gang til Frøyhavet, hvor fisket faldt fuldkommen sammen med det paa Griphavet; paa den ca. 90 kvartmil lange strækning fra tvers av Halten fyr til tvers av Kvitholmen fyr fiskedes med drivgarn fra før midten av november til i begyndelsen av mars.

Natten til 13 november skulde man ha faat de første sild, utenfor Smølen; men først i slutten av november og begyndelsen av desember fangedes noget at snakke om, idet en og anden særdeles heldig dampbaat da sammestedsfra kunde komme ind med 100 maal og derover. Man hadde

imidlertid nok kun med forløpere at gjøre; ti — med undtagelse av enkelte maatelige drætter — lød de daglige meldinger i de sidste 3 uker før julehelgen bare paa „yderst smaat“, eller til avveksling paa „ruskeveir og landlige.“

Mellem jul og kyndelmissé indtraf følgende herlige fiske, hvorunder — navnlig i første halvpart af januar — sver sildetyngde foranlediget helt eller delvist tap av mangen garnlænke (ruskeveir voldte kun yderst ringe avbræk):

	indbragte	30	farkoster	5—300, tils.	3 675	maal	Halten—Sulen	Halten—Grip	Sulen—Kvitholmen	Slætringen—Kvitholmen
28/12	—	48	—	10—250, „	3 275	„				
29/12	—	98	—	0—400, „	14 140	„				
31/12	—	31	—	30—200, „	3 340	„				
3/1	—	160	—	0—250, „	13 170	„				
4/1	—	37	—	0—250, „	2 850	„				
5/1	—	100	—	0—500, „	19 000	„				
6/1	—	102	—	0—400, „	8 940	„				
7/1	—	111	—	0—200, „	7 075	„				
8/1	—	88	—	2—250, „	5 050	„				
9/1	—	102	—	0—250, „	3 875	„				
10/1	—	189	—	0—300, „	9 550	„				
11/1	—	101	—	0—200, „	3 950	„				
12/1	—	68	—	5—200, „	4 700	„				
13/1	—	163	—	1—250, „	7 825	„				
14/1	—	206	—	0—300, „	8 000	„				
15/1	—	159	—	2—250, „	8 750	„				
16/1	—	237	—	2—200, „	11 000	„				
17/1	—	188	—	5—400, „	12 050	„				
18/1	—	48	—	10—100, „	2 300	„				
19/1	—	59	—	0—250, „	3 700	„				
20/1	—	61	—	0—200, „	2 450	„				
21/1	—	93	—	0—300, „	8 350	„				
22/1	—	2	—	50—175, „	225	„				
23/1	—	50	—	0—250, „	4 300	„				
24/1	—	32	—	8—100, „	1 650	„				
25/1	—	70	—	5—160, „	3 660	„				
26/1	—	72	—	5—150, „	3 650	„				
27/1	—	58	—	0—90, „	1 425	„				
28/1	—	24	—	0—64, „	405	„				

denne sild hadde man faat $\frac{1}{2}$ —7 mil av land, utenom

Endnu i 4 uker holdt nogen enkelte farkoster paa — væsentlig i distriktsøndre del — for at skaffe agn for torskefisket; der fangedes herunder etpar tusen maal.

Ialt fangedes der 196 250 maal — 129 250 paa det Fosen og 67 000 paa det Nordmør fogderi tilliggende hav, og hvorav vel 86 % avhændedes i Kristianssund N. (resten hovedsagelig paa Frøya, navnlig i Titran, og kun en 500 maal ialt i Aalesund). Der gik 540—660 sild i maalet, og priserne paa første haand varierede mellem 30 og 10 kr. pr. maal.

Den 11 desember, da alle deltagere regnedes ankommet, tællede i Kristianssund N. 205 fiskedampbaater, 98 motorbaater, 76 kjøpefartøier (heriblandt 11 dampskibe) og 50 landkjøpere; ialt en 4000 mand. — I Frøya — hovedsagelig i Titran — s. d. 162 fiskefarkoster med 1024 mand (3 dampbaater med 46, 136 motorbaater med 836 og 23 seilskøiter med 142 mand), 56 kjøpefartøier og 7 landkjøpere. — Sundhetstilstanden betegnedes som god.

8 mand kom bort under fisket; 6 med den i Froan like før jul forliste motorskøite „Frigg“ fra Sund i Lofoten og 2 fra dampbaat „Skolpen“ av Sigerfjord mellem jul og nytaar. Fiskernes opførsel iland meldtes „paatagelig bedre end tidligere“, likesom der raadet et særdeles godt indbyrdes forhold (mellem kjøperne og fiskerne); i slutrapporterne fremholdes kun ønskeligheten av at sælger og kjøper i tilstrækkelig grad erkynsiger sig om hinandens adresse, ifald opgjør ikke foregaar paa stedet.

Utbryttet av fisket maa kaldes stort; sammen med silden fangedes der ogsaa iaar noget over $\frac{1}{2}$ million sei, som solgtes for gjennemsnitlig 24 øre stykket, og som mestendels hængtes.

Paa Onahavet og Rundøhavet

gik allerede $\frac{24}{10}$ — efter en melding om gode utsigter for Storholmen — nogen farkoster ut med drivgarn; „svak fornemmelse“ lød resultatet paa. Mer ventet neppe nogen sig heller saa tidlig; men der kunde jo snart komme besked om bedre utfald, saa man fik passe paa. Og det manglet ikke paa forsøk heller — overalt i det øverste snes favne vand, saasandt kun veiret tillot at gaa ut; men i heldigste fald kun nogen faa sild paa en og anden farkost før jul, hvilket gjorde at dampbaatene i flok og følge ilet nordover, da silden sidst i november lot sig merke utenfor Smølen. Natten til den 28 desember drev mindst 100 farkoster utenfor kysten, men „intet nævneværdig“; saasnart men hadde faat julegrøten tillivs, bar det følgelig nordover igjen med alt og alle, som kunde.

Endnu den 11 januar kun optil 40 sild; før midten av januar fik folk iland med andre ord ikke øie paa sild fra Rundøhavet. Mange trodde

derfor at silden vilde helt utebli paa disse høider, — men saa vendte bladet sig slik at der allerede ^{18/1} meldtes redskapstap for sildetyngde:

^{15/1} og ^{16/1} indbragte	12 farkoster	20— 60,	tilsammen	425 maal
^{17/1} —	90 —	18—100	"	2630 "
^{18/1} —	183 —	8—100	"	6595 "
^{19/1} —	54 —	1— 60	"	1125 "
^{20/1} —	42 —	¹ / ₂ —180	"	880 "
^{21/1} —	241 —	0—300	"	8615 "
^{22/1} —	328 —	0—250	"	10 415 "
^{25/1} —	246 —	0—100	"	3090 "
^{28/1} —	290 —	0—100	"	4335 "
^{29/1} —	429 —	0—180	"	7920 "
^{30/1} —	118 —	0— 60	"	1395 "
^{31/1} —	6 —	2— 40	"	75 "
^{9/2} —	36 —	1— 70	"	900 "
^{12/2} —	47 —	0—100	"	1000 "
^{13/2} —	297 —	0—200	"	6640 "
^{14/2} —	264 —	1—250	"	7970 "
^{15/2} —	221 —	2—250	"	8090 "
^{16/2} —	32 —	5—175	"	1400 "
^{17/2} —	44 —	3—200	"	1100 "
^{18/2} —	338 —	2—200	"	10 130 "
^{20/2} —	35 —	0— 70	"	770 "
^{25/2} —	82 —	0— 60	"	1230 "
^{27/2} —	53 —	0—100	"	1050 "
^{1/3} —	8 —	2— 55	"	270 "
^{2/3} —	10 —	5— 40	"	200 "

I tiden ^{3/3}—^{16/3} fangedes intet paa grund av uveir; men omkring paaske fik etpar farkoster — utenom Svinøen — igjen litt, som gik til agn.

Ialt fangedes der saaledes 88 750 maal — 26 250 paa det Romsdal og 62 500 paa det Søndmør fogderi tilliggende hav — og hvorav omrent 69% avhændedes i Aalesund, 24% paa Søndre-Søndmør (hovedsagelig i Herø) og 7% i Romsdalsværene. Der gik 540—675 sild i maalet, og priserne varierede mellem 18 og 6 kroner.

Onsdag den 11 desember hadde 54 motorbaater og 5 landkjøpere (tilsammen 375 mand) tilhold i Romsdalsværene, — 5 fiskedammpaater, 55 motorbaater og 60 landkjøpere (tilsammen en 1000 mand) i Aalesund, — samt 142 motorbaater, 2 seilskøiter og 17 landkjøpere (tilsammen en 1000 mand) paa Søndre-Søndmør.

Sammen med silden fangedes henimot ¹/₂ million sei.

Av opsynsbetjent Wiigs slutrapport hitsættes: „Silden forekom i 2den halvpart av januar og hele februar igjennem i saadan tyngde, at man neppe nogensinde undgik garntap; dette maa dog ogsaa tilskrives den omstændighet at der nu benyttes 300 masker dype garn, som fulde av sild motorbaatene med deres svake maskiner, tildels dampbaater ogsaa, ikke klarer at løfte. Uagtet fisket begyndte sent og dermed varet kort, maa utbyttet kaldes bra; almindelige motorbaater med 6 mand har saaledes kunnet indbringe 5—6 tusen kroner. — — —

I førstningen av mars formeredes sildestimen under land paa hele strækningen Stat — Rundø, idet man flere steder fik sild paa lineanglerne og i torskegarnene; men netop da indtraf en 14 dages tur med rigtig ruskeveir og mer end almindelig stor sjøgang, der saaledes oprørte vandet langs kysten at det saa ut som en velling av tare og sand, og en masse død fisk laa opkastet i fjæren. Dette gjorde vistnok at silden trak sig tilbake til de ytre fiskebanker, — man mener nemlig at ha erfaring for at silden skyr grumset vand; saa — skjønt der stod en masse sild utenfor, saa faldt der intet vaarsildfiske paa Søndmør iaar — til stor skuffelse for not- og garnlag, som laa og ventet paa silden. Men saa slog torskefisket saa meget bedre til; optil 17 000 fisk paa en motorbaat.“

Efter foranstaende og oplysninger forøvrig fremkommer følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse; hvor flere herreder berørtes av fisket, findes i parentes tilføjet hvor stor del af fangsten der tilfaldt de enkelte herreder:

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)												Værdi (i kroner)												Kvantum (i maal)											
	Søndre-Trondhjems amt						Romsdals amt						Søndmør fogderi (Rundøhavet)						Ialt						For eksport				Til hjemme-forbruk							
	Fosen fogderi			Nordmør fogderi (Griphavet)			Romsdals fogderi (Onahavet)			Haram			Roald			Giske			Herø			Sande			Saltet	Røket	Iset	Pres-set	Inden							
	Bjørnør	Nordfrøya	Sørfrøya	Edø	Grip	Bremsnes (50 %) og Kornstad (50 %)	Bud (20 %), Frænen (25 %), Akerø (25 %) og Sanda (30 %)	Haram	Roald	Giske	Herø	Sande	Middelpri																							
1/12	50	1 200		50	1 200	5 000	109 115	875	19 100																								4 000	1 925	50	1/12
8/12	50	1 200		50	1 200	9 000	197 425	1 500	32 925																								8 000	2 500	100	8/12
15/12	50	1 200	25	550	50	1 200	9 475	208 000	1 500	32 925																							8 400	2 550	150	15/12
22/12	50	1 200	200	5 150	50	1 200	9 475	208 000	1 500	32 925																							8 500	2 600	175	22/12
29/12	50	1 200	7 285	192 700	50	1 200	9 475	208 000	1 500	32 925																							18 360	436 025	(23.75)	
5/1	50	1 200	40 785	999 095	50	1 200	9 475	208 000	1 500	32 925																							51 860	1 242 420	(23.96)	
12/1	50	1 200	69 810	1 455 995	16 965	292 380	16 375	328 300	6 100	113 125																							41 000	7 500	3 360	5/1
19/1	50	1 200	86 300	1 692 665	29 500	472 190	29 865	523 090	17 750	281 175	460	6 735	2 775	35 080	2 000	25 000	2 000	25 000	2 000	25 000	1 000	12 500	1 000	12 500	174 700	3 112 135	(17.81)			91 000	14 000	4 300	12/1			
26/1	50	1 200	92 500	1 761 000	34 000	523 675	34 365	575 000	22 250	333 750	1 435	18 500	10 775	112 940	5 000	54 185	5 000	54 200	5 000	54 200	4 000	41 700	4 000	41 700	218 375	3 572 050	(16.36)			165 000	47 000	6 375	26/1			
2/2	50	1 200	92 500	1 761 000	36 500	553 500	37 000	606 250	25 000	366 625	2 690	33 425	15 775	167 000	6 750	73 105	6 750	73 120	6 750	73 120	5 750	60 620	5 725	60 335	241 240	3 829 300	(15.87)			173 500	60 750	6 990	2/2			
9/2	50	1 200	92 500	1 761 000	36 600	554 650	37 050	607 025	25 050	367 400	2 740	34 200	16 175	171 800	6 850	74 305	6 850	74 320	6 850	74 320	5 850	61 820	5 825	61 535	242 390	3 843 575	(15.86)			173 750	61 250	7 390	9/2			
16/2	50	1 200	92 500	1 761 000	36 700	556 050	37 500	613 625	25 500	374 000	3 215	41 205	24 175	236 250	10 500	103 735	10 500	103 755	10 500	103 755	9 500	91 255	8 825	81 700	268 965	4 067 530	(15.12)			189 000	68 000	11 965	16/2			
23/2	50	1 200	92 500	1 761 000	36 700	556 050	37 500	613 625	25 700	377 620	3 375	44 005	26 175	252 375	12 500	119 865	12 500	119 885	12 500	119 885	11 500	107 385	10 325	97 830	281 325	4 170 725	(14.83)			199 000	68 750	13 575	23/2			
2/3	50	1 200	92 500	1 761 000	36 700	556 050	37 500	613 625	26 000	383 625	3 500	46 500	26 250	253 125	13 000	125 080	13 000	125 100	13 000	125 100	12 000	112 600	11 000	104 870	284 500	4 207 875	(14.79)			200 000	70 000	14 500	2/3			
9/3	50	1 200	92 500	1 761 000	36 700	556 050	37 500	613 625	26 000	383 625	3 500	46 500	26 250	253 125	13 000	125 080	13 000	125 100	13 000	125 100	12 000	112 600	11 000	104 870	284 500	4 207 875	(14.79)			200 000	70 000	14 500	9/3			
16/3	50	1 200	92 500	1 761 000	36 700	556 050	37 500	613 625	26 000	383 625	3 500	46 500	26 250	253 125	13 000	125 080	13 000	125 100	13 000	125 100	12 000	112 600	11 000	104 870	284 500	4 207 875	(14.79)			200 000	70 000	14 500	16/3			
23/3	50	1 200	92 500	1 761 000	36 700	556 050	37 500	613 625	26 000	383 625	3 500	46 500	26 250	253 125	13 000	125 080	13 000	125 100	13 000	125 100	12 000	112 600	11 400	108 470	284 900	4 211 475	(14.78)			200 000	70 000	14 900	23/3			
30/3	50	1 200	92 500	1 761 000	36 700	556 050	37 500	613 625	26 000	383 625	3 500	46 500	26 250	253 125	13 000	125 080	13 000	125 100	13 000	125 100	12 000	112 600	11 500	109 495	285 000	4 212 500	(14.78)			200 000	70 000	15 000	30/3			

Alt — paa 100 maal (med sættegarn) nær — fanget med drivgarn

Sildefisket i de bergenhusiske og Stavanger amter samt utenfor Flekkefjord vinteren 1912—1913.

I. For Nordre-Bergenhus amt

maa sildefisket sies bortimot mislykket; ingenlunde fordi der manglet sild (denne kom helst i for vældig mængde), men hovedsagelig paa grund av ugunstig veir.

Garnfisket.

a. Nordfjord.

Etpar mil nordvestenom Oldervæggen—Stat fangedes der i sidste halvdel av januar tilsammen 640, og i løpet av 4 nætter omkring midten av februar 360 maal sild av etpar — 24 farkoster (helst motorbaater) med drivgarn; denne sild, hvorav 40 % regnes tilfaldt Selje, 30 % Nordre-Vaagsø, 20 % Søndre-Vaagsø og 10 % Daviken herred, og hvorav der gik 550—600 i maaltønden, fik fiskerne 16—8 kroner for.

b. I Bremanger

tok — efter melding om hval for Oldervæggen den 12 februar — etpar baater om aftenen ut med drivgarn, hvorved fangedes nogen faa maal sild; først lørdag den 22 samme maaned merkedes silden paa natsæt i Frøyskjærerne, hvorfra likeledes 12 baater mandag den 24 indbragte 6—22, tils. 200, den 25 indbragte 62 baater 6—40, tils. 1250, og den 26 februar 65 baater 2—28, tils. 750, maal, — de, som senere vilde ha sild, maatte andetstedshen. Prisen paa nævnte sild, hvis størrelse 580—620, 6—5.

c. Kinn.

Natten til 18 februar fik etpar baater tilsammen 15 maal ved driving utenfor Kinn—Batalden, og heromkring fandt senere følgende sættegarnfiske sted:

$\frac{25}{2}$	fik	23	baater	2—30,	tils.	510	maal
$\frac{26}{2}$	-	41	"	6—80,	"	1225	"
$\frac{27}{2}$	-	55	"	5—63,	"	1720	"
$\frac{28}{2}$	-	91	"	8—64,	"	3500	"
$\frac{1}{3}$	-	108	"	8—60,	"	3600	"
$\frac{3}{3}—\frac{4}{3}$	-	64	"	0—8,	"	180	"

For denne sild, hvorav 560—590 i maaltønden, fik fiskerne 4.50—2.50 kroner pr. maal.

d. I Askvold,

hvorfra der sidst i januar og midt i februar meldtes fanget nogen smaa-klatter med drivgarn en $\frac{1}{2}$ mil utenfor Bulandet, passet man op i længere tid, saavel omkring Hindøen som i Bu- og Værlandet; men man opnaadde formedelst uveir ikke mer end utsigter og ganske svak natsætfornemmelse her og der like før paaskes, hvorimot der

e. I Sulen og Gulen

hadde næsten hvorsomhelst kunnet fanges meget i sidste halvpart av mars; men de allerede overfyldte markeder bevirket at hjemmefolk kun tok op litt til hus bruk.

Notfisket.

a. Med strandnøter.

Hvor der stængtes, antal stæng	Naar laasene		Den berg. notsilds		Priser (pr. maal)		
	sattes	tømtes	mængde (i maal)	størrelse (antal sild i maalt.)	Højeste	Laveste	Gjennem- snitlige
Bremanger:							
Ved Gaasøen	1	$\frac{24}{2}$	$\frac{5}{3}$	1 800	630	4.50	3.00
Kinn:							
Ved Kvanhovden	2	$\frac{26}{2}—\frac{27}{2}$	$\frac{1}{3}$	1 000	630	—	—
Store—Lille-Batalden.	8	$\frac{25}{2}—\frac{1}{3}$	$\frac{3}{3}—\frac{25}{3}$	4 850	640—680	10.50	3.00
Omkring Kinnesundet.	3	$\frac{26}{2}—\frac{1}{3}$	$\frac{3}{3}—\frac{15}{3}$	2 750	570—590	8.00	3.00
Sulen:							
Paa forskjellige steder omkring Stromfjorden, i Indrevær som langs Ytre Sulens vestside, 51		$\frac{14}{3}—\frac{24}{3}$	$\frac{18}{3}—\frac{8}{5}$	73 000	700—800	4.50	0.75
Gulen:							
Omkring Nesvaag	2	$\frac{19}{3}$	$\frac{10}{4}$	1 000	780	—	1.25

Ialt 84 400 maal sild fik man altsaa op med strandnøterne; mid-prisen 2.38 pr. maal.

Fiskelag tilstede:

- $\frac{19}{2}$: I Bremanger 16 og i Kinn 17.
 $\frac{26}{2}$: I Bremanger 27 og i Kinn 61.
 $\frac{5}{3}$: I Bremanger 7 og i Kinn 64.
 $\frac{12}{3}$: I Kinn 38 og i Askvold 30.
 $\frac{19}{3}$: I Askvold 15 og i Sulen 50.
 $\frac{26}{3}$: I Sulen 54.
 $\frac{2}{4}$: — 47.
 $\frac{9}{4}$: — 38.

Ved opgjørene viste utbyttet av dette fiske sig meget ringe for de fleste, nærmest av følgende grunder: 1) Laasen ved Gaasøen (Bremanger) sprængtes i det voldsomme uveir den 5te mars, hvorved antagelig 7000 maal sild gik tapt, og nøterne fik skade for angivelig 5000 kroner; og i Batalden mistedes det halve antal — og det de indholdsrikeste — av de der staaende 14 stæng under den 5te mars opkomne storm, „baade fangst og redskaper strøk med“. 2) Vistnok stængtes der meget sild i Sulen efter at uveiret hadde gjort fra sig; men for det første fik folk andetsteds desværre ikke saa fort som ønskelig besked om tilstanden (i Indrevær skulde „silden staat tyk i alle sund“ i ukken 9—15 mars, saa de derute liggende faa og smaa not bruk kun altfor litet nyttet), senere mistedes endel notsild, dels paa grund av „ubekjendtskap med landet“ og dels for seiejag, og sidst men ikke mindst virket det avgjørende, at man — selv til de ynkligste priser — kun vanskelig kunde „faa bud paa“ silden.

b. Med posenøter

fangedes av folk paa hjemvei i dagene 17—19 mars etpar slumper, til sammen 600 maal, omkring Ytre Sulens sydpunkt.

Åv foranstaaende og iagttagelser forøvrig fremgaar følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)								Garnsild Notsild				Værdi (i kroner)				Kvantum (i maal)					
	Nordfjord		Bremanger		Kinn		Askvold		Sulen		Gulen		Tilsammen for Nordre-Bergen- hus amt		(Middel- pris)		Av silden fangedes ved driving med posenøter		For eksport			
																	saltet	røket	iset	presset	Til hjem- meforb.	
23/2	1 000	10 910	50	300	15	65	75	200					1 140	11 475	(10.07)	1 100	11 260	600		400		140
2/3	1 000	10 910	2 250	12 400	10 570	34 640	75	200					13 895	58 150	(4.18)	1 100	11 260	9 750		400		3 745
			900	3 825	3 600	13 840							4 500	17 665	(3.93)					2 500		2 000
9/3	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	75	200					14 075	58 645	(4.17)	1 100	11 260	9 750		400		3 925
			1 800	7 650	7 105	27 920							8 905	35 570	(3.99)					1 750		4 500
16/3	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	75	200	125	300			14 200	58 945	(4.15)	1 100	11 260	9 750		400		4 050
			1 800	7 650	8 060	33 250							9 860	40 900	(4.15)					1 500	2 400	4 750
23/3	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	625	1 400	100	160	14 825	60 255	(4.06)	1 100	11 260	10 250		400		4 175
			1 800	7 650	8 560	35 875			7 570	20 685			17 930	64 210	(3.58)					600	1 500	2 400
30/3	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	750	1 600	150	230	15 000	60 525	(4.04)	1 100	11 260	10 250		400		4 350
			1 800	7 650	8 600	36 275			24 490	57 235			34 890	101 160	(2.90)					600	1 500	3 600
6/4	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	750	1 600	150	230	15 000	60 525	(4.04)	1 100	11 260	10 250		400		4 350
			1 800	7 650	8 600	36 275			39 950	88 680			50 350	132 605	(2.68)					600	1 500	6 250
13/4	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	750	1 600	150	230	15 000	60 525	(4.04)	1 100	11 260	10 250		400		4 350
			1 800	7 650	8 600	36 275			46 470	102 430	1 000	1 250	57 870	147 605	(2.55)					600	1 500	6 850
20/4	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	750	1 600	150	230	15 000	60 525	(4.04)	1 100	11 260	10 250		400		4 350
			1 800	7 650	8 600	36 275			54 170	119 675	1 000	1 250	65 570	164 850	(2.51)					600	1 500	7 000
27/4	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	750	1 600	150	230	15 000	60 525	(4.04)	1 100	11 260	10 250		400		4 350
			1 800	7 650	8 600	36 275			68 300	146 605	1 000	1 250	79 700	191 780	(2.41)					600	1 500	9 000
4/5	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	750	1 600	150	230	15 000	60 525	(4.04)	1 100	11 260	10 250		400		4 350
			1 800	7 650	8 600	36 275			70 800	150 725	1 000	1 250	82 200	195 900	(2.38)					600	1 500	10 000
11/5	1 000	10 910	2 250	12 400	10 750	35 135	100	250	750	1 600	150	230	15 000	60 525	(4.04)	1 100	11 260	10 250		400		4 350
			1 800	7 650	8 600	36 275			73 600	156 800	1 000	1 250	85 000	201 975	(2.38)					600	1 500	11 000
																			38 750	27 500	7 750	

2. For Søndre vaarsilddistrikt.

Garnfisket

lønnet sig meget godt for dem, som brukte drivgarn; men priserne gik ret snart saa ned med de umaadelige sildemængder, som optokes, at man slettkøe fik det utav det senere fiske under land, som man saa almindelig hadde ventet sig.

A. Med drivgarn.

1. Utenfor Stolmen — Fedje, 1 à 2 mil utenom skjærgården, begyndte man den 6te januar at søke efter silden, idet etpar baater den eftermiddag gik ut fra Fedje med drivgarn; disse baater kom næste morgen tilbake med tilsammen 7 sild. Det lyktes ikke videre de følgende nætter heller; ja endnu 21de januar kunde man ikke peke paa noget utbytte av disse nattetogter, hvad dog delvis maatte tilskrives uveir. Først lørdag 25de januar syntes sildens tid inde; da fik 3 smaaabaater tilsammen 20 maal i aate $\frac{3}{4}$ mil nordvestenom Fedje. I de følgende 4 uker kom neppe nogensinde nogen driver tomhændet tilbake, medmindre ruskeveir, som man i de første 14 dage — da silden tildels gik i aater ogsaa — fremdeles ikke manglet, straks hadde jaget ham ind igjen; især efter den 9de februar slog det til, drætter paa optil 100 maal, og omkring 20de februar mistedes ogsaa endel redskaper paa grund av sildetyngde. Til og med den 1ste februar utgjorde hele fangsten 2400 maal, hvorav de 400 fra aater; hertil kom de næste 3 uker 350, 4550 og 5080 maal — med en flaate paa en 60 dækkede farkoster, de allerflest med motor samt 6 mand med hver sine mestendels 5 à 25 fv. under havflaten anvendte garn, og et snes aapne baater med gjennemsnitlig 5 mand paa hver. Efter midten av februar dalte deltagelsen i fisket med sildepriserne, og inden maanedens utgang ophørte drivgarnbruk fuldstændig. Man hadde faat ialt 12 800 maal, hvorav de 500 fra aater, utelukkende i strøket utenfor Sotra — Fedje (etter alt at dømme vilde man faat sild sydligere ogsaa, men der laa ingen ute etter den); av den optagne sild, som paa første haand betaltes med 18—3—10.60 og skaffet mandsloter paa optil 425 kroner, gik der 540—660 i maaltønden.

2. Paa strækningen utenfor Jæderens rev — Sælbjørnsfjorden arbeides med drivgarn fra midt i januar til og med lørdag den 22 februar. I begyndelsen ingen fangst, men saa i 4 uker utenfor Kvittingsørerne — Espvær som følger:

Natten til 25 januar	3 farkoster	3— 11,	tilsammen	20 maal
"	- 28 —	40 —	0— 28 "	80 "
"	- 29 —	5 —	9— 18 "	70 "
$(\frac{29}{1} - \frac{6}{2}$ landligge for ruskeveir)				

Natten til	7 februar	15 farkoster	0— 34,	tilsammen	155 maal
" -	8 —	6 —	3— 35	"	125 "
" -	10 —	4 —	4— 40	"	75 "
" -	11 —	58 —	4—100	"	2095 "
" -	12 —	29 —	2— 67	"	610 "
" -	13 —	59 —	6—100	"	2470 "
" -	14 —	28 —	7— 86	"	1100 "
" -	15 —	54 —	4—100	"	2200 "
" -	17 —	25 —	4—107	"	620 "
" -	18 —	51 —	2—167	"	3100 "
" -	19 —	12 —	10— 67	"	400 "
" -	20 —	10 —	17— 80	"	580 "
" -	22 —	3 —	30—60,	"	125 "

I fangsten av denne sild, hvorav der gik 580—650 i maaltønden, og som betaltes med 36—3—10.64 kroner pr. maal, deltok 70 farkoster med tilsammen 500 mand. Høieste fangst tilfaldt den motorkutter, der fisket for næsten 6000, — laveste en seil-skøite, med omtrent 400 kroner; forøvrig gjorde de fra Flekkersø i Oddernes fremmøtte motorskøiter med kjække mandskaper (4 mand paa hver skøite) sig fordelagtig bemerket, de viste sig djerfe, og neppe nogen av dem angret paa turen. — Hele redskapstapet, som nærmest skyldtes sildens sterke paagaenhet, ansloges til omtrent 10 000 kroner.

Derhos fangedes i tidsrummet 10—25 februar i aater tilsammen 375 maal, i strøket utenom Karmøen—Røvær; pris 24—3—11.33 kroner pr. maal.

3. Endelig fik man med 25 farkoster i tiden 13—25 februar tilsammen 1500 maal ved driving utenom Aaensire—Egerøen; denne silds værdi paa første haand 15.00—3.00—5.31 kroner pr. maal.

Idethole fik man saaledes 28 500 maal med drivgarn — eller nøiagttig 10% av hele garnsildfangsten; denne utgjorde nemlig 285 000 maal, hvorav med andre ord størstedelen tokes under land — saaledes so mnu skal berettes.

B. Med sættegarn.

a. Mellem Sælbjørnsfjorden og Fensfjorden.

Mens drivgarnfisket langs skjærgaardens ytreside stod paa, plukkedes der med sættegarn omkring de ytre holmer i Nordhordland fogderi op 1000 maal sild; helst i slutten av januar. Efter uveiret i første halvpart av mars ség silden saa voldsomt ind i skjærgaarden som ingen hadde drømt om, saa ingen undgik fangst, saasandt han bare satte redskap i

sjøen; men de da herskende mislige avsætningsforhold gjorde at silden næsten ganske uhindret fik boltre sig like utenfor hvermands dør. — Totalfangsten — paa 100 baater, seksæringer og færinger med 4—2—3 mand, — utgjorde ved fiskets fuldstændige ophør i første halvpart av april 5950 maal à 560—720 sild, som fiskerne hadde faat 18.00—0.75—3.46 kroner for.

b. Mellem Smørsund og Sælbjørnsfjorden

saavelsom overalt ellers kunde man under gunstigere konjunkturer fisket meget mere end man gjorde. Allerede i slutten av januar sagdes meget sild under Slotterø; men dels manglet der folk og redskaper, og dels gjorde ruskeveir at der da kun fangedes nogen faa maal til steking hjemme.

Fisket foregik ogsaa denne gang hovdsagelig i mars. Man hadde saa smaat begyndt omkring Espenvær og Brandesund i slutten av februar; men paa grund av det urolige veir paa den tid fangedes ikke stort, før silden merkedes ogsaa indenom Bømmelhuk. Hovedfangsten gjordes i uken 9—15 mars omkring Bømmeløens søndre del, mestendels langs dennes indreside, da og hvor:

10/3	15	baater	5—	30	tilsammen	300	maal
11/3	100	"	0—	35	—	600	"
12/3	150	"	0—	40	—	2900	"
13/3	180	"	1—	120	—	7200	"
14/3	200	"	0—	140	—	10 000	"
15/3	180	"	2—	100	—	7500	"

I sidste halvpart av mars og i april — ja endog i mai — kunde der fiskes saaatsi overalt i Søndhordland fogderi — i øst som i vest, men efter paasker fik man næsten ikke „bud paa“ silden, tok følgelig ikke synnerlig mer op, end der trængtes hjemme, og lot saaledes silden omkring alt land saa temmelig i fred.

Priserne 3.50—1.25 pr. maal; i maalet 590—725 sild.

c. Omkring Ufsire

fik nogen faa baater midt i februar tilsammen 100 maal, paa nord- og øst-siden av øen, hvorefter der underveis til Karmøen, hvor silden hadde tat land,

d. Omkring Urter

fagedes -- 18, 19 og 20 februar — tilsammen 650 maal paa natsæt; disse 750 maal betaltes med 4—3 kroner maalet, hvori omtrent 600 sild.

e. Omkring — i, østen- og søndenom — Kvitingsørne

varte fisket fra og med 19 februar til og med 27 mars eller i vel 5 uker, i hvilket tidsrum der optokes ialt 27 300 maal; herav 19 800 i Kvitingsørne (hvor fisket stod paa i tiden $^{19/2}-^{18/3}$), 6250 omkring Fjeldøen ($^{24/2}-^{27/3}$), 125 utenfor Tananger (i slutten av februar og begyndelsen av mars) og 1125 maal omkring Tungeneset (i midten av mars), — da kom daglig 10 à 20 lastede garnbaater til fiskebryggen i Stavanger, „hvor de laa og plukket den næsten levende sild utav garnene og solgte den til forbrukerne uten mellemmænd“. Efter god natsætfornemmelse paa Haalandsviken den 18 februar fortonet fisket sig saaledes:

$^{19/2}$	15	baater	8—	24	tilsammen	250	maal
$^{20/2}$	32	—	18—	30	—	750	"
$^{21/2}$	35	—	15—	60	—	1100	"
$^{22/2}$	60	—	12—	75	—	1800	"
$^{24/2}$	52	—	4—	50	—	1315	"
$^{25/2}$	77	—	10—	80	—	2040	"
$^{26/2}$	96	—	20—	120	—	3550	"
$^{27/2}$	100	—	20—	85	—	4720	"
$^{28/2}$	55	—	20—	90	—	2300	"
$^{1/3}$	66	—	25—	110	—	3950	"

$^{3/3}-^{16/3}$ da meget landligge for storm —

delvis ogsaa for kjøper-mangel, 4415 "

senere kun litt til husbruk, da folk hadde faat nok til andet behov. Priserne 4—1; sildens størrelse 600—650.

Efter dette fiskes ophør meldtes sildestimer formerket bl. a. helt inde i Høgsfjord og i Aardalsfjorden; men man maatte jo bare se derpaa.

f. Vesten-, sønden- og indenom Karmøen (Karten fraregnet).

I haap om et bedre utfald stod garnfolk paa Karmøen i sidste halvpart av januar vel rustet til at ta imot silden; for mange lags vedkommende representerte utstyret en kapital paa 3500—7000 kroner eller — tildels — adskillig mer end et almindelig notbruks værdi. Efter resultatet av forrige fiske trodte man nemlig paa gode priser paa vaarsilden denne gang; men denne forutsætning holdt desværre kun delvis stik.

I slutten av januar viste hval sig nordvestenom Ryvingen og nordenom Ferkingsstadørne, hvor der straks samlet sig fugl ogsaa; men paa grund av rusket veir kom ikke garn i sjøen de første dage.

Silden fornammes først under Karmøens sydvestpynt, hvor man den 5 februar trak prøvegarn; men fjernet sig etpar dage efter noget fra land — angivelig paa grund av nordvesten og høi sjø.

Tirsdag den 11 februar kunde man saaledes først ta fat for alvor, utenfor Aakrehavn, — og i resten av uken, da baatantallet straks vokset fra 1 til 20 snes, fiskedes meget tilfredsstillende utenfor Ferkingstad—Veavaagmündingen; bra fangst og høi—lønnende pris. Allerede den 14 februar skjøntes imidlertid at silden — uagtet det forbausende rolige veir med taake da — vilde flytte; og mandag den 16 februar og senere trak man ogsaa bare sorte garn i dette strøk, silden hadde tat sydover.

Lørdag den 15 februar gjordes den første større natsætfangst ved Karmøens sydsida, under Gjeitungerne, snaue 8 dage senere hadde den forreste del av sildeberget passert Skudeneshøi, og omkring dette fiskeides i vel 14 dage — til først i mars. Den 21 februar kunde man ogsaa i Bokn paapeke drætter på optil 20 maal, og flere dage inden maanedens utgang kom adskillig sild op nordenom Kopervik—Krokaneset —Høvringsøen ogsaa. Idet man allerede først i mars — ikke av mangel paa sild, men som følge av den vaarsildfiskeren eiendommelige trang til at flytte straks der høres sildenyt andetsteds fra, — sluttet opp i Karmsundet, begyndte fisket paa begge sider av Hervikfjorden, og i sidste halvpart av mars fiskedes mer end man vidste raad med saavel i Bokn som i østenforliggende distrikter, hvor man overalt — som det fra alle hold lød — kunde holdt ved i, ja ogsaa etter, april maaned; som et eksempel paa sildens rent enestaaende hang til paa grund av dens overvældende forekomst under vor kyst at trænge ind i hver en krok iaar kan anføres at etpar mennesker en av de sidste dage av mars med et garn bokstavelig talt skulde ha sopet ind 4 maal av den sild som sammen med en dampbaat i øieblikket trængte ind i den i Skjoldestrømmen nylig byggede kanal.

Om fiskets gang vesten-, sønden- og indenom Karmøen hitsættes efter dagbøkerne videre:

Inden 9 februar tilsammen..... 350 maal

11/2	20	baater	2— 20,	tilsammen	140	"
12/2	140	"	4— 60,	—	3 175	"
13/2	300	"	4—160,	—	18 000	"
14/2	375	"	1— 90,	—	11 500	"
15/2	500	"	0— 70,	—	5 625	"
17/2	325	"	6— 50,	—	9 280	"
18/2	450	"	5— 90,	—	10 240	"
19/2	475	"	5— 80,	—	9 900	"
20/2	275	"	2— 45.	—	4 800	"
21/2	360	"	0— 30,	—	4 330	"
22/2	460	"	0— 70,	—	8 030	"
24/2	200	"	0— 60,	—	2 420	"
25/2	375	"	0— 60,	—	4 240	"

$\frac{26}{2}$	450	baater	0—	70,	tilsammen	8 240	maal
$\frac{27}{2}$	440	"	4—	120,	—	18 050	"
$\frac{28}{2}$	350	"	4—	110,	—	10 430	"
$\frac{1}{3}$	280	"	4—	90,	—	5 640	"
$\frac{3}{3}$	15	"	1—	12,	—	50	"
$\frac{4}{3}$	80	"	4—	40,	—	1 330	"
$\frac{5}{3}$	100	"	0—	40,	—	1 025	"
$\frac{6}{3}$	125	"	7—	45,	—	1 880	"
$\frac{7}{3}$	125	"	3—	58,	—	1 800	"
$\frac{8}{3}$	125	"	0—	35,	—	1 100	"
$\frac{10}{3}$	16	"	15—	55,	—	350	"
$\frac{11}{3}$	75	"	0—	55,	—	1 170	"
$\frac{12}{3}$	100	"	1—	50,	—	1 490	"
$\frac{13}{3}$	100	"	0—	40,	—	1 025	"
$\frac{14}{3}$	60	"	6—	40,	—	1 130	"
$\frac{15}{3}$	50	"	0—	35,	—	600	"

Der fiskedes endnu i 3 uker; men kun av enkelte baater, som i dette tidsrum fik 310 maal. — Ialt 147 650 maal eller paa det nærmeste halvparten av al den i hele vaarsilddistriket med garn optagne sild. I begyndelsen av de 2 maaneder, hvori dette fiske dreves, opnaaddes omkring 25; men allerede i slutten av februar ansaaes 2 for taalelig pris, og faa uker senere maatte man nøies med 1 krone og derunder pr. maal, hvori 580—700 sild.

g. Omkring Fæøen, Røvær og paa strækningen Karten—Smørsund

lyktes det hellerikke denne gang.

I Fæøen fangedes intet. I Røvær fik man i tiden 23 februar—11 mars ialt 10 675, og under Ramsholmerne den 4 mars 50 maal; sildens størrelse 600—625, pris 4—1. Antagelig som følge av foreteelserne under forrige fiske holdt dog henved 200 baater til i dette distrikt omkring begyndelsen av mars; det paa denne tid indbrytende uveir gjorde gjerne ogsaa sit til at der etter saa litet utrettedes.

h. Mellem Jæderen og Lindesnes

strakte fisket sig over sidste halvpart av februar og hele mars; den traditionelle regel tro slog det først til utenfor Egersund, aket sig saa øst-over og ophørte under Lindesnes.

Utenfor Egersund gjorde 5 baater den 14 februar god dagsætfangst, og den følgende dag, lørdag, trak 30 baater tilsammen 1200 maal paa natsæt; videre:

17/2	32	baater	10—80,	tilsammen	1000	maal	
18/2	33	"	15—80,	—	1300	"	
19/2	50	"	10—60,	—	1600	"	
20/2	52	"	10—70,	—	1800	"	
21/2	43	"	5—48,	—	1500	"	
22/2	38	"	5—36,	—	600	"	
24/2	etpar			—	10	"	
25/2	22	"	2—19,	—	125	"	
26/2	15	"	2—28,	—	125	"	
27/2	12	"	2—28,	—	100	"	
28/2	12	"	1—20,	—	60	"	
1/3	3	"	2—13,	66	—	20	"

I de første otte dage foregik fisket helst ved grundene søndenom Egerøen; mandag 24 februar mislig her, — „hovedmassen av den sild, som kom under land ved Egersund, trak utvilsomt østover, kun en mindre del av stimet flyttet sig vestenom Egerøen,“ hvor — paa Øiagrunden — man fik den sild, der som nævnt optokes i uken 23 februar—1 mars.

„Efter alle merker at dømme støtte silden i stor mængde til mellem Egerøen og Mong iaar; den sprængte ikke faa garn. Naar der allikevel ikke fangedes mer, skyldtes det i væsentlig grad den ringere deltagelse, idet fremdeles en stor del av fiskerne herfra deltar i vaarsildfisket omkring Haugesund.“

Hitterøen dannet atter midtpunktet i fiskedistriket østenfor Egersund:

Den 24 februar meldtes gode utsigter (meget fugl og hval) for Siregrunden, utenfor Aaensire; og den følgende dag trak de baater, som hadde sat der, bra sild (paa grund av sildetyngden mistedes ialt 10 garn den dag). Der fiskedes fremdeles nogen dage godt paa Siregrunden, mens silden styret paa Kirkehavn og Hitterøsundet. Den 28 februar indtraf riktig storfiske — ved Kirkehavn, i Hitterøsundet og omkring Andabeløen (Kjeøen—Elle); silden, som syntes tilstede overalt (kun langs Hitterøens sydside traf man ikke paa den), hadde da gaat paa, saa de fleste ikke kunde faa alle redskaper op, men maatte trække resten næste dag, — op til 18 maal paa et garn, endel garn hadde ogsaa silden reist med. Den 1 mars fisket hjemmefolk bra langs landet mellem Lister og Varnes fyre, og straks kjendtes silden ogsaa utenfor Borhaug—Tjørve; men mangelen paa folk og redskaper derute i forening med ruskeveir og ikke synderlig fristende priser bestemte straks resultatet. Endelig fangedes i sidste halvdel av mars etpar hundrede maal sild østenom Lister; silden paastodes forøvrig allerede i slutten av februar tilstede omkring Lindesnes, og — het det senere dernede — endnu i april kunde man fisket, hvis bare nogen vilde kjøpt silden.

Om fiskets størrelse kan anføres:

$\frac{25}{2}$	38	baater	0—36,	tilsammen	440	maal
$\frac{26}{2}$	85	"	0—70,	—	1580	"
$\frac{27}{2}$	96	"	0—60,	—	900	"
$\frac{28}{2}$	108	"	6—115,	—	4000	"
$\frac{1}{3}$	156	"	4—70,	—	3500	"
$\frac{3}{3}$	60	"	1—45,	—	660	"
$\frac{4}{3}$	68	"	2—40,	—	900	"
$\frac{5}{3}$	74	"	$\frac{1}{2}$ —36,	—	520	"
$\frac{6}{3}$	67	"	1—21,	—	360	"
$\frac{7}{3}$	65	"	0—12,	—	270	"
$\frac{8}{3}$	55	"	0—10,	—	150	"
$\frac{9}{3}$ — $\frac{29}{3}$	færre og færre		—	720	"	

Ialt fangedes der mellem Jæderen og Lindesnes 23 500 maal sild med sættegarn; herav omtrent 45 % paa Stavanger amts territorium; resten inden Lister og Mandal. Priserne paa første haand varierede mellem 5 og 1 krone, og i maalet gik 600—700 sild.

Notfisket

har vistnok aldrig tidligere indbragt saameget sild som denne gang. Saalænge der ikke endnu kan omsættes mer vaarsild end for tiden, har man desværre grund til at ønske at en saa kolossal ophaaaving ikke maatte gjenta sig.

a. Med strandnøter.

Den første stænging fandt sted i Søndre-Bergenhus den 28 januar — ved Sælsøen (Herlø) samt ved Løna (hvor laasen dog straks sprængtes av uveiret) og Hisøen (Fjeld). Samme dag merkedes — heter det i assistent Lieskes slutrapport — „en stor tyngde sild inde i sundene vestenom Heggholmen; silden stod et helt døgn inde i sundene, saa hadde her ligget notlag da, saa hadde man stængt sild paa gode, trygge steder. Omtrent samtidig de 2 foregaaende aar forekom ogsaa meget sild inde i sundene ved Heggholmen. Det maa høilig beklages at telefonstation savnes derute; ingen vil lægge sig til, hvor en saadan station ikke uten stor møie kan naaes, og imidlertid tapes der saaledes aar om andet kapitaler.“ Ogsaa i Fjelds ytre skjærgård kunde man under gunstigere omstændigheter vistnok stængt meget mer paa denne tid. — Otte dage senere sattes 2 smaa, og den 10 februar 1 større stæng ved Fedje; derefter en pause i dette distrikt paa omtrent 1 maaned. — Av de nævnte stæng fangedes ialt 4180 maal, som betaltes med 12—18 kroner pr. maal.

I tiden 12—30 mars kastedes daglig villigvæk, snart her og snart

der — selv hvor ingen kunde mindes vaarsild stængt nogensinde før (f. eks. Rongevær), i skjærgården mellem Sælbjørnsfjorden og Fensfjorden; ialt 166 stæng, hvorav efterhaanden optokes henved 215 000 maal, — derhos „døde ned“ en 8000 maal sild paa Vestre Horgevaag, antagelig som følge av for sterk „trænging,“ og natten til 19 mai befriddes et par tusen maal i Horgesundet stængt sild ved at strømmen løftet en av nøterne. Noget sild slap man ogsaa ut, for ikke at faa nøterne altfor beskadiget. Idetheletat vilde man utvilsomt faat meget mer, hvis marked nok for silden; som betegnende forsaavidt kan anføres at man skjønte meget sild tilstede omkring Marøen og inde i Bøvaagen, Manger, ogsaa paa samme tid som silden forekom omkring Rongevær, — „men ingen hadde nøter klar, eiheller vilde man hefte tiden bort med silden, som jo snarere vilde bringe tap end vinding. Man kunde stængt meget utenfor Bergen etter mars ogsaa — bl. a. inde i Fanefjorden omkring 17 april; men ingen turde befatte sig dermed.“

I amtets søndre del paagik kastingen i 3 uker, 8—28 mars, efterat uveir hadde tilintetgjort de faa smaastæng, som i begyndelsen av maaneden sattes i Espenvær; av de i de nævnte 3 uker omkring Bømmeløen, især langs dennes østside, satte — ialt 35 — stæng, hvorav de indholdsrikeste paa og omkring Vorlandsvaagen, bergedes vel 37 000 maal sild, uagtet frihetstrangen hos silden syntes ualmindelig sterk iaar, og meget sild virkelig ogsaa undkom — bl. a. fra Bømmelhavn, Langevaagen og Vorlandsvaagen. — Videre sattes der i tiden 12 mars—8 april nogen, helst mindre, stæng paa Sveio-halvøen. Den 17 mars stængtes ogsaa litt i Skaanevik, paa Aakrevaaen og Holmedalsviken, og den 22 april en dot ved Uskedal, Kvinnherred.

I Stavanger amt maatte landnotfiskerne bare sé paa til midt i februar:

Omkring Skudeneshøi—Gjeitungerne—Tømmerviken, sattes i tiden 15—19 februar tilsammen 28 stæng, paa 200—7000—2161 maal. Deretter fortsattes daglig med kasting nordenfor og østenfor, langs begge sider av Karmsundet søndenom Bukøen, maaneden ut, — den 1 mars sattes en række stæng inde i Føresfjorden og paa strækningen Selen (Avaldsnes) — Nerstrand, — senere stængtes der hovedsagelig paa strækningen Bokn—Vikedal og Jelsa, helst inde i fjordarmene, og det til bortimot midten av april, likesom der omkring paaske, i slutten av mars, stængtes vel 3000 maal omkring Mosterfjordens ytre munding; tilsammen 74 stæng, hvert paa gjennemsnitlig vel 1100 maal. Man kunde stængt længer inde i Ryfylke ogsaa og saavel i dette som i alle andre distrikter faat langt mer sild end man gjorde; i Finnø, Strand og Høgsfjord gjorde saaledes vaarsilden ogsaa land, uten at noget menneske gjorde tegn til at røre den, — man vidste ikke hvor man skulde vende sig hen med

al denne sild. — „Paa forskjellige steder — saaledes i Nerstrand og i Vindefjorden — stod silden saa længe til den blev fet, og her sattes flere laaser i slutten av mai og i juni med veritabel vaar-fetsild, hvorav optokes ca. 2500 maal à 12—18 kroner“ (denne sild ikke med i de i denne beretning opregnede vaarsildmængder).

Først i midten av mars stängtes noget ved Utsire, paa øens syd-side, og den 18 mars ogsaa paa Kvaløsundet, Fæoen. I Røvær (Gitterø-sundet) og i Smørsund kastedes den 9 mars; men al fangst her — saavel som adskillig av det i foran omhandlede strøk indkastede — taptes i uveirsbyger.

Imidlertid kom der i Stavanger amt op ialt 148 750 maal = kroner 630 525.

Utenfor Flekkefjord, omkring Andabeløen, stängtes 28 februar og 1 mars endel mindre dotter; litt ogsaa den 3 mars, men dette stäng tilintetgjordes 2 dage senere av strøm og sjø.

Forøvrig finder man — likesom tidligere — de om dette fiske indsamlede oplysninger i følgende tabel:

Hvor der stængtes, antal stæng	Naar laasene		Den bergede notsilds		Priser (pr. maal)			
	sattes	tømtes	mængde (i maal)	størrelse (antal sild i maaltønden)	Høste	Laveste	Gjennem- snitlige	
Nes: Omkring Andabeløen	9	$\frac{28}{2}-\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}-\frac{27}{3}$	1 250	700	7.00	1.50	6.60
Skudenes: Gjeitungerne—Tømmerviken	28	$\frac{15}{2}-\frac{19}{2}$	$\frac{16}{2}-\frac{14}{3}$	60 500	600—700	7.50	3.00	4.59
Mosterø: Omrent 1 kvartmil sydøstenom Utstein kloster	3	$\frac{28}{3}$	$\frac{4}{4}-\frac{17}{4}$	2 250	620—640	—	—	3.00
Renneso: Nordre Reianesvaag	1	$\frac{22}{3}$	$\frac{3}{4}$	1 120	—	3.00	2.00	2.45
Jelsa: Ved Vik i Erfjord	1	$\frac{29}{3}$	$\frac{26}{4}$	560	—	—	—	3.00
Vikedal: Ilsaagen—Sandeid (14) og Imsland (1) ..	15	$\frac{8}{3}-\frac{10}{4}$	$\frac{19}{3}-\frac{19}{4}$	8 330	600—700	4.50	2.00	3.77
Skjold: Ved Yrke (2) og ved Baatsvik (1)	3	$\frac{15}{3}-\frac{1}{4}$	$\frac{2}{4}-\frac{5}{4}$	360	620—680	—	—	2.25
Nerstrand: Espevik (5), Bakkevik (2), Langøen— Toftøen (8) og Ølfarvik (1)	16	$\frac{1}{3}-\frac{8}{4}$	$\frac{11}{3}-\frac{26}{4}$	7 405	620—700	6.00	1.50	3.72
Tysvær: Narevik	1	$\frac{1}{3}$	$\frac{8}{3}$	1 000	—	—	—	4.50
Bokn: Ved Store Bokns vest- og sydostside (10) og ved Lille Bokn (1)	11	$\frac{20}{2}-\frac{27}{2}$ og $\frac{26}{3}$	$\frac{3}{3}-\frac{26}{5}$	18 450	620—670	6.25	2.00	4.23
Avaldsnes: Smørstak—Føre—Snik (14) og ved Vaare nordenom Kopervik (3)	17	$\frac{20}{2}-\frac{1}{3}$	$\frac{28}{2}-\frac{16}{5}$	34 110	630—675	6.25	2.00	4.65
Kopervik: Ved Karmøens østsida, Stokkestrandene— Nordalsvågen	6	$\frac{21}{2}-\frac{27}{2}$ og $\frac{3}{4}$	$\frac{25}{2}-\frac{24}{5}$	8 290	620—680	4.30	3.00	3.25
Torvestad: Utsire, øens sydsida	2	$\frac{15}{3}-\frac{17}{3}$	$\frac{18}{4}-\frac{19}{4}$	4 750	600	2.00	1.50	1.86
Fæoen, Kvaløsundet	1	$\frac{18}{3}$	$\frac{25}{4}$	1 625	—	—	—	3.00
Finnas: Gisøen, Bømmelhuk—Mosterhavn—Indvær- fjorden	31	$\frac{8}{3}-\frac{26}{3}$	$\frac{12}{3}-\frac{17}{5}$	35 125	—	5.00	1.50	4.06
Sveio: Smørsund (1), Mølstrevaagen (2) og Buau- vaagen (1)	4	$\frac{12}{3}-\frac{8}{4}$	$\frac{15}{3}-\frac{10}{4}$	1 790	640—700	3.75	2.00	3.34
Valestrand: Eidsvaagen	2	$\frac{30}{3}-\frac{5}{4}$	$\frac{8}{4}-\frac{10}{4}$	110	—	—	—	2.00
Skaanevik: Aakrevaaugen og Holmedalsviken	2	$\frac{17}{3}$	$\frac{19}{3}-\frac{29}{3}$	625	—	4.00	3.00	3.56
Kvinnherred: Ved Uskedal	1	$\frac{22}{4}$	$\frac{26}{4}$	100	—	—	—	2.00
Fitjar: Omkring Kirkesundet (4) og ved Bekkervik (1) ..	5	$\frac{12}{3}-\frac{28}{3}$	$\frac{19}{4}-\frac{9}{5}$	2 660	—	2.00	1.50	1.66
Austevold: Paa strækningen Korshavn—Bakkensund —Stolmen—Raben	37	$\frac{13}{3}-\frac{30}{3}$	$\frac{17}{3}-\frac{21}{6}$	55 975	650—700	4.50	1.40	2.29
Sund: Langs Korsfjordens nordside, Televaagen— Fugleerne—Leraen—Skogsvaagen	63	$\frac{12}{3}-\frac{28}{3}$	$\frac{22}{3}-\frac{21}{6}$	113 000	640—710	6.75	1.25	2.39
Fane: Ved Krokeid	2	$\frac{17}{3}$	$\frac{22}{3}-\frac{17}{4}$	3 875	670—690	4.20	1.50	2.68
Fjeld: Omkring Sotra	24	$\frac{28}{1}$ og $\frac{13}{3}-\frac{28}{3}$	$\frac{31}{1}$ og $\frac{27}{3}-\frac{30}{4}$	24 340	610—710	14.00	1.75	2.99
Herlø: Sælsøen—Nærøen	10	$\frac{28}{1}$ og $\frac{25}{3}-\frac{27}{3}$	$\frac{30}{1}$ og $\frac{7}{4}-\frac{2}{5}$	5 125	600—700	12.75	1.80	2.87
Hjelme: Omkring Hennøen og Hellesundet	8	$\frac{19}{3}-\frac{25}{3}$	$\frac{8}{4}-\frac{3}{5}$	2 375	—	3.00	1.50	2.49
Austreim: Ved Fedje og paa strækningen Ronge- vær—Aaraasvaagen	26	$\frac{4}{9}-\frac{10}{2}$ og $\frac{19}{3}-\frac{26}{3}$	$\frac{6}{2}-\frac{12}{2}$ og $\frac{5}{4}-\frac{3}{5}$	13 500	605—700	18.00	1.50	4.36

Ialt 408 600 maal sild fik man altsaa op med strandnøsterne; middelprisen kr. 3.32 pr. maal.

Opsynets onsdagstællinger utviser følgende fordeling av fiskelagene:

Hvor	Naar				
	12/2	26/2	12/3	26/3	9/4
Utenfor Flekkefjord	—	—	5	—	—
Utsire	38	37	20	19	—
Karmøens vest-, syd- og østside m. v.	93	188	82	12	—
Fæoen	3	27	2	—	—
Røvær	2	32	4	—	—
Karten—Smørsund	25	22	58	19	10
Smørsund—Hisken	22	5	118	38	—
Mellem Hisken og Korsfjorden.....	3	2	16	36	38
Korsfjordens nordside—Fedje	37	29	7	142	114
Søndre vaarsilddistrikt	223	342	312	266	162
					29

b. Med posenøster

arbeidet man i februar og mars.

Efter nogen dages søking gjordes den første fangst den 11 februar i nærheten av Ferkingstadørerne; og de nærmest paafølgende dage arbeides paa strækningen Utsire—Aakrehavn—Veavaagmündingen.

I sidste halvpart av februar og første trediepart av mars forfulgte flaaten silden under dennes sig langs Karmøens søndre del samt opigjenem Karmsundet og ind Boknfjorden; enkelte holdt paa omkring Bokn liketil i slutten av mars, og sild fik de hele tiden, bl. a. endel helt inde i Sandeid-fjorden, men mange posenotfiskere — hovedsagelig de fra nordligere distrikter — drog omkring midten av mars nordover, snappet underveis op litt under Fæoen og omkring Bømmeløens søndre del og fortsatte saa til nordenfor Sælbjørnsfjorden, hvor et snes baater fisket paa begge sider av Korsfjorden i de sidste 14 dage av mars og tildels fik mer end de kunde raa med.

Nærmere oplysninger om fisket indeholder følgende tabel:

Hvor (herred)	I uken som endte (dato)								Tilsammen	Anmerkninger
	15/2	22/2	1/3	8/3	15/3	22/3	29/3	5/4		
	fangedes sild (maal) for (kr.)									
Torvestad	1 000	50			250				1 300	
	10 920	300			750				11 970	
Skudenes	1 030	43 580	2 390						47 000	
	9 293	171 140	5 887						186 320	
Aakre	15 000								15 000	
	170 220								170 220	
Kopervik			1 800						1 800	
			4 680						4 680	
Avaldsnes			1 625						1 625	
			5 000						5 000	
Bokn		16 640	39 680	30 130	12 775	2 060	140		101 425	
		53 330	99 285	90 385	28 228	4 120	252		275 600	
Nerstrand			2 350						2 350	
			7 920						7 920	
Vikedal				1 130			870		2 000	
				3 390			1 650		5 040	
Finnaas				625		500			1 125	
				1 660		1 150			2 810	
Austevold							13 400	1 125	14 525	
							24 810	2 025	26 835	
Sund							1 650	15 100	1 500	18 250
							3 500	29 980	3 000	36 480
Søndre vaarsilddistrikt	17 030	60 270	45 495	32 480	14 780	4 210	29 510	2 625	206 400	
	190 433	224 770	114 852	98 305	34 028	8 770	56 692	5 025	732 875	

I maaltiden 540—660 sild.
Priserne 36.00—1.50—3.55 kroner.

I fisket nordenfor Jæderen deltok 85 dampbaater — hver med ca. 19 mand og hver i ca. 56 dage (reiserne til og fra distriktet inkl.). Idet ogsaa tidligere nævnte smaaslumper i Sulen medtages, finder man, at — gjennemsnitlig — tilfaldt hvert posenotlag kr. 8633.82, og at mandsloten — 25% — kom paa kr. 159.04, hvilket betyr kr. 2.84 pr. mand pr. dag. — Hvad rederierne angaar, saa taptes adskillig som følge av sildetyngden; 4 baater mistet saaledes helt nøterne, og mange fik redskaperne meget forrevet og forslitt, hvorhos dampbaat „Nordlyset“ av Kopervik forlistes utenfor Veavaagen den 12 februar, paa grund av taake. Resultatet kunde, naar alt kom til alt, kun for endels vedkommende betegnes som tilfredsstillende, for de fleste vel som saavidt regningssvarende, men for ikke faa som tap.

„Sørlandets fiskeriselskap hadde leiet et svensk posenotbruk — motorskøiterne „Arne“ og „Populær“ av Hønø — til forsøksfiske; men de gjorde ingen fangst. De hadde et par dage meget sild for sig paa Siregrunden; men det viste sig for grundt til arbeide med deres 145 alen dype not der. Dertil kom advarselen mot fiske paa norsk territorium; senere fik de fornødент samtykke til fiske, men gjorde heller ikke da nogen fangst.“

Av foranstaende og iagttagelser forøvrig fremgaar følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)														Skud				
	Lister og Mandal amt				Stavanger amt														
	Spind (40 %) Austad (40 %) og Spangereid (20 %)	Vanse	Nes	Hitterø	Sogndal	Egersund	Haaland og Hetland ¹⁾	Mosterø	Rennesø	Jelsa	Vikedal	Skjold	Nerstrand	Tysvær	Bokn				
2/2																			
9/2																350			
16/2					40 540	1 700 8 465		200 2 225								18 915			
23/2					740 3015	9 560 33 695		4 100 12 975								1 030			
2/3	170 275	3000 5 540	6250 11 250		2000 5375	10 000 35 460	125 225	20 175 43 390	1675 2775							620 1 835	63 020		
	25 43														16 640 53 330	78 540			
9/3	630 1468	4400 9 640	7250 14 125		2000 5375	10 000 35 460	125 225	21 485 46 700	2640 5425							20 140 44 962	67 500		
	100 355														61 095 169 100	96 180			
16/3	100 458	730 1900	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1125 2325	22 525 49 015	2740 5590							2530 8 874	1000 4500 96 960 278 730	100 380	
	780 5 099														2950 5 700	3200 7565 26 940 59 087	67 500		
23/3	280 1258	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 350 50 370	2840 5740	50 125	1 530 5 070					5450 21 759	1000 4500 111 915 314 368	107 500	
	930 6 104										50 125				2975 5 750	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
30/3	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	3 350 13 260					5610 22 159	1000 4500 114 275 319 388	107 500	
	1250 8 250										50 125				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
6/4	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	9 000 32 005					7290 29 719	1000 4500 114 435 319 680	107 500	
	1250 8 250										50 125				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
13/4	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	1 450 4 350	1120 2744				9 720 34 597	360 810 7670 30 574	1000 4500 114 435 319 680	107 500
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
20/4	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 050 6 150	1120 2744	460 1380	9 810 34 887		360 810 8380 32 309	1000 4500 114 435 319 680	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
27/4	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	520 1560	10 330 36 434		360 810 9555 34 854	1000 4500 115 835 328 430	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
4/5	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 116 935 335 305	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
11/5	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 116 935 335 305	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
18/5	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 118 435 344 680	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
25/5	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 118 435 344 680	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
1/6	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 119 435 350 930	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
8/6	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 119 875 353 680	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
15/6	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 119 875 353 680	107 500	
	1250 8 250										1120 2744				3000 5 775	3200 7565 27 000 59 207	67 500		
22/6	500 1808	750 2000	4500 10 250	7250 14 125	2000 5375	10 000 35 460	1250 2450	23 410 50 600	2840 5740	50 125	2 250 6 750	1120 2744	560 1680	10 330 36 434		360 810 9755 35 454	1000 4500 119 875 353 680	107 500	

Garnsild
Notsild

Værdi (i kroner)

enes	Aakre	Kopervik	Avaldsnes	Torvestad	Skaare	Finnaas	Sveio og Valestrand ²⁾	Skaanevik	Søndre-Bergenhus amt										Fjeld	Herlø
									Kvinnherred	Fitjar	Austevold	Sund	Fane							
						170 3 310			20 50	50	850	50	850						50 850	1580 26 860
5 476						280 7 940	170 3 310		20 50	50	850	50	850						1 400 19 600	400 5 100
131 910	20 000	109 523		100 900	5730 53 175	170 3 310	3 125 71 372		20 50	150	2 050	175	2 350						1 400 19 600	400 5 100
9 293	15 000	170 220			1000 10 920				20 50	150	2 050	260	2 900						875 11 150	4500 62 900
263 103	20 000	109 523	1 980 5 880	100 900	7000 58 705	4 250 17 965	3 125 71 372		20 50	150	2 050	260	2 900						1 400 19 600	400 5 100
337 888	15 000	170 220			1050 11 220				20 50	150	2 050	260	2 900						1 600 15 865	7880 84 870
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	12 545 37 175	3 375 72 122		40 90	150	2 050	260	2 900						1 400 19 600	400 5 100
416 435	15 000	170 220	2 910 8 140	2 625 8 750	1050 11 220				40 90	150	2 050	260	2 900						1 400 19 600	400 5 100
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	14 925 43 660	5 235 76 772		40 90	150	2 050	260	2 900						1 600 15 865	8080 85 640
434 135	15 000	170 220	2 910 8 140	14 535 63 755	1050 11 220				40 90	150	2 050	260	2 900						1 400 19 600	400 5 100
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	33 735 136 022	2230 4503		50 110	275	2 300	400	3 180					1 700 16 065	8125 85 730
464 100	15 000	170 220	2 910 8 140	17 655 79 310	1800 11 970				50 110	275	2 300	700	3 374						1 400 19 600	400 5 100
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	36 000 140 552	3530 6808	100 250	50 110	375	2 440	500	3 320					1 875 16 310	8250 85 905
464 100	15 000	170 220	2 910 8 140	17 655 79 310	1300 11 970				50 110	375	2 440	4 120	16 484	8 450	26 385	1475	5 120	1 400 19 600	400 5 100	
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 000 142 552	3750 7178	750 1550	300 600	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8600 86 825
464 100	15 000	170 220	2 910 8 140	17 775 79 895	2300 14 970				300 600	1250	1940	21 720	55 869	44 650	115 378	1475	5 120	2 890 23 032	400 5 100	
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 200 142 952	3750 7178	900 1850	450 900	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 470 10 548	17 975 80 870	6350 22 450				170 300	29 245	72 301	76 920	191 075	1475	5 120	15 940	53 192	400 5 100		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052	3750 7178	1000 2050	500 1000	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 470 10 548	20 935 95 100	6950 23 595				170 300	37 835	91 092	86 300	214 640	1475	5 120	20 440	62 732	4440 13 482		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052	3750 7178	1000 2050	500 1000	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 470 10 548	20 935 95 100	6950 23 595				170 300	37 835	91 092	86 300	214 640	1475	5 120	20 440	62 732	4440 13 482		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052	3750 7178	1000 2050	500 1000	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 590 10 908	26 335 112 990	7050 23 795				1420 2440	49 610	117 872	94 330	289 323	3875	10 400	21 990	67 007	4440 13 482		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052	3750 7178	1000 2050	500 1000	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 590 10 908	26 335 112 990	7050 23 795				1420 2440	49 610	117 872	94 330	289 323	3875	10 400	21 990	67 007	4440 13 482		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052	3750 7178	1000 2050	500 1000	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 690 11 208	32 235 143 155	7550 25 295				1420 2440	57 780	133 846	106 430	262 639	3875	10 400	24 040	72 357	4525 13 652		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052	3750 7178	1000 2050	500 1000	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 690 11 208	32 235 143 155	7550 25 295				1420 2440	57 780	133 846	106 430	262 639	3875	10 400	24 040	72 357	4525 13 652		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052	3750 7178	1000 2050	500 1000	1250	1940	375	2 440	500	3 320	125	150	2 400 16 940	8750 86 505
464 100	15 000	170 220	3 810 11 568	34 595 157 030	7675 25 670				1420 2440	58 880	135 876	110 260	270 371	3875	10 400	24 340	72 882	5125 14 732		
273 113	20 000	109 523	20 750 46 088	6 350 11 586	7000 58 705	15 000 43 810	37 250 143 052													

Manger	Hjelme	Austreim	Tilsammen for Søndre vaarsilddistrikt (Middelpri)	Av silden fangedes ved driving i aater med posenøter	Garnsild Notsild (kvantum i maal)		Inden		
					For eksport				
					Saltet ³⁾	Røket ⁴⁾	Iset	Presset	
	970 16 490	300 5 100	3 190 54 360 (17.04)	2 170 37 310 400 6 800	100		2 750		340 2/2
			1 800 24 700 (13.72)				1 800		
	970 16 490	400 6 700	4 270 74 976 (17.56)	2 700 49 250 500 8 400	120		3 500		650 9/2
			380 6 840				2 180		
	1600 24 050	800 11 500	2 180 31 540 (14.47)						
			58 100 495 470 (8.53)	16 280 225 712 850 12 550	7 500	1 500	47 500		1 600 16/2
			21 210 254 973 (12.02)				21 000		210
	2240 28 210	1 150 13 775	127 795 726 688 (5.69)	26 945 279 842 850 12 550	60 000	5 000	55 000	5 000	2 795 23/2
			2 380 39 840				77 500		2 910
	2480 29 170	1 250 14 175	115 410 637 198 (5.52)	27 625 282 432 875 12 650	96 000	10 000	87 500	12 000	9 395 2/3
			2 380 39 840				112 500	3 000	5 565
	2500 29 220	1 260 14 200	183 065 848 448 (4.63)						
			231 505 949 907 (4.10)	27 625 282 432 875 12 650	104 000	12 000	92 500	12 500	10 505 9/3
			2 388 645 1 044 469 (4.38)				150 000	4 000	15 645
	2500 29 220	1 300 14 280	270 975 1 031 085 (3.81)	27 625 282 432 875 12 650	115 000	20 000	100 000	15 000	20 975 16/3
			2 880 39 840				80 000	2 500	180 000
			287 305 1 220 864 (4.25)					7 500	17 305
	2800 29 640	1 500 14 560	277 075 1 042 520 (3.76)	27 625 282 432 875 12 650	120 000	20 000	100 000	16 000	21 075 23/3
			2 880 40 780				80 000	5 000	196 000
350 420	3200 30 120	2 000 15 160	311 910 1 303 748 (4.18)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	22 040 30/3
			3 240 41 527				90 000	10 000	240 000
700 840	3200 30 120	2 500 15 760	284 600 1 054 425 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	23 600 6/4
			7 100 49 004				111 000	12 500	285 000
			447 615 1 632 588 (3.65)					12 500	26 615
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 18/4
			2195 5 640 9 590 52 891				128 000	12 500	303 000
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	486 040 1 727 688 (3.55)					15 000	27 540
			285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 20/4
	2195 5 640 12 340 57 016		523 720 1 830 843 (3.50)				131 250	12 500	330 000
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 27/4
			555 465 1 919 881 (3.46)				137 500	15 000	352 000
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 4/5
			2375 5 910 13 500 58 908				142 500	15 000	360 000
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 11/5
			591 020 2 033 515 (3.44)				149 000	16 000	372 500
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 18/5
			603 660 2 062 105 (3.42)				150 000	17 500	378 750
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 25/5
			611 160 2 080 043 (3.40)				150 000	19 000	384 375
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 1/6
			613 500 2 085 763 (3.40)				151 000	20 000	384 375
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 8/6
			614 300 2 086 963 (3.40)				151 000	20 000	384 375
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 15/6
			614 800 2 087 721 (3.40)				151 000	20 000	384 375
800 935	3200 30 120	2 600 15 855	285 000 1 055 015 (3.70)	27 625 282 432 875 12 650	121 000	20 000	100 000	20 000	24 000 22/6
			615 000 2 088 025 (3.40)				151 000	20 000	384 375

isket iaar bevirket at ikke oljefabrikkerne kunde overta mer sild end de gjorde.

Vaartorskefisket i 1913 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsilddistrikt

truedes sterkt av uveiret i mars, hvorunder man led adskillig redskapstap; men derefter viste fisken sig i slik usedvanlig mængde og saa langt inde under hele kysten, at den samlede fangst kom til at overstige endog fjorårets, og nævnte motgang glemtes.

Nordre-Bergenhus.

I Selje opsynsdistrikt

fandtes overalt rikelig fisk under land; men paa grund av alt uveiret, som væsentlig hersket fra begyndelsen af mars og til paaske, hindredes fisket sterkt, likesom der taptes ualmindelig meget redskap. Efter paaske indtraadte bedre veir; og da fisken vedblivende holdt sig under land, ogsaa efterat opsynet den 12 april hævedes, overtraf utbyttet i adskillig grad forventningerne tidligere — I fisket deltok 194 baatlag (1 dampbaat og 53 motorbaater med tilsammen 290 samt 140 større eller mindre aapne baater — væsentlig færinger og seksæringer — med 523 mand), som fik tilsammen 575 000 torsk (herav en 150 000 paa Nordre-Vaagsø, resten paa Selje herred), hvilket parti — paa en ubetydelighed nær, som for 35—40 øre pr. stykke avhændedes rund — fiskerne selv tilvirket og senere solgte som klipfisk; ialt erholdtes 1150 hl. lever, hvorav de 925 dampedes ved de 5 i distriket oprettede damperier (350 hl. dampmedisintran), mens resten dampedes andetsteds, samt 743 hl. rogn. For saltet rogn betaltes ca. kr. 31 pr. tønde. — Av sei fangedes høist ubetydelig; ialt en 10 000, som mestendels hængtes eller saltedes.

Værdien af de under dette fiske tapte redskaper ansloges til kr. 77 500; herav spartes dog noget, idet endel af det tapte senere gjenfandtes.

I Vaagsvaag opsynsdistrikt

hvor opsynet — likesom i Selje — varte fra og med 3 februar til og med 12 april, sattes torskegarn første gang onsdag 12 februar, og følgende dag viste fisken sig allerede tilstede paa de almindelige fiskeplasser, idet man fik optil 300 fisk — deriblandt endel sei — pr. baat. Og efter forløpet af nogen dage med utrygt veir merkedes den 19 februar større fisketyngde under land; man fik den dag optil 1200 pr. motorbaat, og lørdag den 22 fik dampbaatene optil 1500. Alt gik imidlertid paa det

uvisse til i begyndelsen av mars, — damp- og motor- baater kom ut av og til, mens andre farkoster helst laa veirfast; onsdag 26 februar fik enkelte baater paa Torskangerpollen ca. 100 fisk. Saa brøt uveiret løs for alvor og holdt det med kun faa og korte avbrytelser gaaende til paaske; enkelte baatlag mistet herunder „rub og stub“ av torskegarn og maatte bare av den grund senere bruke liner og rykk. Da man om-sider fik bedre dage igjen, overraskedes man av den glædelige merkelig-het at fisken ikke alene fremdeles stod under kysten, men endog hadde trængt ganske anderledes ind i skjærgården end sedvanlig; ikke alene i Veststeinsundet og paa Kvalheimsviken og Torskangerpollen, men endog f. eks. inde paa Bortnen i Rugsund dreves endnu en tidlang fiske, ofte med rik fangst. — I dette fiske deltok optil 113 lag (4 damp-, 69 motor-samt 40 seil- og robaater) med tilsammen 590 mand som — da opsynet som nævnt hævedes — hadde indfanget ialt 775 000 torsk (hvorav 300 000 paa Søndre- Vaagsø, 150 000 paa Daviken og 325 000 paa Bremanger herred); garnfisken betaltes rund med 40—35, line- og rykkfisken likesaa med 35—25 øre, — men størsteparten tilvirket fiskerne selv, klipfisk. Av rogn 1003 og av lever 1550 hl. (gjennemsnitlige leverholdighet 500); for leveren betaltes 16—20 øre pr. liter, for de 120 hl. fersk rogn, som en hermetikfabrik i Moldøen tok sig av, 12 kroner pr. hl, og for den øvrige rogn, som saltedes, ved fiskets slut 32 kroner pr. tønde. Al den nysnævnte lever — paa 80 hl. nær — dampedes, 11 trandamperier i distriktet, ialt 560 hl. dampmedisintran (tranprosenten 36—40); damp-medisintran solgtes for 90—60 kroner pr. tønde. 100 stykker sløiet torsk veiet gjennemsnitlig 265 kg., størsteparten av fiskehoderne tørredes; de betaltes under fisket med 70—100 øre pr. 100 stykker. — Av sei fangedes en 15 000 stykker (6000 paa Søndre-Vaagsø og 9000 paa Bremanger), som fordeltmeste hængtes.

Det samlede redskapstab for dette distrikt ansloges til omtr. 68 000 kroner.

I Bremangerpollen opsynsdistrikt

hadde man fornummet fisk i godt og vel 8 dage, før den første nævneværdige fangst — optil 1000 pr. baat — den 13 februar gjordes paa Bremangerhavet; men idetheletat forløp ogsaa her det meste av tiden før paaske med ruskeveir og landligge. Senere begav man sig kun undtagelsesvis utenfor Nesje, hvorimot endel lokkedes ind i Rugsund, da man fik høre om utsigterne der; forøvrig viste selve Bremangerpollen alene sig iaar tilstrækkelig, idet man likefra 11 mars til 12 april her fisket godt. Længer kunde man hellerikke holde paa for garnenes tilstand; men det større redskapstab denne gang tiltrods sa man fisket for dette distrikt iaar saa godt som næsten ingensinde før. — Der regnes optat — mestendels

med garn — ialt 375 000 torsk, herav 50 000 fra Rugsund; 133 fiskelag, 480 mand, hadde indbragt dette fiskeparti, hvorav man — efter tilførsel av etpar hundrede hl. lever fra andre distrikter — fik 375 hl. damp-medisintran (4 damptranbrænderier i distriktet) og 60 hl. lever til andre transorter samt 486 hl. rogn, leverprisen 12—20 øre pr. liter, og prisen paa rogn, som ikke forhandledes under selve fisket, kunde efter erfaringer senere sættes til omrent kr. 20 pr. hl.; fiskens kvalitet betegnedes som noget ringere iaar end ifjor, navnlig forsaavidt leverholdighet og tranprosent angik. Den meste fisk saltet fiskerne selv til klipfish, kun 1 landkjøper tilstede, og en brøndskoite førte likesom tidligere levende fisk — 8300 kg.; hoder og rygger tilsammen betaltes i tørret tilstand med kr. 2.40 pr. 100. — Av sei fik man ialt 5000 stykker (hvorav noget saltedes, men det meste hængtes), og av hyse en 12 000 kg.

Om deltagelsen i og lønsomheten av dette fiske hitsættes videre efter den av opsynsbetjent O. M. Sørbotten indgivne slutrapport:

10 motorbaater av 50—150, tilsammen 890, tønders bæreevne og 2000—	5500, tilsammen 33 400, kroners værdi
34 seilbaater „ 30—80 „ 1610 — „ — 200—800 „ 14 550 — „ —	
1 12-aering „ 20 — „ — 100 — „ —	
31 8-aeringer „ 8—10 „ 268 — „ — 30—100 „ 2105 — „ —	
89 6-do. „ 4—10 „ 551 — „ — 10— 70 „ 3220 — „ —	
168 4-do. „ 3— 4 „ 668 — „ — 10— 60 „ 4265 — „ —	

Ialt 333 farkoster av tils. 4007 tønders bæreevne og 57 640 kroners værdi, med tilsammen 7225 garn av angivelig 57 556 kroners værdi og opstøredskaper av angivelig 6040 kroners værdi. De benyttede fangstredskaper kostet altsaa tilsammen kr. 121 236.

Der fangedes:

375 000 stykker torsk à 0.50	kr. 187 500.00
5000 — sei à 0.30	„ 1500.00
8300 kg. levende torsk à 0.13	„ 1079.00
12 000 „ hyse à 0.16	„ 1920.00
tilsammen kr. 191 999.00	

hvorfra:

redskapstab for	kr. 14 045.00
baatleie (10% av forskjellen mellom nysnævnte	
bruttofangt (191 999.00) og redskapstab	
(14045.00))	„ 17 795.40
slitage (12.5% av redskapsbeholdns. værdi ved	
fiskets begyndelse, 0.125 (121 236.00 ÷ 14045.00))	„ 13 398.88
	„ 45 239.28
Igjen, nettofangsten, kr. 146 759.72	

som, delt med 480, gir kr. 305.75 pr. mand for hele fisket og, delt med 26 675, gir kr. 5.50 pr. mand pr. dag; leiekarene fik 80—120 kroner og kosten.

I Kalvaag opsynsdistrikt

hadde kun 2 fremmede fiskelag indfundet sig, da opsynet den 3 februar tiltraadte, — først 8 dage senere begyndte man i større grad at samles. Om formiddagen den 8 februar fangedes den første torsk, — med rykk fik en baat da 30 torsk vestenom Oldervæggen og en anden 20 sydvestenom Mulen, men saa maatte man ind og holde sig inde for kuling i 3 døgn; den 11 fik nogen rykkbaater 0—70, den 12 12—150 og den 13 15—70 fisk. Den 12 februar sattes de første torskegarn, og de nærmest paafølgende dage trak man noksaa bra fangster omkring og søndenom Haaskallene og Skorpegrunden; prøvesæt længer nord hadde haaen fart ilde med. Efter det foranomhandlede sildefiske merkedes fisken i Frøysjøen ogsaa; men størsteparten av februar hadde maattet tilbringes i havn paa grund av ruskeveir, og i første halvpart av mars forekom kun enkelte øieblik mellem stormbygerne, hvor en og anden forsøkte sig i læ av land. Omslaget kom den 15 mars, og næsten hver dag siden fik man sjøveir, hvorunder al skade tidligere i vidunderlig grad lindredes; fisk fik man saaatsi hvorsomhelst inde i skjærgården og fjordene, ingen nu levende kunde mindes makin til dette og til at jevnt fiske strakte sig saa langt ut i april. — Idet hele fangedes av optil 116 fiskelag (herav 36 med motorfarkoster, resten med seil- og robaater) 400 000 torsk (herav 175 000 i Rugsund), hvorav 800 hl. lever (leverholdighet 400—580) og 518 hl. rogn; ved distrikts 6 trandamperier oparbeidedes 440 hl. dampmedisintran, der kom altsaa adskillig lever fra andre distrikter. 175 000 fisk solgtes rund til saltere i land og paa fartøier, som i første halvpart av februar betalte 40 og i april 30—26 øre pr. stykke; resten av fangsten — paa det lille til hjemmeforbruk nær — oparbeidet fiskerne selv til klipfisk, som de senere fik 9.50—9.75 pr. 20 kg. for. For lever erholdtes i februar 14, i første halvpart av mars 15—16, i anden halvpart av mars optil 25 og i april omkring 20 øre pr. liter; av rogn solgtes endel i mars for 12—18 øre literen. — Derhos fik man en 120 000 sei (pris 22—20), som mestendels hængtes, samt hvorav 30 hl. damptran og 100 tønder saltet rogn.

Efterforskning desangaaende viste at man i dette distrikt hadde mistet redskaper for en 34 000 kroner.

I de sydlige dele av amtet

fangedes ialt 750 000 torsk og 150 000 sei (neppe over halvparten med garn, især „smaagarn“, resten helst med rykk), — mestendels mellem

midten av mars og midten av april samt indenskjærs, saa redskapstap at snakke om ikke forekom; henholdsvis 240 000 og 20 000 for Kinn, 40 000 og 0 for Førde, 175 000 og 15 000 for Askvold, 25 000 og 2500 for Ytre-Holmedal, 150 000 og 90 000 for Sulen, 20 000 og 7500 for Hyllestad samt 100 000 og 15 000 for Gulen. I dette fiske deltok henved 1½ tusen mennesker; 5—2 paa hver av de 500 baater, mest færinger og seksærlinger. For torsken, som navnlig i april delvis faldt liten og mager, bevæget førstehandsprisen sig mellem 35 og 20, for seien mellem 23 og 15 øre pr. rundfisk; det merkedes paa alle de glædestraalende ansigter baade her og der, at dette usedvanlige indsig kom i høi grad uforvarende over saavel fiskere som handelsmænd, — hine benyttet i stor utstrækning bare rykk, likesom tilgodegjørelsen av fangsten for en stor del foregik andetsteds. Av torsken antages 70% saltet til klipfisk, 5% hængt, og 15% hermetisert, hvorhos regnes indsamlet 215 hl. damp-medisintran, 180 hl. lever til andre transorter og 625 hl. rogn, samt tørret ½ million hoder (for disse opnaaddes i regelen 1.50—2 kroner pr. 100); likesaa av seien hængt 70%, saltet 10% og hermetisert 15%, samt utvundet en 50 hl. damptran og 75 tønder saltet rogn.

Søndre vaarsilddistrikt.

I Søndre-Bergenhus

fangedes fisk i slik mængde som kanskje aldrig før:

Austreim	av	80 baater	70 000	torsk og	27 500	sei
Hjelme	"	60	"	70 000	"	5000 -
Manger	"	20	"	5000	"	2500 -
Herlø	"	100	"	150 000	"	20 000 -
Fjeld	"	40	"	20 000	"	40 000 -
Sund	"	30	"	20 000	"	25 000 -
Austevold	"	25	"	10 000	"	5000 -
Fane	"	10	"	2500	"	2500 -
Fitjar	"	25	"	5000	"	5000 -
Finnas	"	80	"	12 500	"	200 000 -
Sveio	"	30	"	10 000	"	42 500 -

Tilsammen av 500 baater 375 000 torsk og 375 000 sei.

Utenom Fedje—Sotra fornammes fisk (vaartorsk) i januar, februar og begyndelsen av mars, gjerne optil 50 fisk pr. baat pr. dag. Først etter sildefisket og det avbræk, som uveiret i første halvpart av mars foranlediget, kom fisket riktig isving; og navnlig i tiden 25 mars — midten av april slog det aldeles overordentlig til baade inden- og utenom

Fedje- og Hjeltefjorden, „torsk som sild da inde i baade sund og vaager, saa 2 mand med snører paa en færing paa en dag kunde faa last 2 gange“. Fisket fortsattes liketil et stykke ind i mai maaned, men efter „sommerdag“ avtok fiskernes antal stadig; endnu i slutten av april kunde dog berettes om bra fangst. I fisket anvendtes mest færinger og seksæ-ringer, dog ogsaa en og anden motorbaat; 2—5—3 mand (hjemmefolk), som helst benyttet haandsnører (liner og „smaagarn“ sjeldnere) paa hver. Fisken avhændedes i stor utstrækning paa selve fangststedet til „seilere“, motorfarkoster, som førte den til Bergen; for torsken — hvis leverholdighet i begyndelsen av april 550—775 (av 550—775 fisk 1 hl. lever) — erholdtes 40—25—30 øre pr. stykke, og for seien (leverholdighet 700) likeledes omkring 20.

I de sydligere dele av Søndre-Bergenhus fangedes ikke stort torsk; derimot ydet seifisket omkring Hisken, som varte i omtrent 4 uker efter paaske, et velkommen plus til den ved sildefisket tidligere opnaadde fortjenste.

Av den i Søndre-Bergenhus fangede torsk regnes saltet til klip-fisk 250 000, hængt 25 000 og hermetisert 50 000 stykker; resten — 50 000 — til hjemmeforbruk. Likesaa av seien henholdsvis 100 000, 150 000, 75 000 og 50 000

I Stavanger amt

fordelte fisket sig saaledes:

Skaare	paa	25	baater	15 000	torsk og	37 500	sei
Torvestad	"	60	—	25 000	"	150 000	"
Avaldsnes	"	40	—	35 000	"	30 000	"
Aakre	"	80	—	60 000	"	200 000	"
Skudenes	"	60	—	60 000	"	50 000	"
Bokn	"	40	—	25 000	"	90 000	"
Mosterø	"	20	—	5 000	"	5 000	"
Haaland	"	60	—	50 000	"	15 000	"
Klep	"	25	—	5 000	"	10 000	"
Haa	"	40	—	25 000	"	25 000	"
Egersund	"	60	—	100 000	"	150 000	"
Sogndal	"	15	—	20 000	"	12 500	"

Tilsammen paa 525 baater 425 000 torsk og 775 000 sei

Fisket, som varte fra midt i januar til midt i april, slog iaar altsaa til saavel i Jæderen og Dalene som i Ryfylke; det meste tokes med garn, gjennemsnitlig 4 mand med tilsammen 12—25 garn pr. baat. Torske-fiskernes interesse for Utsire kan siges stigende; iaar laa optil 50 garn-baater derute. Som eksempel paa hvorledes fisken ogsaa paa disse høider

ség længer ind end almindelig kan anføres, at inde i Karmsundet — mellem Kopervik og Snik, helst utenfor Røksund — fangedes der med et faatal tomandsbaater med garn i sidste halvdel av februar, i mars og i første halvdel av april en 7500 torsk. Fisken hjemskøkte hele kysten, saa man selv hele Jæderen langs rykket ut. Og ikke mindst søndenom Jæderen, hvor — som for sildefisket nævnt — flere folk godt kunde faat arbeide; av slutrapporten for Egersund, hvor man likesom andetsteds mer og mer anvender motorbaater hitsættes: „Som en lokal egenhet kan noteres, at torsken og seien tok stand paa to forskjellige felter, idet der fra Klettegrunden mot syd rundt Egerø til Øiagrunden mot nord fangedes hovedsagelig torsk, og paa det dypere vand utenfor Mong og Haadyret omtrent utelukkende sei. I sidstnævnte strøk fangedes flere ganger optil 3000 sei pr. baat; i april trak seien stedse ut i dypere vand, og fisket stansedes av storm. I det hele tør den mængde sei og torsk, som kom under land i dette distrikt, sies betydelig.“

I Stavanger amt, hvor prisen paa torsk og sei varierte mellem henholdsvis 60 og 30 samt 35 og 15, regnes saltet til klipfisk 125 000 torsk og 150 000 sei, hermetisert 225 000 torsk og 300 000 sei samt hængt 300 000 sei; resten til hjemmeforbruk.

Mellem Aaensire og Lindesnes

fangedes mellem midten av januar og midten av april i alt 75 000 torsk og 50 000 sei; herav henholdsvis 16 % og 60 % paa Hitterø, 60 % og 25 % paa Vanse, 12 % og 5 % paa Spind og 12 % og 10 % paa Austad herred. Saavel sidst i januar som i slutten av februar gav fisken sig tydelig tilkjende; men helst etter paaske forekom den ogsaa i dette distrikt. Kun hjemmefolk — en 100 baater med 350 mand — deltok i dette fiske; dels med garn, dels med liner og haandsnører. Rund betaltes torsken, hvis gjennemsnitlige vekt 4 kg., med 9—10 øre pr. kg.; seien, hvis vekt omkring 3.5 kg., med ca. 21 øre pr. stykke.

Av torsken sendtes en 10 000 stykker i brøndfartøier til Kristiania (25 øre pr. kg. paa første haand), en 25 000 i is spredtes i Kristiania og byerne forøvrig østenfor Lindesnes samt i Hamburg, 10 000 gik til hermetik, og omtrent 25 000 saltedes (endel av fiskere paa Lister saltet torsk betaltes i Farsund med 2 kroner pr. 6 kg.), mens resten fortærtes i de nærmeste distrikter. Av seien gik omtrent halvparten til hermetik.

Efter det nu anførte og opsynets erfaringer videtheletat fremkommer følgende tabel og yderligere bemerkninger:

Inden	Fiskepartiet (antal torsk)												Priser for fiskeni (rund) lever rogn		
	Nordre-Bergenhus				Søndre vaarsilddistrikt										
	Selje	Nordre-Vaagsø	Søndre-Vaagsø	Daviken	Bremanger	Ellers	Søndre Bergenhus	Utenfor Haugesund	Utenfor Karmoen	Mellom Skudenestj. og Aaensire	Aaensire—Lindesnes	Ialt			
2/3	75 000	50 000	45 000		160 000	25 000	50 000		25 000	50 000	25 000	505 000	60-35-45		
0 57 167 0 38 111 0 34 100 0 122 355 11 11 50 40 14 100 7 12 50 20 21 100 7 12 50 85 321 1083 12-16-14 12-18-16	0 68 194 0 38 111 0 53 145 0 173 478 12 12 54 60 21 136 9 16 65 24 25 114 8 14 56 113 420 1353 12-17-14 12-19-17	9/3	90 000	50 000	70 000		227 500	27 500	75 000		35 000	60 000	30 000	665 000	60-35-45
0 91 240 0 46 126 0 55 149 0 215 563 14 14 59 80 28 164 3 5 13 23 82 30 32 131 11 19 67 151 523 1586 12-17-15 12-20-18	120 000	60 000	72 500		282 500	32 500	100 000	5 000	50 000	75 000	40 000	837 500	60-32-44		
0 106 267 0 57 145 0 63 182 0 27 47 0 270 660 53 54 151 120 42 214 6 10 20 35 107 40 42 156 13 23 77 252 719 1996 12-25-17 12-22-19	140 000	75 000	82 500	35 000	355 000	125 000	150 000	10 000	75 000	100 000	50 000	1 197 500	60-27-42		
0 133 308 0 76 174 0 114 241 0 133 212 0 414 884 160 163 359 180 63 277 11 18 27 47 128 50 53 177 16 28 85 444 1224 2863 12-25-18 12-22-19	175 000	100 000	150 000	175 000	545 000	375 000	225 000	20 000	100 000	125 000	60 000	2 050 000	60-27-40		
0 266 483 0 95 199 0 190 341 0 266 387 0 595 1122 267 271 559 260 91 344 17 25 40 70 161 70 74 210 19 33 92 673 1951 3923 12-25-19 12-22-18	350 000	125 000	250 000	350 000	782 500	625 000	325 000	30 000	150 000	175 000	70 000	3 232 500	60-22-37		
0 323 544 0 114 219 0 228 382 0 285 407 0 665 1198 320 325 625 300 105 361 22 28 48 84 172 82 86 220 20 35 94 792 2256 4250 12-25-19 12-22-18	425 000	150 000	300 000	375 000	875 000	750 000	375 000	40 000	180 000	205 000	75 000	3 750 000	60-20-36		

Omtrent 3 millioner torsk saltedes til klipfisk, en 75 000 hængtes til tørfisk, og en 400 000 overtok de hermetiske fabrikker, mens resten — 275 000 — gik til bytorvene og landdistrikterne eller av fiskerne tokes til eget forbruk.

Av sei

fangedes i det hele en $1\frac{1}{2}$ million stykker à 35—15—22 øre paa første haand. Omtrent 650 000 hængtes, 300 000 saltedes til klipfisk, 450 000 tokes under behandling av de hermetiske fabrikker, og resten kom den almindelige husholdning tilgode. Av leveren utvandtes ved damping en 300 hl. tran, og man indsamlet en 700 hl. rogn.

Smaafisket,

som iaar tør ha indbragt henved $\frac{1}{4}$ million kroner, synes at samle større og større interesse om sig. Av hyse f. eks. fangedes der under torskefisket — foruten i Nordre-Bergenhus — endel ogsaa paa strækningen Holmengraa—Solsvik samt utenom Jæderen og Lister; hvad lønsomheten av dette fiske angaar kan anføres, at en motorbaat med 2 mand fra Andabeløen hadde indtjent 1100 kroner ivinter, 20 øre og tildels mer pr. kg. I Nordhordland fangedes ogsaa godt og vel 10 000 kg. kveite, som betaltes med 65—40 øre pr. kg.; endel av kveiten „tat med harpun paa sandbund inde mellem holmerne.“

Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.

Trafikken

viste sig størst i slutten av februar og første halvdel av mars. Ifølge opsynets tællinger fandtes den 26 februar i søndre distrikt 342 landnot- og 85 posenotlag samt 1175 andre fiskelag, 204 „seilere“, 54 kjøpefartøier og 138 landkjøpere — med tilsammen en $13\frac{1}{2}$ tusen mennesker; i nordre distrikt henholdsvis 88, 0, 800, 18, 24, 60 og $5\frac{3}{4}$.

Ved et likefremt regnestykke paa basis av et utdrag av baatmerke-listerne findes — av interesse for dem som nærmere maatte ville studere bedriftens lønsomhet — følgende om utstyret til fisket:

1. De 430 notlag, fra strækningen Stavanger—Tromsø, brukte ialt:
112 dampbaater, 36 motorbaater og 1300 andre farkoster (losjifartøier inkl.) til en samlet værdi av ca. $5\frac{4}{8}$ millioner kroner
og 672 nøter (herav 93 posenøter) til en samlet værdi av ca. $1\frac{3}{8}$ million kroner.
2. De 2025 andre fiskelag, fra Smaalenene—Nordland, likeledes:
11 dampbaater, 500 motorbaater og 3375 andre farkoster (losjiskøiter inkl.), til en samlet værdi av ca. $3\frac{3}{8}$ millioner kroner
samtidig 27 500 silde- og 55 000 fiske-garn foruten liner etc. til en samlet værdi av ca. 2 millioner kroner.

Ialt, utelukkende med fiskerne, materiel for $12\frac{1}{4}$ millioner kroner.

Med nævnte styrke fangedes — som før nævnt:

1 000 000	maal vaarsild.....	kr. 3 405 540.00	paa første haand
3 750 000	stykker torsk.....	„ 1 350 000.00	—:—
1 500 000	— sei.....	„ 330 000.00	—:—

Tilsammen — nysomhandlede „smaafiske“ inkl. — ca. $5\frac{1}{4}$ millioner kroner paa første haand.

Redskapstapet ansloges for søndre vaarsilddistrikt, hvor bl. a. et helt posenotbruk (dampbaaten ogsaa) og etpar motorskøiter forlistes, til ialt 150 000, og for nordre distrikt (hvor det navnlig stormdagene 5—7 mars gik galt) til 225 000; tilsammen $\frac{3}{8}$ million kroner.

For den nævnte redskapstab bevirkende *force majeure* maatte ikke mindre end 22 mennesker late livet, 15 i søndre og 7 i nordre vaarsild-distrikt:

2 mand utenfor Lodshavn pr. Farsund, 4 mand, paa hjemvei til Arendal med en motorkutter, antagelig utenfor Haadyret, 1 mand i nærheten av Espevik, Nerstrand, 2 mand i nærheten av Skudeneshavn, 2 mand under Røvær, 4 mand og 1 kvinne omkring Fedjeosen og 7 mand med motorkutter „Signal“ av Skatestrommen.

Sundhetstilstanden

maa betegnes som tilfredsstillende; herom nærmere i følgende utdrag av lægeberetningerne:

1. *Fra fiskerilæge Jensen, Skudeneshavn.*

Der behandles 331 sildefiskere med 432 konsultationer paa kontoret. Dertil kom 4 torskefiskere. 6 patienter behandles paa sykehuset, en indkom i coma og døde av meningitis.

Sykeligheten har iaa været forholdsvis liten. Mens fisket var koncentrert om Skudeneshavn var det mildt, stille veir, det gjorde antagelig meget at luftveiskatarer optraadte mindre utbredt og mindre plagsomt end vi er vant med i sildefisket. Av lungebetændelse kun ett tilfælde. Bedriftssygdomme er den aldeles overveiende del. Adgangen til gratishjælp kan slet ikke sies at bli misbrukt; — det sker kanske kun under længere landligge og lediggang. Orden og ædruelighet er saavært jeg har observert aldeles eksemplarisk under fisket.

Fisket samlet sig om Karmøens sydspids og trak opover Karmsundet. Sildetyngden skal ha været større end før i denne vaarsildperiode. Priserne blev uventet lave.

Fisket har i løpet av nogen aar skiftet karakter. De aapne baater og indkvarteringen iland er forbi. Nu er det motorskøiter og losjifartøier. Rensligheten ombord i losjifartøierne er mangelfuld. Kunde der gjøres noget for at forbedre de forhold tror jeg det vilde være nyttig. Jeg har intet forelæg i den anledning, men tillater mig at gjøre opmerksom paa saken.

Jeg har ved leilighet utdelt plakater „Spyt ikke paa gulvet“.

2. *Fra distriktslægen i Haugesund.*

I tiden fra 22 januar til 20 april d. a. har jeg som fiskerlæge i Haugesund været konsulert av 462 fiskere og sildearbeidere, hvorav 6 kvinder.

Haugesunds sykehus tokes iaa ibrug 24 januar, og den sidste patient utskreves 24 mai, det var altsaa idrift 120 dage; antallet av liggedage utgjorde 1328. Til medicin medgik kr. 318.64 hvad der svarer til 23 øre pr. liggedag.

3. *Fra fiskerilæge Hagb. Krosby.*

Tiltraadte som fiskerilæge med station paa Røvær $\frac{2}{3}$, Espenvær $\frac{8}{3}$, Hummelsund (Korsfjordens nordside) $\frac{25}{3}$.

Sundhetstilstanden usedvanlig god paa fiskeværene iaaar. Dette maa formentlig tilskrives, at veiret i den første tid av fisket var meget godt. Som eksempel paa den gode sundhetstilstand kan anføres, at jeg under mit ophold paa Espenvær holdt kontordag i Langevaag efter forutgaaende bekjendtgjørelse gjennem opsynet, da der netop var stort fiske der. Resultatet var 1 — en — patient. Der var ingen epidemier under fisket iaaar.

Der behandles kun 167 patienter for følgende sygdomme:

Øien og øresygdomme.....	6
Forkjølelsessygdomme	59
Forvidninger, forstrækninger og støt.....	10
Hudsygdomme	7
Mave- og tarmsygdomme	15
Rygverk og nervegigt	15
Verkefingre, blodforgiftning, bylder og saar	36
Tanduttrækninger.....	5
Forskjellige andre sygdomme	14

4. *Fra fiskerilæge Jens Reiersen.*

Dette aars vaarsildfiske vil længe mindes av fiskeralmuen. Storm og styggeveir, tap av redskap, silden hindret i at komme under land — og naar den endelig kom — ingen pris.

Noget tidligere end vanlig, omkring 23 februar, kom silden ind-over til Batalden og Kinn. I Batalden sattes en mængde stæng, i Kinn bare ét. Den 1 mars røk det imidlertid op til storm, der enkelte dage øket til storveir; og slik holdt det paa til silden var kommen forbi baade Kinn, Bu- og Værlandet og helt ned til Ytre Sulen. Her blev det et mere end almindelig rikt fiske — men uten pris paa grund av det endnu rikere „Sørefiske“.

Jeg gjorde nogen ture ut til Batalden og Kinn, før jeg efter opsynets ordre den 1 mars tok fast ophold der. Var der til 14 mars og holdt vekselvis kontor paa disse steder. Hadde flere stygge reiser. Konsultationernes antal var 288 (forbausende litet mot fjoraarets 436). Trods der i Bu- og Værlandet omtrent ingen almue laa, og fisket stadig stængtes av storm (der blev ikke tat op en sild), reiste jeg derned nogen dage fra 17 til 19 mars og hadde kun 45 konsultationer. Da saa endelig fisket tok sig op sør i Sulen, reiste jeg — skjønt det laa utenfor mit distrikt — etter anmodning av fondets bestyrer (det stedlige opsyn hadde reist krav paa lægehjælp) derned for at se paa forholdene. Tok fast

station i Kalgrav (Rognsvaag) fra 28 mars til 3 april. Og hadde 257 konsultationer, hvorav de 3 fjerdedele var i anledning furunkler, phlegmoner og inficerte vulnera.

Da selve fisket nu var slut, og fremmedalmuen sterkt begyndte at minke, reiste jeg og kom hjem 4 april. Den rest av fremmedalmuen, som ligger igjen, faar smøre sig med taalmodighet, skal den vente til silden naar nogen pris og til opkjøperne kommer. For begge dele var utsigterne betydelig under 0.

Paa mit kontor paa Florø har jeg hat 110 besøk. Samlet antal konsultationer blir saaledes 700.

Mens det ifjor var forkjølelsessygdomme, som dominerte, var disse iaar forbausende faa og utenfor en pulvmani og 4 plevriter ikke særlig slemme. Derimot var saarinfectioner, furunkler og phlegmoner meget talrike og hyppig av alvorlig natur.

Der optraadte under begyndelsen av fisket nogen tilfælde av morbilli. De indlagdes paa fondets sykehus paa Florø.

Fiskets lunefulde gang iaar har tilfulde vist nødvendigheten av, at den bevægelige fiskerilægepost i nordre distrikt, der nu omfatter værene Batalden, Kinn, Bu- og Værlandet forlænges sydover med Sulen. Rigtignok faar distriket derved en ganske betydelig øket utstrækning. Men da det er den samme almue, som følger med hit, synes dens krav paa, at lægen følger med, ganske berettiget. Den forstaar ikke, hvorfor enkelte vær skal ha fordelan av lægestation og andre ikke. Utvides posten til ogsaa at omfatte Sulen, faar mit distrikt sin naturlige avgrensning med Frøisjøen i nord og Sognesjøen i syd.

5. *Fra fiskerilæge Haakon Eriksen.*

Sundhetstilstanden blandt fiskerne har iaar været meget god trods det ualmindelig urolige og stormfulde veir. Av epidemiske sygdomme optraadte endel tilfælde av influenza, der imidlertid som regel forløp meget let. Foruten forkjølelser skyldes det største antal kontorbesøk de vanlige panaritier, abscesser og vulnerationer.

Der behandles 661 patienter med tilsammen 819 konsultationer.

Sykehuset aapnedes 3 februar og lukkedes 30 mars. Der behandles 8 patienter med tilsammen 98 liggedage.

Opsynet

forestodes av undertegnede, som benyttet den av Jaeger Sardine Factories, Haugesund, leide dampbaat „Darling“ i februar, mars og begyndelsen av april; inden 12 mars daglig patruljering i værene mellem Jæderens Rev og Smørsund, i løpet av de følgende 8 dage inspektion i distriket

mellem Jæderen og Lindesnes og endelig, i tiden 22 mars — 5 april, befaring av det bergenhusiske og Søndre-Søndmør. Som bestyrer av „Opsynets feltstation“ medfulgte hr. J. O. P. Haaland.

Som opsynsbetjenter for vaarsildfisket fungerte fiskerisekretær S. Johannessen og hr. Dominicus Brun; førstnævnte i Nordre distrikt — med en motorskøite „Nor“, den anden i Søndre distrikt — med en motorskøite „Agil“.

Opsynsbetjentene ved torskfisket i Nordre-Bergenhus — Laagø, Sør-botten, Vaage og Hartmann — ydet likesom tidligere assistanse under det i deres distrikter forefaldne sildefiske. Endvidere tjenstgjorde d'hrr. N. Wiig, S. A. O. Inselset og J. H. Sundfør (denne benyttet i omtrent 6 uker, 25 februar — 6 april, en motorbaat „Jarl“) som assistenter i Nordre distrikt, — i Søndre distrikt likesaa d'hrr. T. O. Storesund, J. B. Lieske (denne benyttet i tidsr. 25 januar — 17 mai motorbaat „Venus“), J. F. Weltzien, C. G. Kjeldsen, D. Davidsen, T. H. Hamre, O. L. Engene, Kr. Pallesen, T. T. Kvinnesland (med motorbaat „Skum“ i tiden 22 februar — 15 april), O. J. Rong og H. J. K. Nyhammer hvorhos Egersund og Skudenesh lensmænd fulgte fisket i deres respektive distrikter; foruten det nævnte materiel maatte yderligere en eller anden leiet motorbaat leilighetsvis anvendes. Endvidere utførtes i tiden 8 februar — 19 mars, av assistenterne J. E. J. Wold og H. O. A. Bjørnenak, stadig natte-patuljering med den hurtiggaende motorbaat „Ferro“.

Endelig deltok 8 maskin- og 12 dæks- mandskaper (5 av disse i kortere eller længer tid iland) samt 4 kokker i tjenesten.

Likesom tidligere forflyttedes opsynsfolk efter omstændigheterne fra Nordre til Søndre distrikt og omvendt.

Med hensyn til opsynets underretningsvirksomhet — hvorav som endelig resultat foranstaende om fiskets gang og utfald — bemerkes at der iaar som før telegrafertes 2 gange daglig om sildefisket, om formiddagen en foreløpig melding fra hver av de stationer, hvor noget av interesse, og om ettermiddagen besked om dagsfangsten for hele distriktet; onsdag og lørdag telegrafertes derhos om torskefisket de sidste dage.

For lovovertrædelser under fisket iaar utstedtes av opsynet 45 forelæg, 41 vedkommende Søndre distrikt paa til sammen 1169 og 4 vedkommende Nordre distrikt paa til sammen 55 kroner: I Søndre distrikt dikttertes 28 mulakter for overtrædelse av § 6 i Vaarsildloven av ^{24/9} 1851 (mot 5 garn- og 6 posenotfiskere for tilhold paa sætteri om natten og mot 1 posenot- og 16 landnot-fiskere for arbeide i ulovlig tid helligdage), 2 (mot posenotfiskere) for overtrædelse av lovens §§ 6 og 20, 4 (1 mot garn- og 3 mot posenotfiskere) for overtrædelse av lovens § 20, 3 — mot fartøiførere — for overtrædelse av lovens § 17, 3 for overtrædelse av

bestemmelserne om baatmerker og 1 for foraarsakelse av redskapstap; for Nordre distrikt gjaldt samtlige 4 forelæg ulovlig helligdagsarbeide. De 39 forelæg — herunder de 4 vedkommende Nordre distrikt — vedtokes uten videre; 3 først etter stadfæstelse av meddomsretten, den „for foraarsakelse av redskapstap“ tiltalte frifandtes ved meddomsrettsdom, som — paa grund av sakens ringe betydning — ikke paaankedes, 1 sak imot den ene av de 3 fartøiførere) har Høiesterets Kjæremaalsutvalg tilatt indbragt for lagmandsret, og 1 ikke vedtatt forelæg agtes behandlet, naar opsynet 1914 tiltrær. — Ialt indkom iaar i bøter til Statskassen kr. 1402; kr. 1149 vedrørende fisket 1913, kr. 3 for fisket 1912 og kr. 250 for fisket 1911. Videre kr. 130 — i erstatning for saksomkostninger — til Statskassen. Likeledes indbetales efter fisket iaar tilsammen kr. 82.20 for tap, beskadigelse og forsén tilbakelevering av baatmerker. Og i skadeserstatning til garnfiskere som følge av de nævnte forgaaelser mot §§ 17 og 20 betaltes, efter forelæg eller dom, gjennem opsynet kr. 712; 432 fra posenot- og 130 fra garnfiskere samt 150 kroner fra et dampskib.

Ved lovforordnet forvalting av bergede fiskeredskaper indkom i budgetaaret 1912—1913 kr. 140.16 og utbetales kr. 188.97; av sidstnævnte beløp kr. 96 for bekjendtgjørelser gjennem pressen om iaar bergede redskaper.

En række private saker — som følge hvorav der ogsaa tilfaldt Norsk Selskap til Skibbrudnes redning kr. 57.75 samt skibbrudne og de med motorkutter „Signal“ omkomnes etterlatte tilsammen kr. 273.05 — ordnedes i mindelighet. Videre gik gjennem opsynets hænder endel landslot- penge, tilsammen kr. 2818.26, i forbindelse med en hel del spørsmaal om saadanne penges fordeling.

Endelig indbetales ved opsynets forføining kr. 750 til Vaarsildavgiftsfondet i frivillige bidrag fra torskefiskere i de bergenhusiske og Stavanger amter, hvorved disse i henhold til den nu 20 aar gamle forordning av Justisdepartementet uten videre sikret sig kur og pleie for sygdomstilfælde; det allermeste — kr. 697.50 — herav naturligvis fra Nordre-Bergenhus.

Som fiskedommere fungerte:

I Søndre distrikt Sorenskriveren i Karmsund, der behandlet 5 paa-dømte straffesaker (jfr. ovenstaaende) og om sin virksomhet forøvrig har avgitt følgende beretning: „Der blev i indeværende aars vaarsildfiskesæson idethele anhængiggjort fire nye civile fiskesaker med paastandsbeløp henholdsvis 1) kr. 1100, 2) kr. 48, 3) kr. 6196.27 og 4) kr. 610; av disse saker blev den ene (nr. 2) forlikt i retten, mens de 3 øvrige er paadømt. Desuten er i indeværende aar paadømt 2 under forrige aars fiskesæson paastevnte civile fiskesaker.“

I Nordre distrikt sakfører Henr. Friis, der har indmeldt:

„Under min virksomhet som fiskedommer i nu avsluttede sæson er ingen saker — hverken offentlige eller civile — behandlet av mig. Ingen mulktantegnelser har fundet sted.“

De med opsynet i 1912—1913 forbundne utgifter beløp sig til kr. 31 990, hvorav kr. 4378.42 for telegrafering, og hvorav kr. 3000 angik opsynet med torskefisket i Stavanger og de bergenhusiske amter; desuten medgik til torske-opsynet i Nordre-Bergenhus formentlig omrent 15 hundrede kroner.

Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme

Ingen hval-bedrift under de større sildefiskerier!

Under 28 mars 1913 har Høiesteret stadfæstet den fortolking (av vedkommende lagmand i retsmøte i Stavanger ^{22/5} 1912) av Hvalloven av ^{6/6} 1896: „at en hvalfangerbaat „jager“ hval, naar den forfølger, gaar „etter, hval for at skyte og dræpe den eller ser at komme ind paa den „for at skyte; hvor der paa denne maate jages 1) inden territorialgrensden „(lovens § 2, jfr. Kgl. res. av ^{10/10} 1896), 2) paa vaag eller fjord hvor „sildefiske foregaar (lovens § 3) og 3) nærmere baat eller fartøi, der er „optat med fiske, end 2 km. (lovens § 4) er det uten betydning om hvalen „under forfølgingen først blir skutt utenfor disse strækninger eller om „det har været hvalfangerens hensigt først at skyte den der. — Videre „har lagmanden bl. a. uttalt — med hensyn til forstaaelsen av „hvor „større sildefiske paagaar“, Hvallovens § 8, — at det ikke er nødvendig at dette paagaar netop paa samme sted eller gaard, hvor tilgodegjørelsen foregaar, og hellerikke paa samme dag; forstaaelsen vil delvis avhænge af et skjøn.“

Ved Kgl. res. av 3 mai 1913 bestemtes „at det — — — — — indtil videre skal være forbudt at jage, anskyte eller dræpe samt tilgodegjøre hval paa norsk sjøterritorium ved Søndre- og Nordre- Bergenhus amter samt at ilandbringe hval i disse amter.“

Endelig fastsattes ved lov av 28 juni 1913 at „forskriftene i § 1 i lov av 7 januar 1904 om forandring i lov om hvalfangst av 6 juni 1896 forblir fremdeles gjeldende for et tidsrum av 10 — ti — aar fra 1 februar 1914.“

Værn om sætteri.

A. Baade syd og nord høres jevnlig klagemaal over hensynsløs fremfærd paa sætterier — navnlig om natten og av posenotfiskere — og som

følge herav krav paa mer opsyn; av notfolk kan man ogsaa høre at slik likegyldighet overfor andenmands eiendom i sjøen, som en og anden foresat hadde vist sig istrand til, hadde de tidligere trodd umulig. Til grund for saadanne fremstillinger ligger desværre ogsaa en række slike — vistnok kun delvis opklarte — slette handlinger som kapping av garn med tilbehør uten spor av forsøk paa sammenknoping av „de kappede dele“, hvorved man har „opnaadd“ at berge sit eget mot tilintetgjørelse av næstens redskaper og fangst. Den langt overveiende del av vore fiskere — saavel de med nøter som de med garn — fordømmer jo saadan raa-skap; men det befrygtes at opsynet — av pligt til at spare — ikke har faat grepset kraftig nok ind i den med posenøsterne og de med disse følgende dampbaater i de sidste aar indtraadte forværrelse i det indbyrdes forhold mellem de forskjellige slags redskaper, hvorfor her — i overensstemmelse med det i slutten av aarsberetningerne om vaarsildfisket ifor og iforfjor anførte — vedblivende anbefales opsyn sterkt nok til ogsaa hvor- og naarsomhelst at haandhæveden bestemmelse at ingen om natten maa la sig finde paa sætteri; og man benytter leiligheten til at gjenta at garn med tilbehør maa i farvand — naar vedkommende selv ikke kan passe dem og foreta det efter omstændigheterne fornødne — sættes saaledes at propellerne kan gaa klar mellem vakerne samt til at lægge saavel førere av damp- og motorbaater¹⁾ og de med drivende redskaper arbeidende fiskere som „natterangler“ paa hjerte at de ikke længer maa gjøre regning paa skaansom behandling, ifald de kommer et sætteri for nær, — bøsterne for denslags forgaaelser kan gaa op til 5000 — i tilfælde endog 10 000 — kroner.

B. Det bør ikke glemmes at „**forkastretten**“ — **forretten til et kast**, **hvorom 2 eller flere notlag kappes**, — **tilkommer den der „først har utgit sit toug“ (fortrinsvis til islandsat mandskap).**²⁾ I overensstemmelse hermed maatte en posenotbas i 1910, i henhold til vaarsildloven av 24/9 1851, § 11, bøte for — straks efter en henvendelse til tilstedeværende landnotbaser om kastelag saaledes at posenotlaget kun skulde delta i stængingen av, men intet ha med det videre arbeide med den eventuelle fællesfangst at gjøre, og allikevel faa anpart fuldtut som landnotlag, hvortil

¹⁾ Aldenstund fiskeri betinger trafik, og ikke omvendt, gaar det fornuftigvis ikke an anderledes end som nysnævt at slakke paa ansvaret for farkost, „livs ror fisker, eller som paa anden maate slæper fiskeredskaper med sig;“ vi erfarer nok — og mer end nok — av likegyldighet, selv om vi ikke saaatsi ved lov opfordrer dertil (jfr. den § 8, som findes paa side 258 i „Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier for 1912“).

²⁾ Jfr. § 7 i et av Fiskeriraadet i 1912 og 1913 berørt lovforslag (pag. 258 i „Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier for 1912“).

der fra landnotbasernes side svartes, at posenotbasen i tilfælde fik „staa til kastelaget“ som vanlig, indtil det opløstes, hvortil efter posenotbasen hadde svart omtrent følgende: „Derav kommer let ondt!“ — omkring midnat mellem 22 og 23 februar at ha brukt sin posenot som saadan — — — (hvor) paa samme tid som her kastedes med landnøter og for saaledes at ha forvoldt fangsttap“; landnotfolkenes repræsentanter erklærede sig, heter det videre i vedkommende journal, „tilfreds med den av opsynschefen trufne avgjørelse, saa intet erstatningskrav fra vor side (jfr. lovens § 13) skal gjøres gjældende“. — Til støtte for denne — saavidt mulig altid hævdede — lovanvendelse hitsættes følgende af W. S. Dahl, i hans i 1882 utkomne „Norges Landnæringsret“:

„N. L. 5—11—20 tilkjender det Notlag Retten („forkastretten“), der først udgav sit Toug.“ Samme Bestemmelse indeholdes i Vaarsildfiskel. § 13, og den almindelige Sildfiskel. § 9, kun med nogle Tillæg, der kaste sterre Klarhed saavel over den Situation, der forudsættes, som over Hensigten med den nedarvede Lovregel. Det nugjældende Lovbud lyder saa: „Hvor flere Notlag vogte paa Sild, er den berettiget til Kastet, som først har udgivet sit Toug og begyndt at udkaste Noten samt uden usædvanligt Ophold fortsætter dermed, og maa intet andet Notlag forhindre ham heri.“ Der er saaledes opstillet tre Betingelser for Forkastretten: Udgivning af Toug, paa-begyndt Udkastning af Not og Fortsættelse af Stængten uden usædvanligt Ophold.

Sammenstillingen af disse tre Betingelser vil oftere, iafald for de to førstes Vedkommende, kunne fremkalde Twyl. Sæt, at Notlaget A først udgiver Touget, medens Notlaget B først faar sin Not i Sjøen! Hvis begge de første Betingelser ere sideordnede, bliver Knuden her uløselig paa anden Maade, end at Fællesudbyttet deles liget. I det tænkte Tilfælde kan Notlaget A være fuldkomment angerlost, fordi om B er kommen det i Forkjøbet med at bringe selve Noten i Sjøen. Landfæstningen og andre Omstændigheder kan have stillet sig saameget vanskligere for A, at der ikke kan bebreides dette Notlag nogen Sendrægtighed eller Forsinkelse, fordi om dets Not kommer i Sjøen et Par Minuter senere end B's, der trods senere udgivet Landtoug („Landgein“ eller „Landgeil“) formedelst gunstigere Omstændigheder har kunnet begynde selve Notkastet før. Det er visseleg heller ikke Lovens Mening, at Notlaget A under saadanne Omstændigheder skal have tabt sin Forret. Loven læses rettest saa, at Forretten erhverves allerede derved, at den første Betingelse: Udgivelsen af Landtouget, fyldestgøres, medens Efterkommelsen af de to andre Betingelsen er nødvendig til at bevare Forretten. Naar kun det hele gaar Slag i Slag, eftersom Reglerne for et forstandigt Notkast tilsige, er Forretten vunden af den, der har været Førstemand til at udgive Touget. Loven gjentager heller ikke sin Tidsangivelse „først“, hvor den omhandler Notens Udkastning. Det har ikke været Meningen med den forandrede Text i de nye Love at indføre nogen ny Regel. Ogsaa forhen krævede man til Forrettens Bevarelse Udgivelsen af Toug uden Ophold efterfulgt af Kast, og dette ligeledes uden Ophold fortsat, til Stæng var gjort. Men Prioritetsordenen regnedes under denne Forudsætning altid fra Tougets Udgivelse. Man saa engang en Vaklen, idet en Underret fortolkede Lovbogens Udtryk: „først udgav sit Toug“, som ensbetydende med „først begyndte at udkaste sin Not“. Men Stiftsoverretten og Hoiersteret forkastede under særlig Paaberaabelse af Fiskernes egen Sprogbrug denne Fortolkning og knyttede Prioritetsordenen til Tougets Udgivelse som ensbetydende med dets Landbringelse. Retst. 1850, S. 476. Denne Dom paaberaabes i Almindelighed som Rettesnor ogsaa under vor nuværende Lovgivning.

Forsaavidt det i Dommen av 15 Mai 1850 er antaget, at det ikke er det Tidspunkt, da Touget roes ud fra Notbaaden, men det Øieblik, det er bragt island, der er afgjørende, maa Regelen modificeres for en Methodes Vedkommende, der er kommen mere og mere i Brug. I mange Tilfælde landfæster man nemlig aldeles ikke første Gjein, ialfald ikke strax. Gjeinen anbringes ofte i en for Anker liggende saakaldt „Spilbaad“, der med sit Maskineri forretter samme Tjeneste som de i en Landgjein halende Mandskaber. Her maa Udgivelsen af Touget fæstes til det Tidspunkt, da Spil eller Spilfæste begynder, hvilket saa nær som muligt svarer til Landbringelse eller Landfæste.

Lovbestemmelsen er altsaa saaledes at forstaa, at Forretten vindes fra det Øieblik, Landtoug eller Spiltoug har vundet Fæste, og at den bevares, ved at Kast følger umiddelbart efter og fortsættes uden usædvanligt Ophold. Anden og tredie Betingelse læses rettest sammen eller forstaaes paa samme Maade. I det Øieblik en usædvanlig Standsning maa siges at være indtraadt, ophører den ved Tougfæstet indledede Forret. Nogen saadan vindes altsaa ikke ved Manøvrer paa Skrømt. Man opnaar intet ved at lægge sig i Ro med et Tougfæste, og heller ikke ved at dyppe nogle Meter-længder af Noten i Vandet uden for Alvor at vedblive Kastet. Men handles der i alle Henseender med tilbørligt Alvor og Fortgang, beskyttes man ogsaa i sin Ret, saavidt Loven formaar dette, idet den, der under saadanne Omstændigheder gjør Forkast, bliver at ilægge Bøder fra 40 til 400 Kroner og derhos har at svare Erstatning for Fiskespilde (kfr. § 18).

For at opnaa denne Betryggelse er det imidlertid ikke nok, at man handler i den uafbrudte Rækkefølge, Loven foreskriver. Der maa ogsaa handles under saadanne Omstændigheder og paa saadan Maade, at man med Rimelighed kunde vente Fangst. Under 7 April 1848 (Retst. s. A. S. 536) har saaledes Høiesteret frakjendt et Notlag der utvilsomt havde vundet Forkastretten, Erstatning for et andet Notlags Forkast, eftersom dets egen Notsætning var saa ufuldkommen, at derved Sild ikke vel kunde ventes stængt“.

H. L. Buvik.

Beretning om skreifisket i Romsdals amt 1913.

Avgit av opsynschef Puntervold.

I. Fiskets gang.

Det kan sies baade om fjoraaret og om aaret 1913 at de var merkeaar, for yderst sjeldan har veiret under torskefisket holdt sig saa jevnt fint som ifjor og omtrent like sjeldan er det vistnok, at det holder sig saa jevnt slet som i 1913. I februar iaar var veiret endog saa slet, at det hindret fiskerne fra at komme til værene endel steder paa Nordmør. Langs hele Romsdalskysten var der styggevir helt til 26 mars. Kun etpar dage, 3 og 4 mars, var veiret saapas, at redskap blev sat ut, men resultatet var et mere end almindelig stort tap. Ikke nok med redskaper, men ikke mindre end 6 motorbaater drev paa land, 5 blev knust og 3 mand omkom under fortøining av sin baat. Heller ikke blev der i overgangstiden noget av den sedvanlige kollision mellem torskefiskeredskaper og sildedrivgarn. Stormen gjorde ogsaa drivning umulig.

Det er paa veiret i mars torskefisket kommer an, sier man i almindelighet. Da derfor 25 mars kom uten forandring i veiret, hadde ogsaa mange opgit haapet om et nævneværdig torskefiske.

Fra 2 februar til denne tid var der kun opfisket 2 230 000 fisk. Men det viste sig, da veiret blev godt, at der paa Søndmør og i Romsdal var betydelig fisketyngde tilstede, og de store fangster, som i disse 14 dage til henimot midten av april kom paa land, gjorde kvantumet i disse fogderier til et godt aars. For Søndmørs vedkommende var værdien av det opfiskede kvantum endog større end i rekordaaret 1912. For Nordmør blev derimot fisket nærmest mislykket. Da veiret bedaget sig, var fisken her strøken sin vei, delvis stod den nær opunder land og gik kun paa garn, hvad bare faa var utrustet med. For Smølens vedkommende var det delvis ogsaa agnmangel, som hindret fisket efter 27 mars.

Borgundfjorden hadde i 1913 vistnok et rekordaar, idet der i fjorden blev opfisket 1 130 000 fisk, eller næsten likesaa meget som i hele Nordmørs fogderi. I fjordfisket deltok foruten hjemmefolket ogsaa fiskere fra

andre opsynsdistrikter. I fjorden kan man drive fiske næsten uavhængig av veiret.

Deltagelsen i torskefisket var iaar større end ifjor, idet der deltok ialt 2284 farkoster med en besætning paa 11 195 mand mot ifjor henholdsvis 2058 og 10 781 og i 1911 henholdsvis 2104 og 10 749. Dampskibenes antal avtar temmelig aarvisst, fra 70 ifjor til 58 i 1913. Torskefisket for disse fartøier vil i almindelighed lønne sig litet. Naar Borgundfjorden fraregnes er ogsaa de aapne baaters tal gaat betydelig tilbake, likesaa seilskøiternes. Det er motorbaatene, som gaar frem. Ifjor deltok der 1068 motorbaater og iaar 1197, altsaa en stigning i antal av 129. Herav er Nordmør gaat frem med 40, Romsdal har samme antal som ifjor og Søndmør er gaat frem med 89.

Prisen paa sløjet skrei og paa lever var paa Nordmør gjennemsnitlig noget mindre end ifjor, mens den i Romsdal og paa Søndmør var større. Rognprisen var betydelig lavere i alle 3 fogderier.

Av opsynsbetjentenes indberetninger hitsættes:

Opsynsbetjenten i Nordsmølen: Ved forsøk i midten av februar viste det sig, at der var meget fisk ovevalt, men først 27 mars bedredes veiret, og fisken stod da saa nær land, at man med de nu brukelige farkoster kunde drive, selv om veiret var mindre godt. Siden har fisken til stadighet holdt sig opunder skjærgården, og fisket maa i det hele sies at ha været upaaklagelig i forhold til andre steder paa Sørsmølen. Paa senvaaren har fersk agnsild ikke været at opdrive, saa største delen av fisken er tat med pilk. Fisket fortsatte med gode fangster helt til slutten av april.

Opsynsbetjenten i Vestsmølen: Enkelte linetrækninger i februar viste, at der stod betydelig fisketyngde under land, men da veiret blev godt fra 27 mars til 8 april, var der i hele distriket saa stor agnmangel, at utbyttet for de flestes vedkommende heller ikke disse dage blev stort. For de faa derimot, som forskaffet sig fersk agn ved at drive efter sild utfor Veiholmen, blev utbyttet i denne tid ganske bra. Snørefisket var ogsaa daarlig paa grund av agnmangelen og det slette veir, dog fiskedes ganske bra med pilk efter 27 mars. Der var nok av agnsild først paa vinteren, men i tiden etter 27 mars, maatte endog de fleste av baatene ligge paa land flere sjøveirs dage for agnmangel.

Iaar har en væreier forsøkt at kjøpe fisken efter vegg og har prisen været 12 øre pr. kg. sløjet fisk, 12 øre pr. liter lever og 9 øre pr. liter rogn før 20 mars, senere henholdsvis 11, 11 og 9 øre og hvert hundrede fisk kom efter disse priser paa en gjennemsnitspris av kr. 29.00 i rund tilstand.

Opsynsbetjenten i Kristiansund: Først i april var veiret bra, men den tidlige store fisketyngde var da forsvunden fra de vanlige

fangstpladser, i ethvert fald gik den ikke paa line. Det saa ut som fisken ved paasketider flyttet sig indover mot land. Der blev nemlig et ganske godt garnfiske forskjellige steder i skjærgården, hvor saadant fiske ikke vites at være foregaat tidligere. Da det imidlertid var et faatal fiskere, som hadde garn, fik dette fiske uvæsentlig betydning. I de første dage av april foregik et kvikt snørefiske paa Grip, klods under Grip fyr. An-gaaende farkoster bemerkes, at det nu væsentlig er paa Grip, at robaater er i bruk, men ogsaa der har motorbaater været benyttet ivinter og fiskerne har fundet dem hensigtsmæssige. 4 garnbaater av den gamle type var iaar i bruk i Sveggen, ellers var alle forsynet med motor.

Opsynsbetjenten i Aarsbogen — Honningsø: Der blev gjort rigtig gode fangster baade paa garn og line i slutten av januar, og flere tegn tydet paa, at der iaar var like stor fisketyngde under land som ifor, men samtidig med godveiret i slutten av mars var fisken ogsaa forsvundet fra de vanlige med. Derimot opstod et ikke ubetydelig efterfiske med garn nær land i første halvdel af april, mens det for line fremdeles vedblev at være svart. De, som kunde skaffe garn, gik derfor over til at drive med dette redskap, men det blev en meget indskrænket drift, da der ikke saa nær mot fiskets slut kunde skaffes tilstrækkelig af redskaper. Utbyttet blev derfor det daarligste paa lang tid, og man maa vistnok gaa helt tilbage til 1887 for at finde noget tilsvarende. Det var ogsaa vanskelig at faa agn paa grund av uveiret og dyrt var det ogsaa — fra 7—9 kroner pr. bret à 50 liter. Redskapstapet var ogsaa stort: Da faa, som drev udelukkende med garn, fik en middels nettolot, mens de som kun benyttet line neppe klarte utgifterne til driften og den fælles husholdning, særlig av de større farkoster. Ordenen paa sjøen maa betegnes som tilfredsstillende.

Opsynsbetjenten i Hustad: Da veiret holdt sig meget urolig, til-dels orkanagtig med stor sjø, blev der kun delvise trækninger av line og garn med smaa fangster, enkelte garnsætninger blev ogsaa utesaaende i sjøen i hele 2 uker. Fra 31 mars fiskedes imidlertid godt paa garn tæt under land med fangster fra 300—1500 pr. baat, paa line derimot var fisket meget daarlig. Redskapstapet blev stort, ordenen paa sjøen for øvrig bra.

Opsynsbetjenten i Bud — Bjørnsund: Denne vinter har været særlig ugunstig for fiskerne, idet der omrent til stadighet var ruskeveir. Det var saaledes baater, som ikke havde vogn ute før efter paaske. Andre derimot, især de større farkoster trodset styggeveiret og kunde ofte fiske godt men med betydelig vegntap. Den første uke av april blev den bedste og anden uke tegnet det ogsaa bra, men saa blev der atter nogen dages uveir, dog fiskedes saa bra i april, at kquantumet kom op imot et middelsaars.

Opsynsbetjenten i Ulla: Den 19 februar fiskedes fra 200—700 fisk pr. baat men forøvrig var der væsentligst storm og overvældig sjø med tap av menneskeliv, farkoster og redskaper.

Den 26 mars, da veiret bedaget sig, hadde fiskestimen trukket sig under land og nu fiskedes noksaa bra med nogenlunde brukbart veir helt til 16 april — helst paa garn, mindre paa line. Utbyttet blev ogsaa iaar noget over et middelsaar, uagtet man i mars maaned trodde, det ikke skulde bli noget større bevendt med torskefisket iaar.

Ordenen paa sjøen maa sies at ha været bra.

Opsynsbetjenten i Vigra: Sidste halvdel av februar, gjordes forsøk baade med garn, line og snøre. Paa garn omtrent intet, paa ryk ogsaa smaat, hvorimot liner utenom „Jupet“ fisket storartet, ellers var der storm med store „skadage“ iaar 5 og 6 mars, 3 baater forliste totalt og en hel del fik mere eller mindre skade. Redskapstapet blev stort. I Borgundfjorden fisket en stor del av garnbaatene riktig bra i første halvdel av mars. Siden blev det jevnt og rikt fiske paa sjøen like under land helt til midten av april og resultatet blir riktig godt iaar for smaa-garnsbaatene, mens det for line og snøre blev under et middelsaars utbytte.

Opsynsbetjenten i Giske: Storm, sjø og usigtbart veir, var til hinder for bedriften helt til 26 mars. Siden blev det rikt garnfiske klods under land. De forholdsvis faa baater, som var utrustet med kun line eller ryk, lykkedes det ikke at naa fjoraarets angst, hvorimot garnfiskernes utbytte er det største, som distriktet har kunnet opvise.

Da fiskeriet foregik paa et indskrænket fiskefelt og tilstrømning av fiskere fra andre distrikter fandt sted, blev der av den grund adskillig skade paa redskaper.

Naar undtages klager over garnkapning — hvilket dog for en del skyldes omvikling om propellere — maa ordenen ellers under bedriften sies at ha været forholdsvis god.

Opsynsbetjenten i Ulstein: Tiltrods for styggeveiret helt til 26 mars, blev fisket efter paaskesaa godt og fisken saa nær land især utfør Alnes, vest for Flaavær og rundt Skorpen, at det blev et af distrikts største.

Opsynsbetjenten i Herø: Efter den store garnskade i mars, der for Herøs vedkommende dreier sig om en værdi af fra 10—20 000 kroner, ansaaes fisket herfor aldeles mislykket. Men med april kom veir og fisket blev med engang storartet. Fisket foregik aldeles ind under land, like til indløpet af søndre „Vaul“. Tilstrømningen af fiskere fra de omkringliggende distrikter var stor, men veiret var da saa udmerket, at man kunde borde hinanden og forresten stelle sig som man ønsket.

Et klagemaal hørtes dog stadig og det var om den tiltagende natsætning og at lovforandring her bør snarest komme i stand.

I motsætning til ifjor var redskapstapet iaar meget betydelig, det anslaaes til en værdi av ialt kr. 150 000, hvorav paa Nordmør kr. 35 000, Romsdal kr. 20 000 og Søndmør kr. 95 000.

Gjennemsnitsfangst av skrei pr. mand var for Nordmør 414, Romsdal 904 og Søndmør 1137, mot ifjor henholdsvis 1348, 1479 og 1352, i 1911 548, 859 og 865 og i 1910 392, 353 og 419.

II. Utbyttets anvendelse m. v.

Fiskepartiet 1 014 400 stykker skrei er i sin helhet virket til klip-fisk. Man sporer næsten overalt en forbedring i klipfiskens kvalitet, væsentlig en følge av kraftig agitation og oplysningsarbeide.

Til guanofabrikation solgtes ca. 9 000 000 hoder. Hjemmeforbruket av torsk anslaaes til 100 000 stkr., som ikke er medtat i opgaverne.

Av hoder ca. 300 000 stykker, som heller ikke er medtat. Værdi av solgte sundmager og fiskerygger anslaaes kr. 250 000, som heller ikke er medtat. Fisken var iaar likesom ifjor noksaa smaaafaldende.

Av omstaaende tabeller vil sees utbyttet og resultatet av fisket:

Tab. I.

Søndmør	Romsdal	Nordmør	Fogderi	Opsynsdistrikt	Antal farkoster og besætning												Av det samlede kvantum er opfisket med					
					Dampbaater	Besætning	Motorbaater	Besætning	Selskøter	Besætning	Aapne baaeter	Besætning	Samlet antal farkoster	Samlet besætning	Opfisket skrei	Hl. lever	Hl. røgn	Hl. medicintran	Hl. lever til andre transorter	Garn	Liner	Snøre
Nordmør				Nordsmølen	—	—	52	353	—	—	109	443	161	796	399 000	499	310	128	130	40 000	200 000	159 000
Vestsmølen				Vestsmølen	8	212	22	107	—	—	177	554	199	661	210 000	240	231	55	65	—	179 000	31 000
Kristiansund—Grip ..				Kristiansund—Grip ..	49	383	—	—	—	—	47	215	104	810	328 000	453	440	160	20	53 000	259 000	16 000
Honningsø—Aarsbog				Honningsø—Aarsbog	32	384	—	—	—	—	62	350	94	734	305 000	415	365	130	—	50 000	255 000	—
Ialt				Ialt	8	212	155	1227	—	—	395	1562	558	3 001	1 242 000	1 607	1 346	473	215	143 000	893 000	206 000
Søndmør				Hustad	—	—	69	394	—	—	2	9	71	403	300 000	318	220	195	—	250 000	35 000	15 000
Bud—Bjørnsund				Bud—Bjørnsund	—	—	133	789	—	—	11	55	144	844	625 000	812	600	306	12	440 000	100 000	85 000
Ona				Ona	—	—	89	533	—	—	3	12	92	545	695 000	1 180	620	455	20	650 000	35 000	10 000
Ialt				Ialt	—	—	291	1716	—	—	16	76	307	1 792	1 620 000	2 310	1 440	956	82	1 340 000	170 000	110 000
				Ulla	—	2	127	814	—	—	—	—	127	814	830 000	1 383	840	485	—	750 000	75 000	5 000
				Vigerø	2	16	180	938	4	15	—	—	186	969	1 155 000	1 766	1 500	610	—	750 000	260 000	145 000
				Aalesund	43	572	58	307	—	—	15	30	116	909	813 000	1 180	1 200	400	—	150 000	658 000	5 000
				Borgundfjorden	—	—	—	—	—	—	495	1025	495	1 025	1 130 000	1 590	930	530	—	1 115 000	—	15 000
				Giske	—	—	95	587	—	—	8	20	103	607	985 000	1 766	1 169	653	—	860 000	100 000	25 000
				Ulstein	4	52	91	549	3	27	7	25	105	653	671 000	1 048	820	248	—	618 000	4 000	49 000
				Herø	1	13	133	755	—	—	55	120	189	888	1 178 000	2 254	958	789	—	1 038 000	15 000	125 000
				Sande	—	—	67	410	1	3	30	124	98	537	520 000	1 300	600	440	—	480 000	35 000	5 000
				Ialt	50	653	751	4360	8	45	610	1344	1419	6 402	7 282 000	12 287	8 017	4155	—	5 761 000	1 147 000	374 000
				Amtet ialt	58	865	1197	7303	8	45	1021	2982	2284	11 195	10 144 000	16 204	10 803	5584	247	7 244 000	2 210 000	690 000
				Mot i 1912	70	1086	1068	6513	15	108	905	3074	2058	10 781	14 906 000	23 802	15 318	9446	496	6 079 000	7 724 000	1 103 000

Tabel II.

Fogderi	Fangst	Gjennemsnitspriser	Værdi	Samlet værdi
Nordmør	Skrei 1 242 000 stk.	Kr. 25.05 pr. 100 sloiet skrei	Kr. 311 148.50	Kr. 381 867.50
	Lever 1 607 hl.	„ 15.01 pr. hl.	„ 24 120.00	1912:
	Rogn 1 346 „	„ 22.23 —	„ 29 901.00	„ 1 340 984.50
	Hoder 1 195 000 stk.	„ 1.40 pr. 100 stk.	„ 16 698.00	
Romsdal	Skrei 1 620 000 stk.	Kr. 39.02 pr. 100 sloiet skrei	Kr. 632 120.00	Kr. 744 342.00
	Lever 2 310 hl.	„ 17.86 pr. hl.	„ 41 262.00	1912:
	Rogn 1 440 „	„ 28.93 —	„ 41 660.00	„ 967 245.00
	Hoder 1 530 000 stk.	„ 1.91 pr. 100 stk.	„ 29 300.09	
Sondmør	Skrei 7 282 000 stk.	Kr. 37.76 pr. 100 sloiet skrei	Kr. 2 750 178.00	Kr. 3 252 357.00
	Lever 12 287 hl.	„ 18.01 pr. hl.	„ 221 276.00	1912:
	Rogn 8 017 „	„ 19.52 —	„ 156 523.00	„ 3 169 999.50
	Hoder 7 028 000 stk.	„ 1.77 pr. 100 stk.	„ 124 380.00	
				For amtet Kr. 4 378 566.50
				Mot i 1912 Kr. 5 478 229.00

III. Administrationen vedkommende.

Opsynet traahte som vanlig ikraft 2 februar og hævedes for hele amtet 16 april.

I møte 9 april av utvalgene for Herø og Sande blev det besluttet at adskille distrikterne helt efter medet Hidsnesfyret paa Svartskjæret, saafremt man ikke opnaadde at faa kgl. resl. av 22 januar 1910 ophævet for begge distrikter.

Da dette heller ikke skedde blir distrikterne herefter at betragte som adskilte, dog saaledes, at de samme vedtægter indtil videre gjælder i begge distrikter. Ved kgl. resl. av 20 mai 1913 er kgl. resl. av 22 januar 1910 ophævet for Herøs vedkommende, altsaa østenom (nordenom) medet Hidsnesfyret paa Svartskjæret, mens den fremdeles er i kraft for Sandes vedkommende.

Den tidligere opsynsbetjent i Vestsmølen Grimmo maatte fratræ paa grund av sykelighet og istedet ansattes Th. Dyrnes som opsynsbetjent. Likesaa fratraadte den mangeaarige opsynsbetjent i Herø Nikolai Wiig, i hvis sted Rasmus Espeseth ansattes.

Ordenen paa havet saavelsom i Borgundfjorden, hvor der til sine tider paa det sterkt indskrænkede felt var et betydelig antal farkoster, maa sies at ha været gjennemgaaende god.

Politivæsenet.

Under fisket blev der tilagt 26 bøter til et samlet beløp av kr. 540 nemlig for:

Likegyldighet med baatmerker § 7	11
Forseelser mot vedtægter § 16	2
Nedsætning av andenmands ile § 20	1
Søndagsfiske § 25	12

1 bot blev idømt ved meddomsret, resten ved opsynets forelæg. Desuden blev 2 bøter overlevert de ordinære myndigheter til inddrivelse.

Ankringsforbud.

I medhold av § 24 i lov av 1 juli 1907 om vaartorskefiskeriet ved Romsdals amts kyst og fjorder bestemmes herved, at det i tiden fra og med 1 mars til og med 15 april skal være forbudt at ligge tilankers paa den del av fiskehavet, som ligger mellem medene: Breikallen (Vengtinderne) nordenom Jendemsfjeld og Ona fyr i Rørsethornet samt indenfor medet: Rensfjeld utenom Stemhesten til linjen skjærer medet: Breikallen nordenom Jendemsfjeld.

Romsdals amt, 23 februar 1909.

B. Kildal.

Forskjellige meddelelser.

Kgl. resl. av 14 mars 1908: „I henhold til lov av 1 juli 1907 om vaartorskefisket ved Romsdals amts kyst og fjorder, § 25, bestemmes herved som gjældende indtil videre, at paabudet i nævnte lovparagrafs 1ste punktum om, at alle fiskeredskaper skal være optatt av sjøen inden midnat før sør- og helligdage, ikke skal være gjældende inden den Kristiansunds opsynsdistrikt tillagte havstrækning.“

Kgl. resl. av 19 januar 1909 er likelydende og gjælder „den havstrækning, som er tillagt Aarsbogen og Honningsø opsynsdistrikt.“

Kgl. resl. av 16 mars 1909 er likelydende og gjælder „den havstrækning, som er tillagt Vestmølens opsynsdistrikt.“

Kgl. resl. av 22 januar 1910 er likelydende og gjælder „den havstrækning, som er tillagt Herø og Sande opsynsdistrikter.“

Kgl. resl. av 26 januar 1910: „I henhold til § 25 i lov av 1 juli 1907 om vaartorskefiskeriet ved Romsdals amts kyst og fjorder, bestemmes som gjældende indtil videre, at det inden den havstrækning, som er tillagt Nordmølens opsynsdistrikt skal være tillatt at trække redskaper paa sør- og helligdage, naar veiret har været til hinder for optagning de to nærmest foregaaende dage.“

Kgl. resl. av 20 mai 1913: Kgl. resl. av 22 januar 1910, indeholdende dispensation for den havstrækning som er tillagt Herø og Sande opsynsdistrikter i Romsdals amt fra paabudet i lov om vaartorskefisket ved Romsdals amt kyst og fjorder av 1 juli 1907, § 25 1ste punktum, om at alle fiskeredskaper skal være optat av sjøen inden midnat før søn- og helligdage — ophæves for den havstrækning, som tillægges Herø opsynsdistrikt.

Tilsynsmændene vil kunne faa sine urer kontrollert hos opsynsbejgentene eller paa rikstelegraf- og telefonstationerne.

I medhold av § 21 er det bestemt, at der paa hver dory eller anden linebaat som signal for sammenviklede redskaper (kfr. § 21) skal føres et flag av ca. 1 kvadratfots størrelse, anbragt paa en stang af ca. 1 meters længde, saaledes at den kan sættes ned i tollegangen saasnart man faar andres line sammenviklet med egen, og atter kan nedtages, naar sammenviklingen er klaret.

Av hensyn til den forskjellige trækningstid for garn og line vil garnfiskere i Kristiansund opsynsdistrikt føre hvitt tilsynsmandsflag med split. Linefiskernes signallflag er uforandret.

IV. Utvalgene.

Nordsmølen. Garnbrukerne John G. Huseby, Petter A. Holmen, linebrukerne Karl Levanger og Martinus Kalland med varamænd Kristian Johnsen Hopen, John Jakobsen Holberg, Jakob P. Bratvær og Albert S. Nordnes.

Vestsmølen: Garn- og linebrukerne Andreas Gjøstøl, Kristian E. Lyngvær, Peder J. Strand og Ole B. Skomsø med varamænd Karl O. Brevik, Nils Reitan, Kristian Skarpnes og Anton H. Raaket.

Kristiansund-Grip: Garnbruker Ragnvald Otterlei, linebrukerne Kristian Sandvik, Kristian E. Grip og Ole Myrset med varamænd Nils Otterlei, Even Bjerkestrand, Edvard Lervaag og Ludvig Engvik.

Aarsbogen-Honningsø: Garn- og linebruker Knut A. Rangø, linebrukerne Anders E. Honningsø, Anton Karlsen Vevang og Knut J. Smørholm med varamænd Ole E. Honningsø, Kristian O. Sandø, Karl E. Aarsbog og Ole N. Vevang.

Hustad: Garnbrukerne Sivert H. Farstad, Hans I. Drogen, linebrukerne Oluf O. Teistklub og Hans Kristiansen Vikan med varamænd Johan O. Breivik, Johan Jakobsen Vikan, Peder Sivertsen Sandblaast og Sivert Jakobsen Sunde.

Bud—Bjørnsund: Garnbrukerne Ole E. Rød, Hans Johansen Bud, linebrukerne Laurits Madsen og Mathias Johansen med varamænd Johan Andreassen, Edvard P. Sporsem, Ludvig H. Kleppen og Johan O. Hammerø.

Ona: Garn- og linebrukere Ole Jensen Røsok, Andreas Hansen Finnøy, Olaus Raknestangen og Peder Olufsen Husø med varamænd Iver Misund, Jonas Syvertsen Ona, Magnus Berentsen Sandø og Elias E. Marø.

Ulla: Garn- og linebrukere Ole Knutsen Flem, Michael Olsen Farstad, Severin K. Ullahammer og Ole Karlsen Fjørtoft med varamænd Nils Henriksen Sæt, Andreas Hansen Haram, Knut Johansen Langvanes og Peder Hansen Otterlei.

Vigra: Garnbrukerne Johan K. J. Roald, Hans K. Valderhaugstrand, linebrukerne Nils O. Synes og Hans K. Jangaard med varamænd Elias K. Valderhaug, Anders K. Molnes, Andreas K. Sæther og Martinus K. Røsvik.

Giske: Garn og linebrukere Ole Jakobsen Godø, Lars J. Alnes, Johan Hagerup og Jørgen Halse med varamænd Johan B. Giske, Andreas Lianes, Rafael O. Giskeødegaard og Hans M. Blomvik.

Aalesund: Linebrukerne Mathias Ertresvaag, Andreas Furmyr, Oskar Nilsen og Henrik Jakobsen med varamænd Ole Roald, Olai Bjørseth, Nikolai Rørstad og Peter Andreassen.

Ulstein: Garnbrukerne Gunder Hansen Runde, Andreas O. Dimmen, Andreas J. K. Saunes og linebruker Elling J. Bjaastad med varamænd Martinus A. Runde, Nils Nilsen Ulstein, Lars O. Dimmen og Peter Bøe.

Herø: Garnbrukerne Gerhard J. Espeseth, Peter J. Torvholt, linebrukerne Olai N. Sævik, Sæmund Martinussen Kvalsund med varamænd Nils Hageman, Abel Nærø, Knut P. Voldlund og Isak K. Teige.

Sande: Garn- og linebrukerne Peter Petersen Stokset, Anton Olsen Myklebust, Peter Gulliksen Storegjære og Johan Rasmussen Vaage med varamænd Peder Andersen Muren, Severin Olsen Sandvig, Ole Andreas Bø og Peter Olsen Kirkesande.

Borgundfjorden: Garnbrukerne Joakim J. Spilkevik, Andreas Vadseth, Johan O. Hessen og Daniel J. Urkevik med varamænd Johan J. Furmyr, Ole O. Humlen, Lars S. Nørvegjære og Albert A. Slanning.

Vedtægt

om skreifisket i Nordsmølens opsynsdistrikt, fastsat av utvalget den 15. mars 1909 og 6 februar 1912 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Utreisesignal blir at heise paa Bratvær, Veiholmen, Hopen og Holberg til følgende tider:

Fra 1 til 28 (29) februar kl. 7 morgen.

” 1 - 15	mars	” 6 $\frac{1}{2}$	—
” 16 - 31	mars	” 6	—
” 1 - 15	april	” 5 $\frac{1}{2}$	—

For fiskere fra Veiholmen er det dog tillatt at reise ut 1 time tidligere end ovenfor nævnt i tiden fra 1 til 15 april.

2. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra 1 til 28 (29) februar kl. 8 $\frac{1}{2}$ morgen.

” 1 - 31	mars	” 8	—
” 1 - 15	april	” 7 $\frac{1}{2}$	—

3. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen 1 time, efterat fyrene er tændt.
4. Paabegyndt trækning av sammenviklede redskaper kan fortsættes, til den er tilendebragt.
5. Dagen før søn- og helligdage skal det være tillatt at trække redskaper indtil kl. 12 nat.
6. Garn- og linesætningers sørile skal merkes ved, at der fæstes en vidje eller taugende til fløien paa endevakeren.
7. Trækning av redskaper med 2 iler skal, naar intet derfor er til hinder, ske fra bakenden.
8. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den Nordsmølens opsynsdistrikt tillagte havstrækning. Fiske med drivende line skal dog være tillatt utenfor de faststaaende redskapers fangstfelt, men ikke paa de distrikttet tillagte snøregrunde.
9. Line og garn maa under hele fisket ikke utsættes paa snøregrundene Revet, Tungen, Odgrund, Angleberget, Revbakken og Dyrnesgrund. Heller ikke maa line og garn utsættes paa snøremedet Gammelklakken efter fra og med 12 mars. „Revets“ snøregrund begrænses paa søndre side av medet: Bratværsbælgen i Slagsøen og Kjeipen i Skalmen fyr. Paa nordre side av medet: Ellingsholmen i Skarssporen og Bælgen i Veitøen.

„Tungens“ snøregrund begrænses ved medet: Bælgen i Veitøen og Alvorstenen paa Skarssporen i ret linje til Bælgen i ytre kant av Moholmen og derfra i mere østlig retning, til man ser i „Kirkebakken“ østenom Skarshauet helt ind til Bratværstaren og fra Bælgen i Veitøen til Bælgen i ytre kant av Moholmen. I øst er linjen Dyrnæstuen paa Skarshauet.

Snøremedet Odgrund begrænses paa SV-siden ved medet Hopens kirke paa søndre kant av Kraaka og paa NO-siden ved medet Hopens kirke paa Rauhaaskjær og paa SO-siden ved medet Langberga over

Svartjegla. Snøremedet Angleberget begrænses paa sydsiden av medet Angleinden paa søndre kant av Kvitholmen og paa nordsiden ved medet Tretinderne paa nordre kant paa Kvitholmen og paa indsiden ved medet Hopens kirke midtover ytre Suholmen.

Snøremedet Revbakken og Dyrnesgrunden begrænses paa vestsiden ved medet Skarpnestuen paa østre kant av Storeøret og paa sydsiden ved medet Tonningen paa Skarsporen og paa yttersiden av medet Tonningen helt unna Skarshaue.

Snøremedet Gammelklakken begrænses paa vestsiden ved medet Veiværflessen i Aanesskaget, paa nordsiden av medet Veiværflessen i høieste top paa Gulstensfjeldet og paa indsiden av medet Helsgrundtinden i Skarshaue.

10. Grænser paa havet mot Søndre Trondhjems amt er medet: Tusternfjeldet over Kvitholmen ved Smølen, kompasstrek $N^{\circ}O^{1/4}O$ misv.
11. Grænser paa havet mellem opsynsdistrikterne Vestsmølen og Nordsmølen er medet: Dyrnestuen over sundet mellem store og lille Kvalø. Kompasstrekstrek NV misv.

Overtrædelse av denne vedtægt straffes i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i Vestsmølens opsynsdistrikt, fastsat av utvalget den 15 mars 1909 og 6 februar 1912 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Utreisesignal blir ved opsynets foranstaltning at heise paa Kvaløen, Møiholmen, Odden, Spilvalen, Hallerø og Lyngvær til følgende tider:

Fra 1 februar til 15 mars kl. $6\frac{1}{2}$ morgen.

Fra 16 - 31 — " 6 —

" 1 - 15 april " $5\frac{1}{2}$ —

2. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider.

Fra 1 februar til 15 mars kl. $8\frac{1}{2}$ morgen.

Fra 16 - 31 — " 8 —

" 1 - 15 april " $7\frac{1}{2}$ —

3. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen, naar fyrene tændes.
4. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan dog fortsættes, ti den er tilendebragt.
5. Garn- og linesætningers sørile skal merkes ved, at der anbringes en vidje eller en taugende i fløien paa endevakeren.
6. Trækning av redskaper med 2 iler, skal, naar intet derfor er til hinder, ske fra bakenden.

7. Bruken av net, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den Vestsmølens opsynsdistrikts tillagte havstrækning.
  8. Line og garn maa ikke utsættes: a) Paa snøregrundene Brateggen og Skallen fra fiskets begyndelse til og med 31 mars b) Paa snøregrundene Østre Økten efter 20 mars. c) Paa snøregrundene Staalbakken efter 1 april.
- Anm. Utvalget vil ha gjort opmerksom paa, at naar man har strækket sig saa langt, er det forutsætningen, at snørefiskerne holder sig til sine snøregrunde og ikke driver fiske paa de fasttaaende redskapers fangstfelt.
9. Snøregrundene Brateggen og Skallen ligger indenfor medene: Paa ytre kant: Indre kant er Rosvoldberget paa ytre kant av Hallerøen. Paa vestre kant: Søndre spids av søndre Gaasskjær paa søndre kant av Tusnafjeldet, like ved foten. Indre kant: Rosvoldberget paa indre side av Halleren. Østre kant: Østre kant av Magnhildberget paa søndre spids av søndre Gaasskjær.
  10. Snøremedet „Staalbakken“'s midtpunkt bestemmes med medet: Høshaugen over Snørholmen og Tonningens indre kant i ytre kant av Kvaløen.
  11. Snøremedet „Østre Økten“ begrænses saaledes: Paa vestre side: Gavelsøret paa høieste østre skag av vestre Valøod. Paa østre side: Gavelsøret paa vestre skag av Midtvalødden. Paa søndre side: Karlsholmen paa søndre kant av høieste Sortna. Paa nordre kant: Karlsholmen over Sortnasundet.

Indenfor de ovenfor bestemte linjer maa intet faststaaende redskap utsættes fra og med 20 mars og til fiskets slut.

12. Grænsen paa havet mellem opsynsdistrikterne Vestsmølen og Nordsmølen er medet: Dyrnestuen over sundet mellem store og lille Kvalø. Kompasstrek NV misv.
13. Grænsen paa havet mot opsynsdistriktet Kristiansund—Grip er medet: Grip kirke over Sildvaagsnæsaasen. Kompasstrek misv. N 1° V.

Overtrædelse av denne vedtægt straffes i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907 med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i Kristiansund—Grip opsynsdistrikt, fastsat av utvalget den 24 mars 1909, 15 mars 1910, 25 februar 1912 og 16 mars 1913 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Trækning av liner redskaper skal fra fiskets begyndelse til og med 20 mars ikke begynde før kl. 8 fm., og fra den tid og til fiskets.

- slut kl. 7 fm. Trækning av garn skal ikke begynde før kl. 8 morgen i februar, — 1 til 15 mars kl. $7\frac{1}{2}$ fm., 16 til 31 mars kl. 7 fm. og resten av fisket kl. $6\frac{1}{2}$ fm.
2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen 1 time, efterat fyrene er tændt.
  3. Redskaper skal, naar intet derfor er til hinder, utsættes i retning fra vest mot øst.
  4. Hvis veir eller andre omstændigheter ikke hindrer, skal redskaper altid trækkes i retning fra øst mot vest, altsaa fra bakenden. Anvendes kun en ile paa garn- og linesætninger, skal denne anbringes paa østre ende.
  5. Redskaper skal merkes ved, at der til fløien paa vestilens endeklubbe fastes en vidje eller taugende. Likesaa skal en eller flere klubber paa en garnsætnings vestile være merket eller malet paa samme maate som en eller flere klubber paa samme sætnings østile.
  7. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den opsynsdistriket Kristiansund—Grip tillagte havstrækning. Opsynet skal ha myndighet til at la fredningen av Laangjupet atter træ ikraft, naar mindst 30 baatførere paa Grip opsynsdistrikt gjør krav herom. Fredningen maa dog fornyses hvert aar.
  8. I snørefiskemedet Laamen ved Grip maa intet faststaaende redskap utsættes efter fra og med 20 mars. Laamens midtpunkt er medet Valøen over ytre kant av Bakhaugen paa Hitteren og Sildvaagnesaasen over vestre kant av Grip vær. I en avstand av 400 meter østenfor midtpunktet av nævnte snøremed og 100 meter syd og nord for denne linje maa intet faststaaende redskap utsættes efter oven-nævnte fastsatte tid.
  9. Grænsen paa havet mellem opsynsdistriket Kristiansund—Grip og opsynsdistriket Honningsø—Aarsbogen er medet Sildvaagnesaasen over høieste Røsandberg. Kompassstrek misv. $NV^tN^{\frac{3}{4}}N$.
  10. Grænsen paa havet mellem Kristiansund—Grip og Vestmølens opsynsdistrikter er medet: Grip kirke over Sildvaagnesaasen. Kompassstrek $N 1^\circ V$.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov
av 1 juli 1907 med bøter.

Denne vedtægt trær i kraft 2 dage, efterat den er bekjendtgjort
paa behørig maate paa vedkommende steder.

Vedtægt

om skreifisket i Honningsø—Aarsbogen opsynsdistrikt, fastsat av utvalget den 19 mars 1909 og 16 mars 1912 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal under hele fisket ikke paabegyndes før ved fyrenes slukning om morgenens.
2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen, naar fyrene tændes. Paabegyndt trækning af sammenviklede garn kan dog fortsættes, til den er tilendebragt.
3. Garn- og linesætningers vestile skal være merket med en til endevakernes fløi fæstet vidje eller taugende. Midtlen merkes med 2 vidjer eller taugender, fæstet til endevakeren.
4. Redskaper skal utsættes i retning vest mot øst, naar strøm og sterk vind ikke hindrer dette. Brukes kun én ile paa garnsætningen, skal denne være anbragt paa vestre ende af sætningen.
5. Trækning av redskaper skal, naar intet derfor er til hinder, ske fra den saakaldte bakende.
6. Garnsætningers vestile skal være forsynt med anker av mindst 30 kg.s vekt eller med dræg og sten av tilsammen samme vekt. Paa østilen skal altid benyttes sten.
7. Bruk av not, trawl og dermed likeartet redskap, samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den opsynsdistriket tillagte havstrækning.
8. Grænsen paa havet mellem opsynsdistriket Honningsø—Aarsbogen og Hustad opsynsdistrikt er medet: Midten av Harstadfjeld over Kvitholmen fyr. Kompassstrek NVtN misv.
9. Grænsen paa havet mellem opsynsdistriket Honningsø—Aarsbogen og Kristiansund—Grip opsynsdistrikter er medet: Sildvaagnesaasen over høieste Røsandberg.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 6 i lov av 1 juli 1907 med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i Hustad opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget den 29 februar 1908 og 14 mars 1910 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fast satte tider:

Fra	1	til	15	februar	kl.	8 $\frac{1}{2}$	morgen.
"	16	-	28 (29)	-	"	8	-
"	1	-	15	mars	"	7 $\frac{1}{2}$	-
"	16	-	31	-	"	7	-
"	1	-	15	april	"	6	-

2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen, naar fyrene tændes.
  3. Ved trækning av 3 nætters redskaper, der har staat saa længe paa grund av veirhindring, som har rammet flertallet av distrikts fiskere, skal det dog være tillatt at trække redskaper 1 time længer ut paa aftenen end ovenfor fastsat, altsaa 1 time, efterat fyrene er tændt. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan fortsættes til den er tilendebragt.
  4. Dagen før son- og helligdage skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 nat.
  5. Naar undtages paa „Landmedbakken“, skal alle garnsætninger utsættes fra nordvest til sydost.
  6. Garnsætningers iler skal istedetfor ilestener ha et anker paa 45—50 kg.s vekt til belastning og mindst 1 anker til hver garnsætning. Denne bestemmelse gjelder for Hustad opsynsdistrikt fra grænselinjen mellem Hustad og Honningsø—Aarsbogen distrikter til en linje, som dannes ved medet østre Gjendemsfjeldrør over midten av Gulberget. Komspastrek NtV. Til lineilerne brukes som belastning 6 kg. tunge drægge, samt sjærter saaledes som for garnilerne bestemt. Alle garnilers flytende vakere, undtagen endekluben, skal være forsynt med saakaldt sjært af mindst 3 meters længde fæstet til ilen.
  7. Garnsætninger med 2 iler skal merkes ved, at der anbringes en vidje eller taugende i fløien paa vestilens begge endeklubber. Brukes kun én ile paa garn, merkes endeklubben med en vidje eller taugende.
  8. Linesætningers vestile merkes med en vidje eller taugende i fløien paa endeklubben, midtilen med 2 vidjer eller taugender.
  9. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdistrikts tillagte havstrækning.
  10. Grænsen paa havet mellem Hustad opsynsdistrikt og Honningsø—Aarsbogen er medet: Midten av Harstadfjeldet over Kvitholmen fyr. Kompasstrek NVtN misv.
- Overtrædelser av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907 med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i opsynsdistrikterne Bud—Bjørnsund og Ona, der av opsynet er anordnet som fællesdistrikt, fastsat av utvalgene den 25 mars 1909, 9 april 1911 og 1 mars 1913 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra 1 til 15 februar kl. $8\frac{1}{2}$ morgen.

„ 16 - 28 (29)	—	„ 8	—
„ 1 - 15	mars	„ $7\frac{1}{2}$	—
„ 16 - 31	—	„ 7	—
„ 1 april til fiskets slut	„	$6\frac{1}{2}$	—

2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen, naar fyrene tændes.
3. Ved trækning av 3 nætters redskaper, der har staat saalænge i sjøen paa grund av veirhindring, som har rammet flertallet av distrikts fiskere, skal det dog være tillatt at trække en time længer ut paa aftenen end ovenfor fastsat, altsaa indtil én time, efterat fyrene er tændt. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan fortsættes til den er tilendebragt.

Dagen før sør- og helligdage skal trækning av redskaper være tillatt til kl. 12 midnat.

4. Garn skal altid, undtagen paa Landmedbakken, utsættes i retning mot nord. Retning mot nord skal regnes retninger mellem NNV og NNO. Dette gjelder vestenom medet: Helsetakselen paa Bjørnsund fyr. Østenom nævnte med gjelder ingen sætningsregel. Farkoster skal under sætning av garn føre et merke herpaa i foreenden av far-kosten, nemlig et klædningsstykke saa stort og tydelig, at det kan sees i forneden avstand.
5. Garnsætningernes nørile skal være merket med en nab bak spjellet paa endeklubben. Paa „Djupet“ skal længden av garnsætningers iler fra nederste storkule være mindst 100 favner. Benyttes ilestener paa garnsætningers hovedile skal disse undtagen paa „Landmedbakken“ være av mindst 60 kg.s vekt.
6. Linesætningernes vestile skal, naar kagger benyttes, merkes med flag paa bøiens stang, østilen med 2 flag. Brukes klubber paa ilerne, skal vestilens endeklubber merkes med en nab foran spjellet; østilen merkes med en nab bak spjellet.
7. Alle garnilers flytende vakere undtagen endeklubben skal være forsynt med saakaldt „sjert“ av mindst 3 meters længde fæstet til ilen.
8. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den opsynsdistriket tillagte havstrækning.
9. Grænsen paa havet mellem fællesdistriket Bud—Bjørnsund og Ona paa den ene side og Hustad opsynsdistriket paa den anden er medet Gjendemsfjeldet over vestligste pynt av Bud. Kompassstrek $N^tV\frac{1}{2}V$ misvisende.
10. Grænsen paa havet mellem fællesdistriket Bud—Bjørnsund—Ona og Ulla opsynsdistriket er medet: Skaaraeggen paa høieste Æafjeld.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907 med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i Ulla opsynsdistrikt, fastsat av utvalget den 6 februar 1909 og 9 april 1911 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1 til 15	februar kl. 8 $\frac{1}{2}$ morgen
"	16 - 28 (29)	— " 8 —
"	1 - 15 mars	„ 7 $\frac{1}{2}$ —
"	16 - 31	— „ 7 —
"	1 - 15 april	„ 7 —

2. Trækning av redskaper skal i almindelighet ophøre til følgende tider:

Fra	1 til 15	februar kl. 4 $\frac{1}{2}$ aften
"	16 - 28 (29)	— " 5 —
"	1 - 15 mars	„ 6 —
"	16 - 31	— „ 7 —
"	1 - 15 april	„ 7 $\frac{1}{2}$ —

3. Ved trækning av 3 nætters redskaper, der har staat saalænge i sjøen paa grund av veirhindring, som har rammet flertallet av distrikts fiskere, skal det dog være tillatt at trække én time længere ut paa aftenen end ovenfor fastsat. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan fortsættes, til den er tilendebragt.

Dagen før søn- og helligdage skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 nat.

4. Garnsætningers sørile skal merkes ved at anbringe en nab bakenfor pikken paa efterdalterklubben. Linesætninger skal merkes ved, at man paa sørilens dubbel anbringer et flag paa stangen, om kagger, kuglestaurer eller dermed likeartede vakere benyttes. Paa nørilen anbringes paa lignende maate 2 flag. Benyttes klubber paa lineiler, merkes sørilen med en nab ca. $\frac{1}{2}$ fot foran pikken.
5. Bruk av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den opsynsdistriket tillagte havstrækning.
6. Dampskibes, motorbaaters og skøiters fangstbaater skal om morgenens ikke forlate sine farkoster før den i punkt 1 bestemte trækningstid, og signal herfor er heist.
7. Farkoster skal under sætning av garn føre et merke herpaa i forenden av farkosten, nemlig et klædningsstykke paa en stang, saa stort og saa tydelig anbragt, at det kan sees i fornøden avstand.

8. Grænzen paa havet mot Ona opsynsdistrikt er medet: Skaaraeggen paa høieste Åafjeld.
9. Grænzen paa havet mot fællesdistrikttet Vigerø, Aalesund, Giske og Ulstein er medet: Hildrehesten over østpynten av Lepsø (Fillingen). Kompassstrek NV^{1/4}N.
10. En garnlænke av indtil 16 garn skal være belastet med en ilesten av mindst 70 kg.s vekt og garnsætninger over 16 garn med 2 ilestenene av samme vekt. I ilestenens vekt er medregnet mulig til stenen hørende kjetting.

Overtrædelse av vedtægten straffes med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i opsynsdistrikterne Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein, der av opsynet er anordnet som fællesdistrikt, fastsat av utvalgene den 6 februar 1909 og 18 februar 1912 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før solens opgang, regnet efter Florø tid.
2. Trækning av redskaper skal under hele fisket ophøre ved solens nedgang, regnet efter Florø tid.
3. Ved trækning av 3 nætters redskaper, der har staat i sjøen saalænge paa grund av veirhindring, som har rammet flertallet av distrikts fiskere, skal det være tillatt at fortsætte med trækning av saadanne indtil 1 time, efterat fyrene er tændt.
4. Dampskibes, motorbaaters og skøiters fangstbaater skal om morgen ikke forlate sine farkoster, før signal for trækningen av redskaper er git.
5. Farkoster skal under sætning av garn føre et merke herpaa i forenden av farkosten, nemlig et klædningsstykke paa en stang, saa stort og saa tydelig anbragt, at det kan sees i fornøden avstand.
6. Redskaperne skal merkes paa følgende maate: Et garnbruks vestre ende skal være merket med en saakaldt „nab“ bakerst i dublet, og for linebruks vedkommende skal vestre ende av sætningen være merket med flag paa bøiens stang.
7. Bruk av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal for hele fisket være forbudt paa den Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein opsynsdistrikter tillagte havstrækning.
8. Sætning av garn maa ikke paabegyndes før kl. 12 middag. Utsætning av redskaper skal dog være tillatt naarsomhelst søndenfor det saakaldte „djupet“ indenfor peilingen: Røvdehornet over vestpynten

- av Rundø, kfr. dog § 25. Ved enkel korslægning av garn er kapning av andenmands garn forbudt.
9. Dagen før søn- og helligdag skal trækning af redskaper være tillatt indtil kl. 12 midnat.
  10. Grænsen paa havet mellem fællesdistriktet Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein paa den ene side og fællesdistriktet Herø og Sande paa den anden bestemmes ved medet „Røvdehornet“ over vestpynten av Rundø. Kompasstrek misv. N. $\frac{1}{2}$ V.
  11. Grænsen paa havet mellem fællesdistriktet Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein og Ulla opsynsdistrikt bestemmes ved medet Hildrehesten over østpynten av Lepsø (Fillingen). Kompasstrek NV $\frac{1}{4}$ N.
- Overtrædelse av denne vedtægt straffes med bøter.

Vedtægt

om skrifisket i Borgund opsynsdistrikt, fastsat av utvalget den 13 februar 1909 og 22 februar 1911 og 5 mars 1912 i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907.

1. Borgunds opsynsdistrikt omfatter Aspevaagen samt hele Borgundfjorden fra Spjelkavik og vestover til medet: Masdalskløven til vestre kant av Suløen til Godø samt en linje fra Tueneset til Strandkleven.

Distriktet inndeles saaledes:

  - a. Østre kreds vestover til en linje trukket fra Bognesset til Vaagnesset.
  - b. Søndre kreds støter i øst til østre kreds og i vest til medet: Aalesundakselen paa Slinningsnesset og i nord til medet: Rølandstuens nordre kant vel ind til Lerstadnakkens nordre kant.
  - c. Nordre kreds omfatter Aspevaagen og „Grynaa“ syd til søndre kreds, dog saaledes, at nordre har søndre kant av Rølandstuen indtil nordre kant av Lerstadnakken.
  - d. Vestre kreds resten av opsynsdistriktet — altsaa Heslefjorden og vestover til ovenfor i punkt 1 nævnte med.
2. Sætning av redskaper skal paabegyndes til følgende tider:

Fra	1	til	15	februar	kl.	3 $\frac{1}{2}$	eftermiddag.
„	16	-	28 (29)	—	-	4	—
„	1	-	15	mars	-	4 $\frac{1}{2}$	—
„	16	-	31	—	-	5 $\frac{1}{2}$	—
„	1	-	15	april	-	6 $\frac{1}{2}$	— ¹⁾

¹⁾ Til opsynet hæves.

Den første sætning av garn om eftermiddagen — hovedsætningen — paabegyndes samtidig til de ovenfor nævnte klokkeslet og foregaar i luker — lukesætning.

I østre, nordre og vestre kreds sættes garnene fra syd mot nord; i søndre kreds fra nord mot syd — hvis veirhindring undtagelser.

I sidstnævnte kreds skal man dog i „søndre bakke“ — langs Sulølandet — kunne utsætte garn fra syd mot nord.

$\frac{1}{2}$ time efterat utsætningen af 1ste sætning er paabegyndt skal utsætning av anden sætning paabegyndes. Denne foregaar likeledes i luker, lukesætning. Med lukesætning i denne vedtægt forstaaes sætning, der foregaar med en avstand af ikke over 3 aarelængder mellem de sættende baater.

Før lukesætning paabegyndes, skal alle baater i luken lægge sig paa linje og sætningen skal for alle fartøier i luken foregaa saavidt mulig med samme fart. Efterat en lukesætning er tilendebragt maa paa samme felt ingen ny utsætning av garn finde sted, selvom der skulde være noget større avstand end 3 aarelængder mellem sætningerne.

Linesætning, der skal foregaa i retningen vest og øst, kan ikke paabegyndes før en halv time senere end ovenfor er bestemt for utsætning av garn.

Senest $2\frac{1}{2}$ time efter ovenfor nævnte klokkeslet for utsætning av garn skal samtlige fiskere være fjernet fra fangstfeltet.

3. Trækning av staaende redskaper — saavel garn som line — er til-latt fra følgende tider:

Fra 1 til 15 februar kl. $8\frac{1}{2}$ morgen.

„ 16 - 28 (29)	—	„ 8	—
„ 1 - 15	mars	„ $7\frac{1}{2}$	—
„ 16 - 31	—	„ $6\frac{1}{2}$	—
„ 1 - 15	april	„ 6	— ¹⁾

Trækningen skal, naar veiret ikke hindrer, foregaa fra samme kant, som utsætning fandt sted og saaledes, at den, der har sat garn i baade 1 og 2 lukesætning ikke skal paabegynde trækning av sin anden sætning, før første trækning er trukket.

Al trækning av redskaper skal ophøre til de tider, som ovenfor er bestemt for begyndelse af garnsætning — se § 2.

4. Garnene belastes fuldt forsvarlig, og skal alle sætninger være forsynt med 2 iler.

Sørilen i østre, nordre og vestre kreds og nørilen i søndre kreds skal være merket ved, at der anbringes en nab bakenfor pikken paa

¹⁾ Til opsynet hæves.

endeklubben. Brukes kagger paa nævnte iler, merkes den med flag paa synlig maate.

Korte prøvesætninger skal det være tillatt at utsætte utenfor lukesætningernes felt.

5. Med hensyn til fiske med snøre og pilk bestemmes:

Fiske med snøre og pilk — dyspagn — er kun tillatt om dagen, nemlig fra den tid, da trækningen av staaende redskaper ifølge § 3 begynder om morgen, og til den tid sætningen ifølge § 2 begynder om ettermiddagen.

I samme tid skal det være tillatt at bruke dagline, dog saaledes, at linerne skal være trukket helt op, naar utsætning av garn er tillatt.

6. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den opsynsdistrikts tillagte fjordstrækning.

Denne vedtægt trær i kraft enten for hver enkel kreds eller for det hele opsynsdistrikt samtidig efter opsynets nærmere bestemmelse, dog tidligst 2 dage, efterat den er bekjendtgjort paa behørig maate paa vedkommende steder.

Overtrædelse av dene vedtægt straffes i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907 med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i Herø opsynsdistrikt fastsat av utvalgene i Herø og Sande fællesdistrikt den 6 mars 1908, 6 februar 1909, 18 mars 1911, 11 april 1912 og 9 april 1913 i henhold til lov av 1 juli 1907, § 16.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før $\frac{1}{2}$ time før solens opgang regnet efter Florø tid.
2. Trækning av redskaper skal under hele fisket ophøre ved solens nedgang, regnet efter Florø tid.
3. Dampskibes, motorbaaters og skjøters doryer skal om morgen ikke forlate sine farkoster, før signal for trækning av redskaper er git.
4. Farkoster skal under sætning av garn føre et merke herpaa i forenden av farkosten, nemlig et klædningsstykke paa en stang, saa stort og tydelig anbragt, at det kan sees i fornøden avstand.
5. Et garn og linebruks vestre (søndre) ile skal merkes med en nab bakerst i endeklubben. Brukes kagger paa liner, merkes vestilen med flag paa bøiens stang.
6. Alle garnilers flytende vakere, undtagen endevakeren, skal være forsynet med en saakaldt sjert av mindst 4 meters (2 favner) længde, fæstet til ilen.
7. Bruken av not, trawl eller dermed likeartet redskap samt drivende

redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den opsynsdistrikterne Herø og Sande tillagte havstrækning.

8. Dagen før sørn- og helligdage skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 nat.
9. Paabegyndt trækning af sammenviklede garn kan fortsættes til den er tilendebragt. Ved enkel korslægning af garn og ile er kapning af andenmands garn eller ile forbudt.
10. Havgrænsen mod Sande opsynsdistrikt er medet: Hidsnesfyret paa Svartskjæret (søndenfor Skorpen).

Overtrædelse av denne vedtægt straffes i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907 med bøter.

Vedtægt

om skreifisket i Sande opsynsdistrikt, fastsat av utvalgene i Herø og Sande fællesdistrikt den 6 mars 1908, 6 februar 1909, 18 mars 1911, 11 april 1912 og 8 april 1913 i henhold til lov av 1 juli 1907, § 16.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før $\frac{1}{2}$ time før solens opgang regnet efter Florø tid.
2. Trækning av redskaper skal under hele fisket ophøre ved solens nedgang, regnet efter Florø tid.
3. Dampskibes, motorbaaters og skøiters doryer skal om morgenens ikke forlate sine farkoster, før signal for trækning av redskaper er git.
4. Farkoster skal under sætning af garn føre et merke herpaa i forenden af farkosten, nemlig et klædningsstykke paa en stang, saa stort og saa tydelig anbragt, at det kan sees i fornøden avstand.
5. Et garn og linebruks vestre (søndre) ile skal merkes med en nab bakerst i endeklubben. Brukes kagger paa liner, merkes, vestilen med flag paa bøiens stang.
6. Alle garnilers flytende vakere undtagen endevakerne, skal være forsynt med en saakaldt sjert af mindst 4 meters længde (2 favner) længde, fæstet til ilen.
7. Bruken av not, trawl eller dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den opsynsdistrikterne Herø og Sande tillagte havstrækning.
8. Dagen før sørn- og helligdage skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 nat.
9. Paabegyndt trækning af sammenviklede garn kan fortsættes til den er tilendebragt. Ved enkel korslægning af garn og ile er kapning af andenmands garn eller ile forbudt.
10. Havgrænsen mot Nordre Bergenhus amt utenfor skjærgården er medet Simonnes (sydostpynten av Kvamsø) fri av Bastenes (sydvest-

pynten av Kvamsø). Kompasstrek NV misv. Indenfor skjærgården er grænsen medet Bruna over østpynten av Reviholmen, kompasstrek NNV misv., til denne linje skjærer medet Dolstenen klar Ristø. Kompasstrek VSV misv. Grænsen mot Herø opsynsdistrikt er medet Hidsnesfyret paa Svartskjæret (søndenfor Skorpen).

Overtrædelse av denne vedtægt straftes i henhold til § 16 i lov av 1 juli 1907 med bøter.

Beretning om Finmarkens amts sommer- og høstfiske samt haakjærringfangsten og øvrige ishavsekspeditioner m. v. i aaret 1912.

A. Sommer- og høstfisket efter torsk, sei m. v.

Efter sammendrag av de fra lensmændene indkomne opgaver er der sommeren og høsten 1912 opfisket:

a.	9 689 761 kg. raa fisk, solgt til norske handlende for kr.	824 046.31
b.	15 703 190 kg. raa fisk, solgt til russerne for	
1.	4 975 matter mel (matten veier ca. 144 kg.), som etter dets pris ved salg til befolkningen er an- sat til . . . . . kr. 100 000.00	
2.	Andre varer og kontanter . . . . . „ 1 392 483.61	„ 1 492 483.61
c.	70 755 kg. laks, fanget i sjøen (for den hele lakse- fisketid) . . . . . „ 75 680.00	„ 75 680.00
d.	167 141 kg. rotkjær, som angives utbragt til . . . . . „ 78 281.40	„ 78 281.40
e.	491 084 kg. tør sei . . . . . „ 173 607.15	„ 173 607.15
f.	192 900 kg. rundfisk og titling . . . . . „ 63 251.25	„ 63 251.25
g.	21 512 hl. lever til værdi . . . . . „ 202 359.00	„ 202 359.00

Tilsammen kr. 2 909 708.72

mot i 1911	kr. 3 358 532.00
„ i 1910	„ 2 379 320.21
„ i 1909	„ 1 581 699.06
„ i 1908	„ 1 327 912.00

Fra de forskjellige distrikter inden amtet stiller utbyttet av dette
fiske sig saaledes, som nedenstaaende tabel viser:

Distrikt	a. Raafisk solgt til norske handlende		b. Raafisk, solgt til russerne					c. Laks, fanget i sjøen		d. Rotskjær			e. Tørsei			f. Rundfisk og titling			g. Lever			Ialt kr.	
	Antal kg.	Værdi kr.	Antal kg. ialt	Værdi kr.	Herav betalt med			Antal kg.	Værdi kr.	Antal kg.	Pris pr. 20 kg.	Værdi kr.	Antal kg.	Pris pr. 20 kg.	Værdi kr.	Antal kg.	Pris pr. 20 kg.	Værdi kr.	Antal hl.	Pris pr. hl.	Værdi kr.		
					Mel matter	Prispr. matte	Værdi kr.																
Alten	—	—	—	—	—	—	—	1 400	1 680.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 680.00
Talvik	55 000	5 500.00	25 000	2 500.00	60	20.00	1 200.00	1 300.00	6 600	7 000.00	7 000	10.00	3 500.00	16 000	9.00	7 200.00	3 000	7.00	1 050.00	90	10.00	900.00	27 650.00
Loppen & Øksfjord ...	220 000	17 600.00	470 000	42 700.00	200	20.00	4 000.00	38 700.00	5 000	5 000.00	3 000	9.00	1 350.00	10 000	7.50	3 750.00	8 000	7.00	1 400.00	600	8.00	4 800.00	76 600.00
Hasvik	235 000	23 500.00	163 000	19 800.00	435	24.00	10 800.00	9 000.00	8 900	8 900.00	7 500	12.50	9 375.00	20 000	9.00	9 000.00	12 000	9.00	5 400.00	894	10.00	8 940.00	84 915.00
Kvalsund	187 700	15 216.00	52 000	4 160.00	50	22.00	1 100.00	3 060.00	—	—	—	—	16 000	8.50	6 800.00	1 700	6.00	540.00	373	8.00	2 984.00	29 700.00	
Hammerfest herred ...	420 944	37 100.57	—	—	—	—	—	2 498	2 580.00	3 399	8.00	1 359.60	2 437	7.00	852.95	4 529	5.00	1 132.25	730	8.00	5 840.00	48 865.47	
Hammerfest by	247 992	12 310.94	4 276 890	384 860.10	2000	21.00	42 000.00	341 360.10	—	—	26 842	8.00	10 736.80	230 347	6.00	69 104.10	26 371	4.00	5 254.00	874	8.00	6 974.00	489 239.94
Maasø	2 740 000	219 200.00	900 000	101 200.00	1800	18.00	32 400.00	68 800.00	12 000	12 000.00	100 000	8.50	42 500.00	100 000	8.50	42 500.00	70 000	6.00	21 000.00	3 970	8.50	33 745.00	472 145.00
Kjelvik	3 004 000	300 400.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 000	15.00	45 000.00	345 400.00
Lebesby	40 000	3 200.00	580 000	34 600.00	80	20.00	1 600.00	33 000.00	5 300	4 396.00	4 000	9.00	1 800.00	60 000	7.00	21 000.00	4 000	5.00	1 000.00	440	8.00	3 520.00	69 516.00
Tanen	691 000	46 100.00	380 000	28 000.00	175	20.00	3 500.00	24 500.00	1 000	1 300.00	15 000	10.00	7 500.00	10 000	6.00	3 000.00	15 000	8.00	6 000.00	700	10.00	7 000.00	98 900.00
Næsseby	18 000	900.00	10 000	600.00	—	—	—	5 500	6 600.00	400	8.00	160.00	6 000	8.00	2 400.00	300	5.00	75.00	50	8.00	400.00	11 135.00	
Nordvaranger	100 000	10 000.00	450 000	45 000.00	50	19.00	950.00	44 050.00	4 222	4 222.00	—	—	10 000	8.00	4 000.00	20 000	8.50	8 500.00	700	10.00	7 000.00	78 722.00	
Vadsø by	130 000	1 300.00	620 000	62 000.00	100	19.00	1 900.00	60 100.00	—	—	—	—	10 000	8.00	4 000.00	28 000	8.50	11 900.00	1 100	10.00	11 000.00	90 200.00	
Sydvaranger	83 769	6 702.00	355 587	23 859.00	—	—	—	23 859.00	18 335	22 002.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	285	8.00	2 280.00	54 843.00
Kiberg	36 000	1 740.00	608 000	54 867.00	25	22.00	550.00	54 317.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 542	8.00	60 336.00	850 116.81
V.	1 144 456	101 443.30	6 812 713	688 337.51	—	—	—	688 337.51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	164	10.00	1 640.00	23 473.50
V. orovrig	335 900	21 833.50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21 512	—	202 359.00	2 909 708.72
Tilsammen	9 689 761	824 046.31	15 703 190	1 492 483.61	4975	—	100 000.00	1 392 483.61	70 755	75 680.00	167 141	—	78 281.40	491 084	—	173 607.15	192 900	—	63 251.25	21 512	—	202 359.00	2 909 708.72

Med hensyn til deltagelsen i sommer- og høstfisket for 1912 henvises til nedenstaaende tabel, der tillike utviser gjennemsnitslot og høieste lot i de forskjellige distrikter:

Distrikt	Deltagere		Gjennemsnitslot		Høieste lot	
	Ialt mand	Herav ikke hjemme- hørende i distriket	For hjemme- hørende	For fremmede	For hjemme- hørende	For fremmede
Talvik herred	350	20	65,00	20,00	250,00	60,00
Loppen og Øksfjord herred ..	360	160	150,00	100,00	300,00	250,00
Alten sorenskriveri	710	180				
Hasvik herred	809	542	200,00	250,00	1700,00	400,00
Kvalsund herred	330	20	100,00	90,00	150,00	130,00
Hammerfest herred	673	300	110,00	130,00	250,00	300,00
Hammerfest by	2 560	2 500	140,00	170,00	250,00	350,00
Maase herred	1 440	860	334,00	334,00	500,00	500,00
Kjelvik herred	mangler	opgaver				
Hammerfest sorenskriveri	5 812	4 222				
Lebesby herred	410	200	100,00	150,00	300,00	400,00
Tanen herred	320	50	290,00	200,00	400,00	350,00
Næsseby herred	150	0	70,00	0,00	900,00	0,00
Tanen sorenskriveri	880	250				
Nordvaranger herred	335	25	—	—	—	—
Vadsø by	270	10	—	—	—	—
Sydvaranger herred	367	0	170,00	0,00	300,00	0,00
Varanger sorenskriveri	972	35				
Kiberg	359	239	140,00	160,00	180,00	200,00
Vardø herred forøvrig	—	—	—	—	—	—
Vardø by	1 914	1 400	600,00	400,00	1200,00	800,00
Vardø sorenskriveri	2 273	1 639				
Finmarkens amt 1912	10 647	6 326				
1911	12 334	6 731				
1910	11 216	5 713				
1909	11 069	5 080				
1908	9 567	4 079				

Den gjennemsnitlige mandslot under sommerfisket utgjorde for hjemmefolket kr. 190 og for fremmede kr. 172.60.

Der betaltes for 1 kg. stor kveite fra kr. 0.25 — 0.50

1 „ smaa	—	„ „	0.15 — 0.27
1 „ torsk		„ „	0.055 — 0.13
1 „ flyndre		„ „	0.04 — 0.15
1 „ stenbit		„ „	0.17 — 0.17
1 „ hyse		„ „	0.08 — 0.06
1 „ sei		„ „	0.05 — 0.10
1 „ laks		„ „	0.80 — 1.30

De varierende priser beror meget paa fiskens størrelse samt paa antallet av de fremmøtte kjøpfartøier for hvert enkelt sted.

Som det fremgaar av den foranstaende tabel, kjøper russerne mere og mere mot kontanter.

For at faa oplyst forholdet mellem de av russerne og av de norske kjøpere betalte fiskepriser blev der ogsaa iaar i utbytteoppgaven stillet følgende spørsmål: „Var der forskjel mellem de av russerne og av de norske kjøpere betalte priser og i tilfælde gjennemgaaende hvor stor?

Efter de angivne besvarelser betalte russerne i Maasø $\frac{1}{2}$ — 1 øre mindre pr. kg. og i Tanen, Sydvaranger, Kiberg og Vardø fra 1 — 9 øre mere pr. kg. end de norske kjøpere.

Paa de øvrige steder var der ingen væsentlig forskjel mellem de av russerne og de norske kjøpere betalte priser.

Om russehandelen før makketidens begyndelse henvises til beretningen om vinter- og vaarfisket.

Under sommer- og høstfisket forulykket 6 mand, hvorav 2 i Maasø, 4 i Vardø.

B. Sildefisket.

I 1912 fandt kun noget smaasild og agnsildfiske sted i amtet, se nedenstaende tabel:

Distrikt	Fangstmængde i hl.	Gjennemsnitspris pr. hl.	Værdi i kr.	Antal deltagere	Antal farkoster
Alten	4 000	2.00	8 000.00	40	—
Talvik	53 000	2.40	127 200.00	410	135
Loppen og Øksfjord.....	6 825	5.66	38 629.50	80	—
Maasø	9 000	5.00	45 000.00	160	30
Kjelvik	—	—	—	—	—
Kistrand	100	5.00	500.00	8	1
Lebesby	2 696	3.00	7 480.00	200	12
Sydvaranger.....	15 000	1.50	22 500.00	150	12
	90 621		249 309.50	1 048	

C. Haakjærringfisket.

Hjemsted	Baater		Fartøier			Lever	Værdi
	Antal	Besætning	Antal	Draeg-tighet	Besætning		
Dette fiske dreves alene fra Vardø by.....			8	152.74	32	1 005	12 403.50
mot i 1911			13	179.00	52	1 885	27 729.00
1910			13	165.00	54	1 898	24 253.00
1909			5	56.00	18	710	7 100.00
1908			5	66.00	19	881	10 370.00

Deltagelsen i og utbyttet av dette fiske, der i 1912 kun har været drevet fra Vardø, sees av ovenstaaende tabel, som tillike viser verdien efter den for mandskapets part bestemte pris.

$\frac{1}{3}$ av utbyttet tilfaldt fartøiet, resten deltes likt mellem mannskapet, som holdt kosten selv.

Fangsten dreves i tiden mars—september paa de norske og Spitsbergens banker.

Fangstredskapet var den almindelige haakjærringjukse.

Under dette fiske forulykket ingen.

D. Fangst efter hvalros, kobbe m. v. i polaregnene.

Denne fangst dreves i 1912 kun fra Hammerfest og Vardø by.

Fra Vardø by dreves fangsten med 4 fartøier, drægtighet 214 tons, besætning 48 mand. Utbyttet fordeles saaledes, at rederiet for fartøi og proviant m. v. fik $\frac{2}{3}$, mens $\frac{1}{3}$ deltes likt mellem mandskapet. Der fangedes 4402 kobber, hvorav 118 var storkobber, 532 sadlers og 2 bjørne.

Fra Hammerfest by dreves fangsten med 31 fartøier, drægtighed 1400 tons, besætning 276 mand. Der fangedes 1 hvalros, 36 763 stor-kobber og 26 bjørne.

Fangsten dreves fra nordisen til østisen.

Utbyttet utgjorde efter den for mandskapets part betalte pris:

For Vardø ..... kr. 37 235,00

kr. 336.805.18

I 1911 utgjorde det samlede utbytte ..... kr. 18 960 00

- 1909 ..... 463,936.97

- 1908   - - - - -   312 382 00

Nedenstaende tabel utviser det i handelen komne bruttoutbytte av amtets fiskerier, ekspeditioner til ishavet m. v. i aarene 1903—1912.

	1912	1911	1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1903
	1000 kroner									
Vinter og vaarfisket	7811.3	8636.8	6660.2	4433.8	4579.3	5812.3	4764.2	5324.8	4131.5	2100.4
Sommer- og høstfisket . .	2909.7	3358.5	2379.3	1581.6	1327.9	1541.2	1257.8	1107.6	1113.7	1354.8
Fetsildfisket . .	—	—	—	—	—	39.0	—	—	10.3	88.1
Vaarsildfisket m. v. og agnsildfisket . .	249.3	179.7	68.4	37.5	64.3	227.9	83.0	2.0	13.8	83.5
Haakjærringfisket	12.4	27.7	24.2	7.1	10.4	26.5	42.7	67.5	79.5	62.5
Ishavsekspeditioner	336.8	18.9	414.9	463.9	312.4	328.4	169.8	240.2	160.6	214.7
Hvalfangsten . .	—	—	—	—	—	—	—	—	594.0	607.3
	11319.5	12221.6	9547.0	6523.9	6294.3	7975.5	6317.5	6742.1	6103.4	6265.7

Finmarkens amt, 27 novbr. 1913.

A. T. Trasti,

bem.

